

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO w GDAŃSKU W ROKU 2009

Wstęp

Rok 2009 był szóstym rokiem działalności sądownictwa administracyjnego w formie organizacyjnej określonej ustawą z dnia 22 lipca 2002r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz. 1269).

Wojewódzki Sąd Administracyjny Gdańsku tak jak w latach poprzednich orzekał w trzech wydziałach, które obejmowały według przedmiotu:

Wydział I - sprawy z zakresu zobowiązań podatkowych, subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych i finansów publicznych,

Wydział II - sprawy z zakresu budownictwa, gospodarki mieniem, gospodarki wodnej, komunalizacji mienia, środowiska, zagospodarowania przestrzennego, rolnictwa i leśnictwa, wywłaszczeń, kościołów, przejęcia mienia, pomocy społecznej, kombatantów, kultury fizycznej, kultury i sztuki, ochrony danych osobowych, informacji publicznej, ochrony informacji niejawnych, świadczeń w drodze wyjątku,

Wydział III - sprawy z zakresu cen, dróg, kolei, lotnictwa, żeglugi, działalności gospodarczej, ludności, geologii i górnictwa, energetyki, geodezji i kartografii, edukacji, czynności i zajęć, pracy, zdrowia, spraw mieszkaniowych, ubezpieczeń majątkowych, jakości, obronności, telemediów, samorządu terytorialnego, cudzoziemców, ceł, broni i materiałów wybuchowych, spraw kapitałowych i bankowości, zatrudnienia, własności przemysłowej, funduszy emerytalnych, ubezpieczeń zdrowotnych.

Podjęto wszelkie prawnie określone działania w celu realizacji zadań, co umożliwiło osiągnięcie wyników ilustrowanych przedstawionymi w niniejszym opracowaniu zestawieniami statystycznymi oraz wybranymi orzeczeniami wydanymi w poszczególnych wydziałach.

W WSA w Gdańsku funkcjonował Wydział Informacji Sądowej, który wykonywał zadania określone w § 5 ust. 1 Regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów administracyjnych, a więc udzielanie informacji o właściwości sądu, stanie zawisłych spraw, załatwianie skarg i wniosków, przekazywanie danych w ramach dostępu do informacji publicznej, gromadzenie przepisów prawa europejskiego, obsługa rzecznika prasowego WSA.

Wpływ spraw

W 2009 roku do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku wpłynęło 2457 (SA i SAB) skarg, z czego do Wydziału I wpłynęło 965 skarg, do Wydziału II – 858 skarg, a do Wydziału III – 634 skargi. (*wpływ bez spraw SO*)

Wpływ skarg z uwzględnieniem rodzajów spraw w porównaniu do roku poprzedniego przedstawiono w Tabeli 1.

Tabela nr 1

Wpływ skarg w latach 2008 – 2009 z uwzględnieniem rodzajów spraw:

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2008	2009
1	2	3	4	5
1	601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	369	366
2	603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	63	72
3	604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	20	15
4	605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	94	97
5	606	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa	1	2
6	607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	70	56
7	609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	22	9
8	611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	888	862
9	612	Sprawy geodezji i kartografii	27	25
10	613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	43	39
11	614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczorozwojowa i archiwa	15	20
12	615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	241	209
13	616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	14	14
14	617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	0	1
15	618	Wywłaszczenie i zwrot nieruchomości	47	54
16	619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	40	39
17	620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	50	52
18	621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	25	73

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	wpływ w roku	
			2008	2009
19	624	Powszechny obowiązek obrony kraju	10	1
20	626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	6	6
21	627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	0	3
22	629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	6	4
23	630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na polski obszar celny	92	144
24	632	Pomoc społeczna	130	87
25	633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	42	63
26	634	Sprawy kombatantów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	17	15
27	636	Kultura i sztuka, w tym sprawy działalności kultury i twórczości, biblioteki, ochrona zabytków i muzea, sprawy związane z ochroną praw autorskich i pokrewnych	1	0
28	637	Papiery wartościowe i fundusze powiernicze oraz sprawy z nimi związane, bankowość i sprawy dewizowe	0	1
29	645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 644 oraz od 646 - 652	15	20
30	648	Sprawy z zakresu informacji publicznej i prawa prasowego	8	5
31	653	Środki publiczne nieobjęte innymi symbolami	22	42
33	655	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych	31	61
34	638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	51	42
35	639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	71	78
36	640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	3	0
37	641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	5	16
38	642	Skargi na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niezespółonej oraz na niewykonywanie przez nich czynności nakazanych prawem wnoszone w trybie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 ustawy o adm. rządowej w województwie	3	2
39	644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	9	11

Postępowanie sądowe

W 2009 roku załatwiono łącznie 2512 (SA, SAB i SO) spraw, z czego na rozprawach rozpoznano 1714 skarg, w tym 48 skarg na bezczynność organu, a na posiedzeniach niejawnych 798 skarg, w tym 54 skargi na bezczynność organów. Wśród spraw załatwionych na posiedzeniach niejawnych 7 spraw rozpoznano w trybie uproszczonym.

Do rozpatrzenia łącznie pozostało 740 spraw, w tym 19 spraw SAB. Dla porównania w roku 2008 pozostało do rozpatrzenia 735 spraw SA i 10 spraw SAB.

Ruch spraw w poszczególnych Wydziałach ilustruje Tabela 2.

Tabela 2**Ruch spraw****Wydział I**

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym			
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym		
				ogółem	z tego wyrokiem		
SA	316	956	1 027	804	223	0	245
SAB	3	9	8	6	2	0	4
SO	0	8	4	0	4	0	4

Wydział II

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym			
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym		
				ogółem	z tego wyrokiem		
SA	281	804	781	494	287	6	304
SAB	4	54	48	10	38	0	10
SO	1	21	16	0	16	0	6

Wydział III

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Pozostało na okres następny
			Łącznie	w tym			
				na rozprawie	na posiedzeniu niejawnym		
				ogółem	z tego wyrokiem		
SA	124	586	556	367	189	1	154
SAB	3	48	46	32	14	0	5
SO	3	31	26	1	25	0	8

Tabela 3**Załatwienie skarg na akty i inne czynności w latach 2008-2009**

Lp.	Rodzaj załatwionej skargi	2008			2009		
		Wpływ	Załatwiono wyrokiem		Wpływ	Załatwiono wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono		Ogółem	Uwzględniono
1	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelnich organów	75	9	3	167	165	61
2	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności samorządowych kolegiów odwoławczych	636	440	189	524	335	111
3	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej	641	431	206	648	400	148
4	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Skarbowych	630	611	182	495	442	141
5	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Inspektorów Urzędów Kontroli Skarbowej	12	0	0	0	0	0
6	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności Izb Celnych	185	99	37	270	158	31
7	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności innych organów - dotyczy także podmiotów niebędących organami administracyjnymi	84	37	18	148	84	33

W porównaniu z rokiem 2008 w postępowaniu uproszczonym wydano mniej wyroków, co ilustruje poniższe zestawienie statystyczne.

Tabela 4**Rozpoznanie wniosków o przeprowadzenie postępowania w trybie uproszczonym w latach 2008-2009**

Lp.	Wydziały	I		II		III	
		2008	2009	2008	2009	2008	2009
1.	liczba wniosków	6	6	13	19	41	49
2.	liczba spraw zakończonych wyrokiem	0	0	26	6	0	1
3.	liczba spraw skierowanych na rozprawę	5	5	7	17	43	44

W roku 2009 nie wpłynęły wnioski o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego, nie zostały również zarządzone takie postępowania z inicjatywy sądu.

Stan zatrudnienia

W porównaniu z rokiem 2008 stan zatrudnienia uległ nieznacznej zmianie.

Tabela 5

Stan zatrudnienia w latach 2008-2009

Lp.		Stan zatrudnienia na 31.12.2008	Stan zatrudnienia na 31.12.2009
1.	Urzędnicy w tym asystenci sędziego	72 osób 18 osób	73 19
2.	Obsługa	11 osób	12
3.	Referendarze	5 osób	5
4.	Sędziowie NSA	17 osób	16
5.	Sędziowie WSA	16 osób	16

Budynki

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku dysponuje majątkiem, w którego skład wchodzi:

1. nieruchomości położone w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 16/17 i 21, stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, dla których w Sądzie Rejonowym Gdańsk - Północ prowadzone są księgi wieczyste:
 - a. KW nr 169728, obejmująca działki nr 229, 228/1, 228/2 o łącznej powierzchni 4819 m², zabudowane budynkiem sądu o powierzchni użytkowej 3705,50 m²;
 - b. KW nr 169726, obejmująca działkę nr 220 o pow. 2470 m² zabudowana budynkiem biurowym o powierzchni użytkowej 714,00 m² i garażem o powierzchni użytkowej 45,00 m².
2. sprzęt komputerowy i inne urządzenia niezbędne w pracy sądu,
3. trzy samochody służbowe.

Sprzęt komputerowy

W 2009 r. dokonano zakupu:

1. materiałów eksploatacyjnych: tonery, bębny, zasilacze ATX, pamięci komputerowe, pamięci USB;
2. sprzętu komputerowego:
 - drukarki laserowe 30 sztuk – na wymianę wyeksploatowanych drukarek Konica Minolta Page Pro 1250; 1300 i 1350;
 - monitory LCD – 30 sztuk na wymianę najstarszych monitorów LCD 15” 17”;
 - zasilacze UPS – 10 sztuk na wymianę zepsutych zasilaczy firmy APC.

Zakupy powyższe były związane z modyfikacją sprzętu komputerowego i sieci komputerowej WSA w Gdańsku.

Wydział Informacji Sądowej

Porównanie obciążenia Wydziału Informacji Sądowej w latach 2008-2009 ilustruje poniższe zestawienie:

Lp.		2008	2009
1.	Udostępnienie akt interesantom	925	845
2.	Wnioski o udostępnienie informacji publicznej	82	73
3.	Skargi i wnioski	3	2
4.	Tezy	7	4
5.	Zamówienia biblioteczne	70	180
6.	Praktyki studenckie Praktyki aplikantów radcowskich	9 53	10 116
7.	Przygotowywanie orzeczeń do publikacji w czasopiśmie	5	5
8.	Orzeczenia przesyłane w ramach współpracy z innymi sądami	22	9

Po dwóch latach obowiązywania Zarządzenia Nr 9 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie utworzenia Centralnej Bazy Orzeczeń i Informacji o Sprawach sądów administracyjnych i udostępnienia orzeczeń przez Internet sporządzono zestawienie statystyczne dotyczące stanu anonimizacji w WSA w Gdańsku na dzień 30 września 2009 r. Wyniki zostały przedstawione Prezesowi NSA w Gdańsku i Przewodniczącym Wydziału I, II i III.

Dodatkowo dokonano analizy 100 losowo wybranych spraw i porównano stan sentencji i uzasadnień w systemach OSO, CBOIS oraz CBOSA.

Narady i szkolenia

Prezes WSA w Gdańsku organizuje narady dotyczące bieżących problemów orzeczniczych oraz istotnych informacji w zakresie funkcjonowania sądów administracyjnych. W sytuacji uznania, że problematyka narady dotyczy zakresu działania jednego wydziału, w naradzie uczestniczą zainteresowani sędziowie.

W poszczególnych wydziałach Przewodniczący podejmują decyzje o naradach.

W Wydziale I w 2009 r. organizacja narad nie uległa zmianie względem lat ubiegłych. Odbywają się one we wszystkie poniedziałki, poza okresem letnich urlopów (lipiec-sierpień).

Przewodniczący na wstępie omawia bieżące publikacje dotyczące orzeczeń i piśmiennictwa w sprawach podatkowych na podstawie „Rzeczpospolitej”, „Gazety Prawnej”, „Przeglądu Podatkowego” i „Monitora Podatkowego” oraz zapoznaje sędziów z pismami przychodzącymi z NSA. O ile sprawy te są istotne dla aktualnej działalności orzeczniczej, informacja taka podlega dyskusji. Następnie sędziowie omawiają ciekawsze orzeczenia, które wydawali w tygodniu poprzedzającym naradę i wyroki NSA w sprawach, które zostały odesłane po rozpoznaniu skarg kasacyjnych. Omawiane są także problemy wyłaniające się w sprawach oczekujących na rozpoznanie, szczególnie gdy dotyczą one większej liczby sędziów (tzw. „zbiorówki”). Przebieg narad nie jest protokołowany. Jedynie w sytuacji gdy wymagana jest odpowiedź do Naczelnego Sądu Administracyjnego, sporządzane jest pismo, np. w sprawie dot. czynności podejmowanych celem podjęcia zawieszono postępowania w związku

z pismem Dyrektora Biura Orzecznictwa nr L.dz. BO/Wiz-460-41/09. W innych przypadkach wnioski z narad wpisywane są na kserokopie wokand (o ile dotyczą omawiania spraw rozstrzyganych w wydziale), lub w notatniku Przewodniczącego Wydziału. Opis problematyki poruszanej na naradach został przesłany do Prezesa Izby Finansowej Naczelnego Sądu Administracyjnego pismem z dnia 16 grudnia 2009 r.

W Wydziale II narady sędziów organizowane są w zależności od bieżących potrzeb sygnalizowanych przez sędziów oraz z inicjatywy Przewodniczącego mniej więcej jeden raz w miesiącu. Na naradach omawiane są bieżące problemy orzecznicze pojawiające się w rozpatrywanych sprawach, przedstawiane jest orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego i uchwały NSA dotyczące zagadnień z zakresu problematyki Wydziału. Omawiane są również orzeczenia NSA wydane w następstwie skarg kasacyjnych i zażaleń wnoszonych od orzeczeń podjętych w Wydziale. W trakcie narad podejmowane są również pewne ustalenia dotyczące ujednoczenia orzecznictwa.

Przykładowo w 2009 roku przeprowadzono narady, których przedmiotem były m.in. następujące zagadnienia prawne:

- dopuszczalność ustalenia renty planistycznej w przypadku wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego wydaniem decyzji o warunkach zabudowy (art. 63 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). W tej materii nadal występuje różnica poglądów sędziów co do możliwości ustalania w decyzji o warunkach zabudowy stawki procentowej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości;
- możliwość wniesienia skargi do sądu administracyjnego przez jednostkę samorządu terytorialnego na decyzję organu odwoławczego, jeżeli w danej sprawie administracyjnej organ tej jednostki wydał decyzję w pierwszej instancji (przeгляд rozbieżnego orzecznictwa sądów administracyjnych w tym przedmiocie oraz wyroki Trybunału Konstytucyjnego dotyczące tej problematyki, m.in. wyrok w sprawie K 32/08 dotyczący zgodności z konstytucją art. 33 i 50 § 1 p.p.s.a.);
- stosowanie art. 55 § 1 p.p.s.a.;
- związane z wyłączeniem sędziego, tj. stosowanie art. 18 p.p.s.a. na tle poglądów Trybunału Konstytucyjnego zawartych w uzasadnieniu wyroku z 14 października 2008 r. w sprawie SK 6/07;
- związane z zachowaniem przez organ terminu do wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia zamiaru wykonania robót budowlanych z art. 30 ust. 5 Prawa budowlanego; charakter tego terminu (przeгляд orzecznictwa i ujednoczenie wytycznych w uzasadnieniach do wyroków uchylających decyzje organów wydane z uchybieniem wskazanego terminu);
- związane z kontrolą decyzji w przedmiocie pozwolenia na budowę, a zwłaszcza problematyka związana z wytycznymi i zaleceniami dla organów w uzasadnieniach wyroków uchylających pozwolenia na budowę po zrealizowaniu inwestycji przez inwestora (chodzi o kwestię czy po zrealizowaniu inwestycji organ powinien umorzyć postępowanie w przedmiocie pozwolenia na budowę jako bezprzedmiotowe, czy też powinien rozpoznać wniosek merytorycznie, tj. udzielić pozwolenia, bądź wydać decyzję odmowną).

Kilka narad w listopadzie i grudniu 2009 r. poświęcono wyłącznie sprawom od lat zawieszonym w tut. Wydziale. Do czasu bowiem wydania przez NSA postanowienia z dnia 9 października 2009 r. w sprawie I OPP 52/09, w którym wyrażono pogląd, że „niezwroćcie się na mocy art. 128 § 2 p.p.s.a. do sądu spadku o ustanowienie kuratora spadku naraża sąd administracyjny na usprawiedliwiony zarzut przewlekłości postępowania...” nie były w tym kierunku podejmowane z urzędu czynności. W opinii sędziów przepisy ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

nienakładają na sąd bezwzględne obowiązku zwracania się do sądu spadku z urzędu o ustanowienie kuratora spadku w każdej sprawie, w której postępowanie pozostaje zawieszony z powodu śmierci strony. Większość sędziów nie podziela stanowiska wyrażonego w postanowieniu z 9 października 2009 r. i uważa, że do procedury sądowoadministracyjnej powinien zostać wprowadzony przepis umożliwiający umorzenie postępowania zawieszony z powodu śmierci strony po upływie pewnego okresu, w czasie którego nie zostaną wskazani, bądź nie zgłoszą się następcy prawni – analogicznie jak przewiduje to art. 182 § 1 zdanie 3 kodeksu postępowania cywilnego. W opinii sędziów podstawą umorzenia postępowania w sytuacji śmierci strony w żadnym wypadku nie może być art. 130 § 1 zdanie 2 p.p.s.a., mimo iż przepis ten w innych sądach administracyjnych stanowi podstawę umorzenia spraw zawieszonych z uwagi na śmierć strony. Wskazują na to dostępne w bazie orzecniczej postanowienia. Nie chcąc jednak narażać się na zarzut przewlekłości postępowania w sprawach zawieszonych, sędziowie podjęli czynności zmierzające do ustalenia z urzędu następców prawnych zmarłych stron i zwrócenia się do właściwych sądów o ustanowienie kuratora. Na tle tych „starych” zawieszonych spraw pojawiły się problemy z prawidłową wykładnią i rozumieniem „praw i obowiązków ściśle związanych z osobą zmarłego”, o których mowa w art. 161 § 1 pkt 2 p.p.s.s. Kwestie te były rozstrzygane na naradach.

Przedmiotem narad było również ujednoczenie praktyki związanej z czynnościami sędziów zmierzającymi do podjęcia zawieszonych postępowań.

W Wydziale III narady sędziów organizowane były w zależności od bieżących potrzeb sygnalizowanych przez sędziów Wydziału i poszczególne składy orzekające. Odbłyły się między innymi narady poświęcone następującym zagadnieniom:

- Tezy wynikające z postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 października 2009r. sygn. akt I OPP 52/09 przedstawione w piśmie Dyrektora Biura Orzecznictwa z 20 października 2009 r. L.dz. BO/Wiz-460-41/09 (dotyczące obowiązku sądu zwrócenia się do sądu spadku o ustanowienie kuratora spadku na podstawie art. 128 § 2 p.p.s.a.).

Sędziowie zwrócili uwagę na to, że art. 128 § 2 p.p.s.a. nie nakłada na sąd bezwzględne obowiązku zwrócenia się do sądu spadku w każdym przypadku, gdy w ciągu roku od zawieszenia postępowania nie zostaną wskazani następcy prawni zmarłej strony – gdyby taka była intencja ustawodawcy – to zastosowałby kategorię sformułowanie „sąd zwróci się do sądu spadku”. Zakres tezy I, z której wynika obowiązek zwrócenia się do sądu spadku ograniczyć należałoby natomiast do sytuacji, gdy którakolwiek z pozostałych stron postępowania podejmuje czynności, działa w sposób wskazujący na to, że jest zainteresowana nadaniem sprawie dalszego biegu, lub jeśli z oceny sądu wynika, że interes społeczny wymaga, by dane postępowanie zostało zakończone merytorycznym rozstrzygnięciem. Sędziowie zwrócili także uwagę na celowość wprowadzenia do p.p.s.a. odpowiednika przepisu art. 182 § 1 zdanie 3 k.p.c., zgodnie z którym sąd także umorzy postępowanie w razie śmierci strony po upływie lat pięciu od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania z tej przyczyny.

Sędziowie Wydziału III bez zastrzeżeń zaakceptowali pogląd wyrażony w tezie II przedstawionej w przywołanym na wstępie piśmie Dyrektora Biura Orzecznictwa – dotyczącej rozpoznania wniosku o prawo pomocy w czasie, gdy postępowanie jest zawieszony.

- Czy i w jakim przypadku dopuszczalna jest rejestracja pojazdu z kierownicą umieszczoną po prawej stronie?

Większość uczestników narady uznała, że pojazd z kierownicą usytuowaną po prawej stronie nie może być zarejestrowany bez wcześniejszego uzyskania

zezwolenia Ministra Transportu na odstępstwo od warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać pojazdy, o którym mowa w art. 67 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.) – por. wyrok sygn. akt III SA/Gd 297/09.

- Który z organów i na jakiej podstawie jest właściwy do rozpoznania zażalenia na uchwałę (postanowienie) Rady Wydziału uczelni wyższej o zawieszeniu postępowania – czy Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów, z uwagi na to, że jest organem biorącym udział w postępowaniu dotyczącym przewodu habilitacyjnego uregulowanym w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595) mimo, że takiej możliwości ustawa wprost nie przewiduje, czy Senat uczelni, z uwagi na art. 68 ust. 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.), choć nie jest to organ biorący udział w postępowaniu dotyczącym postępowania w sprawie przewodu habilitacyjnego, unormowanej ustawą o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki?

Sędziowie uczestniczący w naradzie zajęli stanowisko, zgodnie z którym organem właściwym do rozpoznania zażalenia na uchwałę (postanowienie) Rady Wydziału uczelni wyższej o zawieszeniu postępowania habilitacyjnego jest Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów (por. wyrok w sprawie III SA/Gd 301/08).

- W jakiej formie powinna nastąpić odmowa udostępnienia osobom trzecim informacji z operatu ewidencji gruntów i budynków prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. z 2005 r. nr 240, poz. 2027 ze zm.)?

Większość uczestników narady uznała, że odmowa udzielenia takiej informacji powinna nastąpić w drodze wydania postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia określonej treści na podstawie odpowiednio stosowanego przepisu art. 217 § 2 k.p.a. w związku z art. 24 ust. 3 w związku z art. 24 ust. 2 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (por. wyrok w sprawie III SA/Gd 231/09).

Pozaorzecznicza działalność Sądu

- W dniach 14 – 17 stycznia 2009 r. Pan Prezes Stanisław Nowakowski oraz pan Wiceprezes Zdzisław Kostka wzięli udział w odbywających się w Niepołomicach k/Krakowa uroczystościach z okazji 20-lecia powstania samorządowych kolegów odwoławczych.
- Sędziowie tut. Sądu uczestniczyli w konferencji szkoleniowej organizowanej w Londynie w dniach 29 marca – 2 kwietnia 2009r. udział wzięli:
Sędziowie NSA: Stanisław Nowakowski, Krzysztof Ziółkowski, Zbigniew Romała, Sławomir Kozik, Anna Orłowska, Jacek Hyla, Marek Gorski, Elżbieta Rischka;
Sędziowie WSA: Mariola Jaroszewska, Dorota Jadwiszczok, Elżbieta Kowalik–Grzanka, Felicja Kajut, Ewa Wojtynowska, Tomasz Kolanowski, Alina Dominiak, Irena Wesołowska, Danuta Oleś, Bogusław Woźniak, Janina Guść, Jolanta Górka, Katarzyna Krzysztofowicz.
- W dniach 22 – 23 kwietnia 2009 r. odbyła się konferencja szkoleniowa w Otrębusach organizowana przez WSA w Warszawie, w której udział wzięli sędzia WSA Arkadiusz Despot-Mładanowicz.
- W dniu 27 kwietnia 2009r. Pan Prezes Stanisław Nowakowski wzięli udział w Zgromadzeniu Ogólnym NSA oraz w naradzie prezesów wojewódzkich sądów administracyjnych.
- Sędziowie tut. Sądu uczestniczyli w konferencji szkoleniowej organizowanej w Chlewickach w dniach 13 – 14 maja 2009r. Udział wzięli sędziowie NSA: Zdzisław Kostka, Sławomir Kozik i Elżbieta Rischka.

- W dniach 27 – 29 maja 2009 r. Pan Prezes Stanisław Nowakowski wziął udział w seminarium organizowanym we współpracy z Dyrektorem Izby Skarbowej w Bydgoszczy, które odbyło się w Jastrzębiej Górze.
- W dniach 1 – 3 czerwca 2009 r. odbyła się narada szkoleniowa w Niechorzu, w której udział wzięli:
Sędziowie NSA: Elżbieta Rischka, Małgorzata Tomaszewska, Małgorzata Gorzeń,
Sędziowie WSA: Danuta Oleś, Bogusław Woźniak
- W dniu 16 lipca 2009 r. odbyła się w tut. Sądzie narada prezesów wojewódzkich sądów administracyjnych.
- Sędziowie tut. Sądu uczestniczyli w konferencji szkoleniowej organizowanej przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie, która odbyła się w Pluskach k/Olsztyna w dniach 7 – 9 września 2009 r. Udział w ww. konferencji wzięli: sędzia NSA Zdzisław Kostka oraz sędziowie WSA: Mariola Jaroszewska, Jolanta Górską i Dorota Jadwiszczok.
- Sędziowie WSA w Gdańsku uczestniczyli w konferencji szkoleniowej organizowanej przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie, która odbyła się w Niechorzu w dniach 28 – 30 września 2009 r. Udział wzięli:
Sędziowie NSA: Zdzisław Kostka, Anna Orłowska, Jacek Hyla, Marek Gorski,
Sędziowie WSA: Mariola Jaroszewska, Dorota Jadwiszczok, Elżbieta Kowalik–Grzanka, Felicja Kajut, Alina Dominiak, Jolanta Górską, Tamara Dziełakowska.
- W dniu 30 września 2009r. sędzia NSA Joanna Zdzenicka-Wiśniewska oraz sędzia WSA Bogusław Woźniak wygłosili wykłady na konferencji organizowanej przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury w Jastrzębiej Górze.
- W dniu 13 października 2009 r. Pan Wiceprezes WSA w Gdańsku sędzia NSA Zdzisław Kostka wziął udział w konferencji szkoleniowej organizowanej przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w Łochowie.
- W dniach 19 – 22 października 2009 r. odbyła się narada szkoleniowa w Mierzęcinie k/Dobiegiewa (organizowana przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wlkp.), w której udział wzięli :
Sędziowie NSA: Zbigniew Romała i Sławomir Kozik
Sędzia WSA: Irena Wesołowska.
- W dniu 26 października 2009 r. Pan Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku sędzia NSA Zdzisław Kostka wziął udział w uroczystości otwarcia nowej siedziby Naczelnego Sądu Administracyjnego.
- W dniach 25 – 26 listopada 2009 r. Pan Prezes Zdzisław Kostka wziął udział w naradzie prezesów zorganizowanej w wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Poznaniu.

Wybrane orzeczenia wydane w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku w 2009 roku

1/ Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego

Postanowieniem z dnia 26 marca 2009 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w sprawie III SA/Gd 479/08 przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytanie prawne:

„Czy przepis art. 18 ust. 10 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2002 r., Nr 147, poz. 1231 ze zm.) jest zgodny z art. 22 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zakresie, w jakim wyklucza możliwość skutecznego powołania się przez

przedsiębiorcę na wypełnienie przez niego wszystkich obowiązków mających na celu zapewnienie przestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych”?

2/ Orzeczenia zakwalifikowane do publikacji na podstawie § 34 Zarządzenia Nr 11 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 listopada 2003 r. w sprawie ustalenia zasad biurowości w sądach administracyjnych

W 2009 roku Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku zarządził zakwalifikowanie do publikacji w odpowiednim zbiorze 4 orzeczenia:

a/ z Wydziału I

I SA/Gd 498/09

1. Zdaniem Sądu przepis art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 18 grudnia 2003r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2004 r. Nr 10, poz. 76 ze zm.) należy odczytywać w ten sposób, iż w przypadku „małżonków będących współposiadaczami gospodarstwa rolnego” oraz „podmiotów będących współposiadaczami gospodarstwa rolnego” nadaje się jeden numer identyfikacyjny. Celem tej regulacji jest bowiem zapobieżenie sytuacjom, w których w odniesieniu do tego samego gospodarstwa rolnego będącego we współposiadaniu małżonków lub innych podmiotów nadano by numer identyfikacyjny więcej niż jednej osobie.

2. Cytowany przepis nie może stanowić podstawy do odmowy nadania numeru identyfikacyjnego osobie pozostającej w związku małżeńskim w sytuacji, gdy jest ona jedynym właścicielem gospodarstwa rolnego, a jej współmałżonek nie jest współposiadaczem tego gospodarstwa rolnego.

b/ z Wydziału II

II SA/Gd 634/08

Art. 145 ust. 2 oraz art. 148 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami w brzmieniu ustalonym (...) ustawą [z 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz o zmianie niektórych innych ustaw] nie mogą być stosowane do ustalenia opłaty adiacenckiej z tytułu budowy urządzeń infrastruktury technicznej, jeżeli warunki do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej albo do korzystania z wybudowanej drogi zostały stworzone przed dniem wejścia w życie tej ustawy.

c/ z Wydziału III

III SA/Gd 80/09

Jeśli wskutek wadliwego ustalenia brzmienia polskiej wersji, (sprostowanej później) art. 3 rozporządzenia nr 561/2006 parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98 należyte zidentyfikowanie obowiązków obciążających przedsiębiorcę wykonującego niezarobkowy przewóz drogowy w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym (jedn. tekst - Dz. U. z 2007 r. nr 125, poz.874 z późn. zm.) co do posiadania tachografu w określonej sytuacji było niemożliwe dla osoby

nieposiadającej pogłębionej wiedzy prawniczej – to niedopuszczalne było uznanie, że doszło do naruszenia prawa skutkującego nałożeniem kary pieniężnej w oparciu o art. 92 ust. 1 pkt 8 powołanej ustawy.

III SA/Gd 158/08

Sąd administracyjny, stwierdzając bezzasadność powołanych przez stronę podstaw wznowieniowych w sprawie o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem o odrzuceniu skargi wydaje na podstawie art. 282 § 2 w zw. z art. 160 i art. 276 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. nr 153, poz. 1270 ze zm.) postanowienie o oddaleniu skargi o wznowienie postępowania – gdyż nie dochodzi w takiej sytuacji do uzasadniającego wydanie wyroku rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, rozumianego jako dokonanie kontroli zaskarżonego aktu z zakresu administracji publicznej.

PROBLEMY PROCEDURALNE

1. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071)

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **I SA/Gd 885/08** Sąd wyraził pogląd, że:

1/ jeżeli wniosek o umorzenie należności z tytułu składek obejmuje składki finansowane przez ubezpieczonych tj. pracowników, właściwym rozstrzygnięciem jest wyłącznie umorzenie postępowania na podstawie art. 105 k.p.a., bowiem brak jest przedmiotu postępowania w tym znaczeniu, że nie istnieją należności, do których mógłby mieć zastosowanie art. 28 u.s.u.s.;

2/ w przypadku, gdy wniosek obejmuje zarówno należności podlegające umorzeniu, jak i należności określone w art. 30 u.s.u.s. (jak w rozpoznawanej sprawie), należy umorzyć postępowanie w zakresie tych ostatnich.

3/ Prezes ZUS utrzymując w mocy decyzję organu pierwszej instancji odmawiającą umorzenia roszczenia ubocznego od składek na ubezpieczenia społeczne pracowników w części przez nich finansowanej, naruszył dyspozycję art. 105 § 1 w zw. z art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. - skoro bowiem żaden przepis prawa nie przewiduje możliwości umorzenia zaległości z tytułu składek w części finansowanej przez pracowników postępowanie wszczęte wnioskiem Skarżącego jest w tym zakresie bezprzedmiotowe i jako takie powinno zostać umorzone.

W ocenie Sądu rozpoznającego skargę zarejestrowaną pod sygnaturą **II SA/Gd 145/09** rozstrzygnięcie o braku podstaw do wydania decyzji, aczkolwiek stosowane w orzecznictwie, należy uznać za sprzeczne z prawem. Organy administracji, zgodnie z zasadą legalizmu (art. 6 k.p.a.) mogą wydawać tylko takie decyzje, jakie dopuszcza prawo. Prawo zaś nie przewiduje decyzji o treści zastosowanej w rozpoznawanej sprawie. W ocenie Sądu, jeżeli w sprawie, w której organ administracji ma obowiązek działania z urzędu, organ administracji podejmie czynności i tym samym spowoduje, że zostało wszczęte postępowanie, nawet wtedy, gdy uczyni to na skutek żądania strony postępowania, i następnie w wyniku tego postępowania ustali, że nie zachodzą fakty określone w hipotezie normy prawnej zezwalającej mu na wydanie decyzji, to powinien postępowanie umorzyć. W ocenie Sądu jest to przypadek bezprzedmiotowości postępowania, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a. Bezprzedmiotowość postępowania wiąże się z przedmiotem postępowania administracyjnego, którym jest sprawa administracyjna w rozumieniu art. 1 pkt 1 k.p.a.,

czyli wynikająca z przepisów prawa materialnego kompetencja organu administracji publicznej do wydania w indywidualnej sprawie decyzji administracyjnej. Przepisy prawa materialnego upoważniają organ administracji publicznej do wydania decyzji w określonych hipotezą normy prawnej okolicznościach faktycznych, na które składają się elementy przedmiotowe i podmiotowe. Postępowanie może być więc bezprzedmiotowe z przyczyn prawnych, gdy okaże się, że nie ma normy prawnej udzielającej organowi administracji publicznej kompetencji do wydania decyzji administracyjnej, lub z przyczyn faktycznych, gdy okaże się, że nie ma okoliczności faktycznych uzasadniających według hipotezy normy prawnej kompetencję organu administracji publicznej do wydania decyzji administracyjnej.

W sprawie **II SA/Gd 559/08** Sąd rozpoznawał skargę wniesioną przez Prezydenta Miasta wykonującego zadania starosty z zakresu administracji rządowej na decyzję Wojewody Pomorskiego umarzającą na podstawie art. 138 § 1 pkt 3 k.p.a. postępowanie odwoławcze od decyzji Prezydenta Miasta działającego jako starosta, ustalającej odszkodowanie za wywłaszczoną nieruchomość i nakazującej jego wypłatę skarżącemu jako zobowiązanemu do zapłaty za Skarb Państwa.

Podstawą umorzenia było ustalenie organu, że odwołujący Prezydent Miasta nie jest stroną postępowania.

Skarżący Skarb Państwa – Prezydent Miasta twierdził, że jego interes prawny wynika z faktu, iż to w istocie Skarb Państwa (Prezydent Miasta) ma zapłacić określone świadczenie pieniężne na rzecz administrowanego.

W ocenie Sądu pogląd ten jest błędny.

Wywłaszczenie stanowi realizację celów publicznych, a nie element obrotu prywatnoprawnego nieruchomościami. Skarb Państwa w postępowaniu administracyjnym obejmuje własność jako Państwo - działając poprzez starostów, dla realizacji celów przed nim postawionych, przy czym czyni to za słusznym odszkodowaniem. Ustalenie tego odszkodowania stanowi zatem także część procesu służącego realizacji celu publicznego. Co za tym idzie w postępowaniu tym nie ma miejsca na interes prawny Skarbu Państwa. Działając w tym zakresie realizuje on bowiem cele publiczne, a więc podyktowane interesem publicznym, a nie interesem, czy też obowiązkiem, o jakich mowa w art. 28 k.p.a.

Skarb Państwa nie jest stroną postępowania administracyjnego o wywłaszczenie nieruchomości na jego rzecz i ustalenie odszkodowania za taką nieruchomość. Postępowanie w przedmiocie takiego wywłaszczenia wszczyna i prowadzi starosta, który – wydając decyzję – stanowi gwarancję ochrony interesu publicznego w rozumieniu art. 7 k.p.a. Dodatkowo taka ochrona może być realizowana w ramach uczestnictwa prokuratora w postępowaniu administracyjnym w trybie art. 183 k.p.a. W myśl tego przepisu, prokuratorowi służy prawo udziału w każdym stadium postępowania w celu zapewnienia, aby postępowanie i rozstrzygnięcie sprawy było zgodne z prawem. Z tych też przyczyn nie można zgodzić się z argumentami strony skarżącej co do tego, iż niedopuszczenie przez organ odwoławczy do udziału w sprawie w charakterze strony Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Prezydenta Miasta, uniemożliwia ochronę interesów Skarbu Państwa.

W sprawie **II SA/Gd 846/08** Sąd stwierdził, że uznanie skuteczności tzw. doręczenia zastępczego następuje wówczas, gdy można stwierdzić, że wszystkie warunki tego doręczenia zostały w danym przypadku dochowane. Na znajdującym się w aktach potwierdzeniu odbioru przesyłki przez skarżącą brak jest informacji doręczyciela o miejscu pozostawienia zawiadomień, o których mowa w art. 44 § 2 k.p.a.. W sytuacji natomiast, gdy na dowodzie doręczenia przesyłki doręczyciel

nie wskazał miejsca pozostawienia tzw. awiza nie można przyjąć, że miało miejsce prawidłowe doręczenie zastępcze unormowane w art. 44 k.p.a.

Rozpoznając skargę w sprawie **II SA/Gd 453/09** Sąd stanął na stanowisku, że w sytuacji gdy grunt działki skarżącego nie wymaga uzyskania decyzji zezwalającej na wyłączenie z produkcji rolnej w przypadku tzw. innego niż rolnicze użytkowanie (por. art. 4 pkt 11 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – Dz. U. Nr 121, poz.1262) organ był uprawniony do stwierdzenia bezprzedmiotowości postępowania i jego umorzenia w oparciu o wskazaną podstawę prawną tj. art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a.. Sąd nie podzielił stanowiska wyrażonego w skardze, że w niniejszej sprawie organ winien był „wydać decyzję stwierdzającą brak konieczności wyłączenia gruntów z produkcji rolnej”. Na gruncie prawa administracyjnego z bezprzedmiotowością postępowania mamy do czynienia wówczas gdy brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. W niniejszej sprawie dopiero przynależność gruntu skarżącego do określonej w ustawie kategorii uprawniałaby organ do dalszego badania zasadności wniosku. W sytuacji gdy grunt ten nie spełniał warunków do wyłączenia z produkcji rolnej postępowanie należało umorzyć. Zdaniem Sądu, wbrew twierdzeniom skarżącego, omawiana sytuacja podpada i kwalifikuje się do uznania bezprzedmiotowości postępowania, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a., a nawet więcej, sytuacja taka jest typowym i akademickim przykładem bezprzedmiotowości prowadzonego postępowania z tzw. przyczyn przedmiotowych (w odróżnieniu od tzw. przyczyn podmiotowych). Zdaniem Sądu brak podstawy prawnej do prowadzenia przez organ administracji określonego postępowania uruchomionego przez stronę uzasadnia jego umorzenie.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 313/08** Sąd rozpatrywał skargę funkcjonariusza celnego na decyzję Dyrektora Izby Celnej odmawiającą uchylenia decyzji w przedmiocie wyznaczenia miejsca pełnienia służby.

Analizując przepisy ustawy o Służbie Celnej z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. Nr 168, poz. 1323 ze zm.) oraz postanowienia k.p.a. dopuszczające możliwość weryfikacji decyzji ostatecznej Sąd wskazał, że przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dopuszczają uchylenie, zmianę lub stwierdzenie nieważności decyzji ostatecznej w ściśle określonych przypadkach. Określenie zatem nowego stanowiska służbowego i miejsca pracy w Służbie Celnej niesie za sobą określone prawa i obowiązki, zarówno po stronie pracodawcy jak i pracownika. Oznacza to, że strona nabywa prawa i obowiązki. W konsekwencji zmiana takiej decyzji w trybie art. 154 k.p.a. jest niedopuszczalna. Stąd też za niedopuszczalne Sąd uznał pouczenie skarżącego przez organ, iż może on ubiegać się o zmianę decyzji w trybie art. 154 k.p.a.

W tym konkretnym wypadku ewentualnie zastosowanie mógł znaleźć bowiem art. 155 k.p.a..

Rozstrzygnięcie sprawy w trybie art. 154 k.p.a. w przypadku nabycia przez skarżącego praw i obowiązków stanowiło w ocenie Sądu przesłankę z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., co w konsekwencji prowadzić musiało do stwierdzenia nieważności wydanych w sprawie rozstrzygnięć.

2. ustawa z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.)

Rozpoznając skargę w sprawie **I SA/Gd 581/08** Sąd wyraził pogląd, że obowiązki wykonywania zadań operatora publicznego ustawodawca powierzył wyłącznie Poczcie Polskiej S.A. (art. 3 pkt 12 oraz art. 46 ust. 2 ustawy z 12 czerwca 2003 r. – Prawo

pocztowe (Dz. U. Nr 130, poz. 1188), co oznacza, że operatorem publicznym zobowiązanym do świadczenia usług pocztowych jest Poczta Polska S.A., która uzyskała również wyłączne prawo do używania wyrazu *poczta* (art. 3 i art. 5 ustawy z 30 lipca 1997r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej Poczta Polska (Dz. U. nr 106, poz. 675 ze zm., obow. do 10 listopada 2008r.; aktualnie art. 3 i 4 ustawy z 5 września 2008r. o komercjalizacji przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Poczta Polska Dz. U. z 2008r., nr 180, poz. 1109); zatem w przypadku gdy pismo wysłane jest za pośrednictwem prywatnego kuriera (bądź złożone w placówce pocztowej za granicą), aby został zachowany termin, musi ono fizycznie wpłynąć do organu przed jego upływem – nadanie przesyłki w firmie kurierskiej nie korzysta bowiem z domniemania o jakim mowa w dyspozycji art. 12 § 6 pkt 2 O.p. Obowiązek ścisłego przestrzegania terminów w postępowaniu odwoławczym wynika z potrzeby zapewnienia pewności i trwałości stosunków w obszarze regulowanym przez prawo administracyjne (por. wyrok NSA z 30 grudnia 1998r. w sprawie IV SA 2294/96).

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 237/09** wskazano, że obok „pozytywnych” przesłanek przeniesienia odpowiedzialności art. 116 Ordynacji podatkowej zawiera ponadto przesłanki „negatywne”, które – jeśli zostaną skutecznie wykazane przez członka zarządu, przeciwko któremu skierowane zostało postępowanie – uwalniają go od odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki. W stanie prawnym obowiązującym od dnia 1 stycznia 2003 r. dla uwolnienia się od odpowiedzialności wystarczające było wykazanie jednej z następujących okoliczności: zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcia postępowania zapobiegającego upadłości (postępowanie układowe) we właściwym czasie; braku winy członka zarządu w niedokonaniu ww. czynności; wskazania mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Istotną okolicznością powodującą odstąpienie od orzeczenia o odpowiedzialności za zobowiązania spółki członka zarządu jest sam fakt złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w dniu 5 maja 2006 r. do Sądu Rejonowego wpłynął wniosek o ogłoszenie upadłości spółki, jednakże zarządzeniem z dnia 11 maja 2006 r. powyższy wniosek został zwrócony z uwagi na niespełnianie wymogów formalnych. Stwierdzić zatem należało, że w rozpoznawanej przez tutejszy Sąd sprawie nie została spełniona pierwsza z ww. przesłanek egzoneracyjnych, gdyż nie doszło do skutecznego „zgłoszenia” wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki.

Przesłanki tej nie można również uznać za spełnioną z uwagi na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości przez wierzycieli Spółki. Przesłanka z art. 116 § 1 pkt 1 lit. a) Ordynacji podatkowej jest bowiem spełniona tylko wówczas, gdy wniosek ten złożony zostanie przez członka organu zarządzającego spółką. Wprawdzie warunek taki nie wynika *explicite* z treści normy, jednakże takie rozumienie przepisu pozostaje w zgodzie z celem tej regulacji.

Powyższą argumentację wzmacnia treść art. 116 § 1 pkt 1 lit. b) Ordynacji podatkowej odnoszącego się do braku winy członka zarządu w niezgłoszeniu stosownych wniosków. Jeżeli bowiem wniosek taki nie zostanie zgłoszony, członek zarządu dla zwolnienia się z odpowiedzialności musi wykazać brak winy po swojej stronie. Wyraźnie więc ustawodawca odwołuje się do tego, że to na członku zarządu spoczywa obowiązek podejmowania działań zmierzających do uzdrowienia sytuacji finansowej spółki.

Złożenie wniosku o rozłożenie należności fiskalnej na raty nie zwalnia z odpowiedzialności za zaległości podatkowe Spółki, albowiem złożony został w czasie

już istniejącego stanu niewypłacalności i z tego powodu nie może zostać uznany za zmierzający do zapobieżenia ogłoszenia upadłości.

Sąd przychylił się również do stanowiska organu podatkowego, że członek zarządu nie zwolnił się skutecznie z odpowiedzialności za zaległości podatkowe Spółki, wskazując na mienie Spółki objęte zastawem ustanowionym na rzecz innej spółki. Zważyć bowiem należy, że art. 116 § 1 pkt 2 wymaga, aby wskazanie to obejmowało takie mienie, które po pierwsze w ogóle gwarantuje zaspokojenia należności Skarbu Państwa, a przy tym należności te zostaną z tego majątku zaspokojone w znacznej części.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **I SA/Gd 637/09** Sąd podkreślił, że zobowiązanie osoby trzeciej ma charakter akcesoryjny i wygaśnięcie zobowiązania podatnika powoduje wygaśnięcie zobowiązania osoby trzeciej, również w sytuacji gdy nie upłynął jeszcze termin przedawnienia zobowiązania wynikającego z decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej.

Podstawowe znaczenie ma przy tym rozstrzygnięcie kwestii intertemporalnych związanych ze stosowaniem przepisów o przedawnieniu zobowiązań podatkowych, a w szczególności art. 70 § 4 Ordynacji podatkowej.

Wobec tego kwestię przerwania biegu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych należało oceniać na podstawie znowelizowanego art. 70 § 4 Ordynacji podatkowej, a nie według poprzednio obowiązującej treści tego przepisu. W myśl bowiem zasady ustanowionej w art. 21 Ustawy z 30 czerwca 2005 r., bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego powstałego przed wejściem w życie tejże noweli i nie przedawnionego do tego czasu, należy oceniać według przepisów znowelizowanych ze wszystkimi tego konsekwencjami. Powyższe oznacza, że jeżeli zobowiązanie podatkowe nie przedawniło się do dnia wejścia w życie nowelizacji (1 września 2005 r.), to w świetle brzmienia art. 70 § 4 Ordynacji podatkowej, obowiązującego po tej dacie należy również ustalać, od kiedy termin przedawnienia zobowiązania podatkowego zaczął biec na nowo, także w przypadku jego przerwania przed dniem 1 września 2005 r. (por. wyrok NSA z 16 maja 2007 r., II FSK 668/06).

W ocenie Sądu dokonanej w sprawie **I SA/Gd 434/09** zapłata zobowiązania wynikającego z następnie uchylonej nieostatecznej decyzji organu pierwszej instancji, spowodowała wygaśnięcie tego zobowiązania, co wykluczało możliwość wygaśnięcia tego samego zobowiązania po raz kolejny wskutek upływu terminu przedawnienia.

Jeżeli zatem przedawnienie nie biegło, gdyż zobowiązanie wygasło na skutek uprzedniej zapłaty podatku, to organ odwoławczy w czasie praktycznie nieograniczonym mógł wydać jedną z decyzji wymienionych w art. 233 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej, w tym mógł także uchylić decyzję organu I instancji oraz określić podatek w prawidłowej wysokości. Nie mógł jedynie określić podatku w kwocie wyższej od zapłaconej, bo w tym zakresie – wobec braku zapłaty zobowiązanie wygasło na skutek upływu terminu przedawnienia. Innymi słowy upływ określonego w art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej terminu nie stoi na przeszkodzie wydaniu decyzji określającej w kwocie równej lub niższej od zapłaconej.

Odnosząc się do zagadnienia związanego z charakterem prawnym odsetek naliczanych od zaległości podatkowych oraz kwestii ich wygaśnięcia stwierdzić należy, że odsetki za zwłokę są następstwem powstania zaległości podatkowej. Powstają one w sytuacji, gdy podatnik lub inny podmiot zobowiązany do świadczenia podatku (należności) nie uiszcza ich w terminie płatności.

Odsetki nie są samodzielny, oderwanym od zaległości podatkowej, świadczeniem. Mają one charakter akcesoryjny w stosunku do należności głównej. Mogą powstać jedynie wówczas, gdy powstała sama zaległość. Wygaśnięcie zaległości

w całości lub w części przesądza o wygaśnięciu odsetek za zwłokę (w całości lub w części). Obowiązek naliczenia odsetek jest niezależny od okoliczności powstania zaległości podatkowej i woli stron stosunku prawnopodatkowego. Powstają one z mocy prawa, niezależnie od tego, czy podatnik lub organ podatkowy wie o powstaniu zaległości i w konsekwencji odsetek. Decyzje organu podatkowego, w których naliczane są w określonych sytuacjach odsetki, mają charakter deklaratoryjny, uwidaczniają one tylko wysokość powstałych z mocy prawa odsetek za zwłokę (por. wyroki WSA w Gdańsku z dnia 8 stycznia 2008 r. sygn. akt I SA/Gd 944/07 oraz z dnia 18 czerwca 2009 r. sygn. akt I SA/Gd 198/09).

W sprawie **I SA/Gd 657/08**, dokonując oceny na podstawie art. 116 ustawy Ordynacja podatkowa Sąd wskazał, że pojęcie bezskutecznej egzekucji nie zostało zdefiniowane w przepisach prawa podatkowego. Definicji takiej nie ma także w innych aktach prawnych (ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – opubl. t.j.: Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm., ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego opubl. Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.). W takiej sytuacji celem wyjaśnienia tego pojęcia należy odwołać się do reguł języka potocznego. Zgodnie z nim pojęcie egzekucji wiąże się z przymusowym ściąganiem należności (por. *Słownik języka polskiego* pod red. M. Szymczaka, t. I, Warszawa 2002, s. 485). W konsekwencji oznacza to, że o spełnieniu omawianej przesłanki można mówić tylko wówczas, gdy postępowanie egzekucyjne było wszczęte i przeprowadzone na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego bądź ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (vide: S. Babiarz i in., *Ordynacja podatkowa. Komentarz*, Warszawa 2004, s. 402–403).

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej oznacza zatem, że w wyniku wszczęcia i przeprowadzenia przez organ egzekucyjny egzekucji skierowanej do majątku spółki nie doszło do przymusowego zaspokojenia wierzyciela. Zachodzi przy tym konieczność wyczerpania w toku tego postępowania wszystkich możliwych sposobów egzekucji, a egzekucja musi dotyczyć majątku podatnika (spółki). Tym samym pod pojęciem bezskutecznej egzekucji należy rozumieć sytuację, w której nie ma jakichkolwiek wątpliwości, iż nie zachodzi żadna możliwość zaspokojenia egzekwowanej wierzytelności z jakiegokolwiek części majątku spółki. Przedstawiona interpretacja spełnia przy tym funkcję gwarancyjną, zabezpieczającą osobę trzecią przed przedwczesnym i nieuzasadnionym orzeczeniem jej odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki (por. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 24 marca 2005 r., sygn. akt I SA/OI 345/04, ZNSA 2005/1/98).

W skardze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, zarejestrowanej pod sygn. **I SA/Gd 25/09** podatnik zarzucił naruszenie m.in. art. 180 § 1 Ordynacji podatkowej.

Sąd uznał za prawidłowe postępowanie organów podatkowych, które z uwagi na brak w dokumentacji rachunkowej podatnika oryginałów faktur VAT bądź ich duplikatów odtworzonych w toku postępowania wyjaśniającego, zakwestionowały prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony z nich wynikający.

Nie jest trafny zarzut skargi oparty na przeświadczeniu podatnika, że wystarczające jest wykazanie faktu kradzieży faktur posiadanych w dacie dokonania odliczenia. Działania organu podjęte w celu odtworzenia treści dokumentów utraconych przez skarżącego potwierdzają, że nie jest kwestionowany fakt istnienia tej dokumentacji w poszczególnych okresach rozliczeniowych. Ustalenia w sprawie podatkowej nie mogą jednak poprzestać na potwierdzeniu domniemania istnienia dokumentów. Konieczne jest ustalenie treści faktur w celu porównania prawidłowości zapisów rachunkowych i sprawdzenia, czy kwoty odliczane odpowiadają kwotom wskazanym w dokumentach. Strona, która zamierza korzystać z odliczenia,

jest zobowiązana do zachowania staranności zarówno w zakresie prawidłowego wyliczenia podatku naliczonego zgodnie z fakturami, jak i prawidłowego przechowywania dokumentów przez okres, w którym rozliczenie podlega kontroli organów podatkowych. Utrata dokumentów w istotny sposób kształtuje sytuację podatnika, który zobowiązany jest w swoim interesie podjąć wszelkie działania umożliwiające odtworzenie faktur. Organy podatkowe na zasadzie lojalności i dążenia do wyjaśnienia sprawy podjęły wszelkie dostępne działania, co pozwoliło na uzyskanie duplikatów. W zakresie jednak, w jakim odtworzenie dokumentacji okazało się niemożliwe, skutki obciążają podatnika. W postępowaniu dotyczącym wymienionego podatku nie można skutecznie podnosić zarzutu naruszenia zasad współżycia społecznego, istotne znaczenie ma ocena w kategoriach zgodności z prawem. Przepis § 48 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 27, poz. 268 ze zm.) uzasadnia stanowisko organu, że jedynym dokumentem pozwalającym na odliczenie podatku naliczonego jest faktura lub jej duplikat, zatem brak tych dokumentów stwierdzony w postępowaniu kontrolnym skutkuje uznaniem odliczenia w części nieudokumentowanej jako nieuzasadnione.

3. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.)

W sprawie **I SA/Gd 933/08** zdaniem Sądu uchwała Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej z 23 października 2008r., wydana na podstawie art. 11 ust. 3 w zw. z art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, nie jest aktem nadzoru w rozumieniu art. 3 § 2 pkt 7 P.p.s.a., wskazanie bowiem w uchwale organu nadzoru nieistotnego naruszenia prawa w sposobie klasyfikacji budżetowej jest jedynie wytknięciem uchybienia nie mającego żadnego znaczenia dla obowiązywania uchwały budżetowej i nie stanowi ingerencji władczej organu nadzoru mogącej rodzić skutki, o których mowa w art. 12 ust. 1 i ust. 2 oraz w art. 12 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Co istotne w tego typu sprawach - wytknięcie nieistotnego uchybienia w wyborze zastosowanej klasyfikacji budżetowej, nie wpływające na legalność procedury jego uchwalania - nie może także rodzić skutków na przyszłość, a przez to wpływać na cenę prawidłowości przyszłych działań w tym zakresie.

Przyjąć należy, że art. 98 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym nie daje podstaw do wniesienia skargi na uchwałę kolegium regionalnej izby obrachunkowej stwierdzającą nieistotne naruszenie prawa, przy czym pogląd ten dotyczy uchwały podjętej w oparciu o art. 11 ust. 3 w zw. z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Sąd tym samym podziela pogląd wyrażony przez Naczelnego Sądu Administracyjnego w uzasadnieniu postanowienia z 21 lutego 2007 r., W sprawie II GSK 299/06 (LEX nr 326273), w której postawiono tezę, iż uchwała kolegium regionalnej izby obrachunkowej, wydana na podstawie art. 11 ust. 3 w zw. z art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), nie jest aktem nadzoru w rozumieniu art. 3 § 2 pkt 7 P.p.s.a.

Wojewódzki Sąd Administracyjny rozpoznający ponownie sprawę ze skargi na interpretację indywidualną Ministra Finansów (sygn. **I SA/Gd 294/09**) rozważył kwestię zachowania przez Naczelnika Urzędu Skarbowego terminu określonego w art. 14b § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2005 r. Nr 8 poz. 60 z późn. zm.), czego zgodnie z art. 183 P.p.s.a. nie mógł uczynić, wobec

braku zarzutu, Naczelny Sąd Administracyjny. W związku z powyższym, chociaż WSA związany jest wykładnią prawa dokonaną w sprawie przez NSA, którą przy tym w pełni podziela, przedmiotem rozważań sądu w niniejszej sprawie była w pierwszej kolejności ocena, czy Naczelnik Urzędu Skarbowego w Gdańsku dotrzymał terminu określonego w art. 14b § 3 i § 4 O.p. - w brzmieniu obowiązującym w dacie udzielania interpretacji.

Skutkiem niezachowania terminu do wydania interpretacji jest związanie organu stanowiskiem skarżącego, co oznacza, iż w istocie sprawa, której załatwienia domagał się podatnik została załatwiona tak, jak on tego oczekiwał. W obrocie prawnym pojawiła się bowiem tzw. milcząca interpretacja odnosząca się do stanu faktycznego, który opisał podatnik we wniosku o jej udzielenie, zgodna z dotyczącą tego stanu kwalifikacją prawną zawartą w stanowisku podatnika. Za niedopuszczalne należy więc uznać wydanie postanowienia w sprawie interpretacji, która z mocy przepisu prawa ukonstytuowała się, jako wiążący organ pogląd podatnika. Niedopuszczalność wydania postanowienia interpretacyjnego po terminie znajduje uzasadnienie także w sprzeczności, jaka mogłaby powstać w sytuacji, gdy organ podatkowy nie podziela stanowiska podatnika. Nie można zaakceptować takiej wykładni powyższych przepisów, która prowadzi do równoczesnego funkcjonowania w obrocie prawnym dwóch aktów (interpretacji zawartej we wniosku i interpretacji zawartej w postanowieniu) wywołujących skutki prawne niemożliwe do jednoczesnego respektowania.

W ocenie Sądu dokonanej w omawianej sprawie **II SA/Gd 365/09** wezwanie do usunięcia naruszenia prawa jest czynnością prawną, przysługującą danemu podmiotowi w stosunku do określonej uchwały jednokrotnie. Następne pisma w tej samej sprawie, pochodzące od tego samego podmiotu, nie są wezwaniami w rozumieniu przepisu art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (tak Naczelny Sąd Administracyjny w postanowieniu wydanym w składzie 7 sędziów z dnia 24 czerwca 2002 roku, sygn. akt OSA 2/02, ONSA 2001/1/2.).

W sprawie **II SA/Gd 790/08** WSA w Gdańsku przyjął, że w postępowaniu przed sądem administracyjnym przy wykładni przepisów związanych z przywracaniem terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, uchybionego z powodu przedłużającego się postępowanie w sprawie przyznania prawa pomocy w zakresie ustanowienia pełnomocnika z urzędu, można stosować uchwałę Sądu Najwyższego z 17 lutego 2009 r. w sprawie III CZP 117/08, z tą jedynie modyfikacją, że zamiast wspomnianego tam nieprzekraczalnego terminu 2 miesiące należy przyjąć termin 30 dni.

W sprawie **II SA/Gd 914/08** Sąd wskazał, że art. 33 § 2 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi należy wyklądać w ten sposób, że nie pozwala on na wzięcie udziału w postępowaniu ze skargi wojewody na uchwałę organu gminy podmiotom, które nie mogłyby brać udziału w postępowaniu nadzorczym wojewody prowadzonym w trybie art. 91 ustawy o samorządzie gminnym, nawet wtedy, gdy wykazują, że wynik postępowania z tej skargi mógłby dotyczyć ich interesu prawnego. Przeciwny wynik wykładni nie byłby bowiem zgodny z systemową regułą, która ogranicza udział innych osób niż organ nadzoru i podmioty podlegające nadzorowi, w postępowaniu nadzorczym.

Rozpoznając skargę w sprawie **II SA/Gd 221/089** Sąd orzekł, że z art. 3 § 2 pkt 8 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wynika, iż skarga na bezczynność organu przysługuje jedynie w sytuacji, gdy jest on zobligowany do wydania aktów z zakresu administracji publicznej, o których jest mowa w art. 3 § 2 pkt 1 – 4 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w tym postanowień

w postępowaniu egzekucyjnym, na które służy zażalenie. Terminy załatwiania spraw administracyjnych uregulowane są w art. 35 k.p.a., a zgodnie z art. 52 § 1 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, warunkiem wniesienia do Sądu skargi na bezczynność organu jest wniesienie zażalenia, o którym jest mowa w art. 37 k.p.a.

Przepis art. 6 § 1 a ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przewiduje szczególne w stosunku do k.p.a. uregulowanie bezczynności organu w podjęciu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych i wskazuje środek przysługujący w przypadku takiej bezczynności, jakim jest skarga do organu wyższego stopnia. Zgodnie zatem z art. 18 tej ustawy, do bezczynności organu w tym zakresie nie znajdują zastosowania przepisy k.p.a. i konsekwentnie stronie nie przysługuje w oparciu o art. 3 § 2 pkt 8 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi skarga na bezczynność organu egzekucyjnego pierwszej instancji, polegającą na niepodejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 720/08** Sąd wskazując art.50 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.) stwierdził, że brak interesu prawnego powoduje, stosownie do utrwalonego w tej materii orzecznictwa sądownoadministracyjnego, oddalenie, a nie – jak domagali się uczestnicy - odrzucenie skargi (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego: z dnia 18 września 2007 r. w sprawie II OSK 1225/06, Lex nr 360339SA oraz z dnia 17 kwietnia 2007 r. w sprawie I OSK 755/06, Lex nr 337023). W przedmiotowej sprawie z uwagi na fakt, że skarżący nie ma tytułu prawnego do żadnej nieruchomości będącej przedmiotem sprawy administracyjnej w której podjęto zaskarżone postanowienie jej wynik nie może mieć jakiegokolwiek wpływu na sferę jego praw i obowiązków. Powyższe oznacza, że skarżący nie ma interesu prawnego w uruchomieniu sądowej kontroli wydanego postanowienia. Należy także zaznaczyć, że okoliczność, iż organy dopuściły do udziału w sprawie skarżącego nie uczyniło z niego strony wszczętego z urzędu postępowania administracyjnego. O tym bowiem czy jest się stroną danego postępowania nie decyduje sama wola czy subiektywne przekonanie danej osoby bądź dopuszczenie jej przez organ do udziału w nim, ale okoliczność, czy istnieje przepis prawa materialnego pozwalający zakwalifikować interes danej osoby jako „interes prawny”.

Sprawa, której dotyczy skarga zarejestrowana pod sygn. **II SA/Gd 457/09** w ocenie sądu nie należy do właściwości sądu administracyjnego. Nie jest to bowiem sprawa administracyjna, która podlega załatwieniu w jednej z form właściwych dla administracji publicznej (np. decyzja, postanowienie) podlegającej kontroli sądu administracyjnego (por. art. 3 § 2 pkt 1 – 8 p.p.s.a). Przepisy prawa nie przewidują rozstrzygnięcia o uprawnieniu z art. 211 ustawy o gospodarce nieruchomościami w trybie administracyjnym i w formie aktu organu administracji publicznej. Roszczenia najemców garaży są stosownie do art. 27 ustawy o gospodarce nieruchomościami realizowane przez zawarcie umowy cywilnoprawnej, a to wskazuje, że norma prawna określona w art. 211 tej ustawy jest normą z zakresu prawa cywilnego.

4. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 694/09** Sąd wyraził pogląd, że wykonanie w całości obowiązku rozbiórki oznacza rzeczywiste rozebranie budynku, a więc jego wszystkich ścian, dachu, czy też bramy wjazdowej do garażu. Pozostawienie części elementów

tego budynku w postaci jednej ściany i bramy wjazdowej oznacza, że skarżący obowiązkowi z tytułu egzekucyjnego nie wykonał w całości. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia są zarzuty skarżącego, z których wynika, że wykorzystał on nierozbrane elementy garażu jako elementy ogrodzenia swojej działki, jak również powołane wyżej zarzuty, w których skarżący wskazywał, że wykonane roboty rozbiórkowe doprowadziły do likwidacji budynku garażu i w konsekwencji do likwidacji samowoli budowlanej, której dotyczył nakaz rozbiórki.

Sąd dokonując oceny zgodności z prawem zaskarżonego postanowienia uznał, że organy nadzoru budowlanego rozpoznając sprawę zarzutu działały zgodnie z 33 pkt 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W sprawie **II SA/Gd 346/08** Sąd orzekł, że skarga nie jest zasadna, gdyż zaskarżone postanowienie jest zgodne z prawem. Nałożona nim grzywna w celu przymuszenia została nałożona, aby wyegzekwować wymagalny obowiązek rozebrania obiektów budowlanych, czyli wykonania czynności, o których mowa w art. 119 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 229 z 2005 r., poz. 1954 ze zm.), w którym określono przypadki stosowania tego środka egzekucyjnego.

Fakt, iż grzywna w celu przymuszenia nie jest sankcją karną, lecz środkiem dyscyplinującym, powoduje, że sytuacja majątkowa zobowiązanego i możliwość jej zapłacenia mają znaczenie jedynie o tyle, o ile pozwalają ocenić skuteczność tego środka egzekucyjnego. Należy wręcz stwierdzić, że grzywna ta powinna być nakładana w takiej wysokości, aby zobowiązanemu nie opłacało się jej uiszczenie w celu przecignięcia postępowania egzekucyjnego i oddalenia osobistego albo zastępczego wykonania obowiązku.

W sprawie **III SA/Gd 391/09** Sąd wskazał, że zgodnie z § 3 pkt 1 lit. a) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 kwietnia 2002 r. w sprawie rozciągnięcia stosowania przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 50, poz. 449), przepisy działu II rozdziału 6 ustawy dotyczące przechowywania, oszacowania i sprzedaży ruchomości stosuje się do ruchomości, które stały się własnością Skarbu Państwa na podstawie prawomocnego orzeczenia przepadku przedmiotów, wydane w postępowaniu karnym.

Zgodnie natomiast z § 6 ust. 1 rozporządzenia, do przechowywania ruchomości stosuje się odpowiednio przepisy art. 100-103 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.).

Niewątpliwie organy likwidacyjne miały problem z interpretacją nadesłanych w dniu 31 lipca 2007 r. przez Sąd Rejonowy dokumentów, bowiem doszło do wydania przez Sąd Rejonowy postanowienia z dnia 26 listopada 2007 r. w przedmiocie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w postanowieniu Sądu Rejonowego z dnia 3 lipca 2007 r. - co do sposobu przepadku dowodu rzeczowego opisanego w wykazie dowodów rzeczowych nr 11/82/07 (poła numerowego przedmiotowego samochodu) oraz do wydania przez Sąd Rejonowy postanowienia z dnia 6 maja 2008r., sygn. akt II Ko 159/08/w - w przedmiocie rozstrzygnięcia wątpliwości co do wykonania orzeczenia (w części dotyczącej przepadku przedmiotowego pojazdu). Wydanie tego drugiego postanowienia i jego wpływ do organów skarbowych spowodował ostateczną likwidację pojazdu w dniu 11 czerwca 2008 r.

Istnienie wątpliwości co do sposobu wykonania orzeczenia w części dotyczącej przepadku przedmiotowego pojazdu, rozwiane ostatecznie postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 6 maja 2008 r., sygn. akt II Ko 159/08/w, nie stanowiły przeszkody

w przyznaniu skarżącemu wynagrodzenia za okres od dnia 12 grudnia 2007 r. do dnia 11 czerwca 2008 r.

WYDZIAŁ I ZOBOWIĄZANIA PODATKOWE

1. ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 200r. Nr 54. poz. 654 ze zm.)

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 305/09** Sąd wskazał, że zgodnie z art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych przy ustalaniu dochodu stanowiącego podstawę opodatkowania nie uwzględnia się przychodów ze źródeł położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą, jeżeli dochody z tych źródeł nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym albo są wolne od podatku oraz kosztów uzyskania tych przychodów. Z powołanego przepisu wynika zasada wyłączenia wpływu na podstawę opodatkowania zarówno dochodów zwolnionych czy niepodlegających opodatkowaniu tym podatkiem, jak i powiązanych z nimi kosztów. Potwierdza ona zatem konieczność przyporządkowania wydatków do konkretnych przychodów, jak i neutralność - dla podstawy opodatkowania - zarówno dochodów, jak i kosztów związanych z ich uzyskaniem. Zapobiega ona tym samym uzyskaniu przez podatnika podwójnej korzyści - z jednej strony pomniejszenia przychodów o przychody neutralne podatkowo, a z drugiej - powiększenia kosztów uzyskania przychodów o wydatki związane z pozyskaniem przychodu niemającego wpływu na wysokość podstawy opodatkowania (por. pogląd wyrażony w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 października 1996 r., sygn. akt III SA 1070/95, opubl. w ONSA z 1997 r., nr 3, poz. 142).

W myśl art. 12 ust. 4 pkt 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych do przychodów nie zalicza się przychodów otrzymanych na utworzenie lub powiększenie kapitału zakładowego, funduszu udziałowego albo funduszu założycielskiego albo organizacyjnego ubezpieczyciela - a w towarzystwach powierniczych wartości aktywów tych funduszy. W braku tego wyłączenia stanowiłyby one przychód w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Użyty w tym przepisie zwrot "do przychodów nie zalicza się" oznacza, że przychody te zwolnione są od opodatkowania (por. H.Kryszczak w: op.cit. Komentarz do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, s. 99). Skoro, z woli ustawodawcy, przychód z tego tytułu jest neutralny podatkowo, to zgodnie z wyrażoną w art. 7 ust. 3 pkt 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych również koszty uzyskania tego przychodu nie mogą być uwzględnione przy obliczaniu dochodu.

Skoro zatem, jak wynika z art. 12 ust. 4 pkt 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych przychód otrzymany na utworzenie lub powiększenie kapitału zakładowego (w sprawie niniejszej w drodze emisji akcji) nie zalicza się do przychodów, bowiem jego celem jest zapewnienie zgromadzenia środków niezbędnych dla funkcjonowania podatnika, to równocześnie nie można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wydatków związanych z powiększeniem kapitału zakładowego.

W sprawie **I SA/Gd 802/08** Sąd podkreślił, że obie strony sporu zgadzają się co do tego, że zawarta przez skarżącą z bankiem umowa nie stanowi ani umowy kredytu ani pożyczki. Stanowisko to, szczegółowo uzasadnione w udzielonej skarżącej indywidualnej interpretacji podziela również Sąd.

Przedmiotem zaskarżonej interpretacji jest kwestia zaliczenia kwoty 17.000.000 zł, otrzymanej przez skarżącą na mocy umowy zawartej z bankiem, do przychodów

podatkowych. Zaistniały pomiędzy stronami spór sprowadza się do wykładni przepisów art. 12 ust. 1 i 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Wobec akcentowania przez skarżącą zwrotnego charakteru otrzymanego świadczenia organ wydający interpretację, odnosząc się do katalogu wyłączeń, zawartego w art. 12 ust. 4 ustawy, skupił swoją uwagę na punkcie 1 tego przepisu, gdyż traktuje on o zwrotnych świadczeniach pieniężnych, nieuznawanych przez ustawodawcę za przychód podatkowy, a zatem jego dyspozycja jest najbardziej zbliżona do przedstawionego przez spółkę stanu faktycznego. Z tych względów organ trafnie przeprowadził analizę stanu faktycznego przedstawionego przez skarżącą właśnie pod kątem możliwości uznania otrzymanej przez nią kwoty za pożyczkę lub kredyt. Należy podkreślić, że zawarty w art. 12 ust. 4 ustawy katalog wyłączeń nie ma, wbrew twierdzeniom skarżącej, charakteru przykładowego. O tym że jest to katalog zamknięty świadczy enumeratywne wymienianie kolejnych przypadków wyłączeń oraz brak takich sformułowań jak „w szczególności”. Skoro zatem przepis ten w sposób kategoriyczny i wyczerpujący określa, co nie jest przychodem w rozumieniu ustawy, to *a contrario* należy przyjąć, że wszelkie inne przychody, przepisem tym nieobjęte, powodują powstanie obowiązku podatkowego.

W sprawie I SA/Gd 817/08 Sąd wskazał, że stosownie do art. 1 Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Królestwa Norwegii o unikaniu podwójnego opodatkowania i zapobieżeniu uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Oslo dnia 24 maja 1977 r., odsetki, które powstają w Umawiającym się Państwie i wypłacane są osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane tylko w tym drugim Państwie.

Z kolei przepis art. 11 ust. 2 cytowanej Umowy definiuje, iż użyte w tym artykule określenie „odsetki” oznacza dochody od publicznych pożyczek, skryptów dłużnych, zarówno zabezpieczonych jak i nie zabezpieczonych prawem zastawu hipotecznego, oraz inne dochody z wszelkiego rodzaju roszczeń wynikających z długów, jak też wszelkie inne dochody, które według prawa podatkowego Państwa, z którego pochodzą zrównane są z dochodami z pożyczek.

W ocenie Sądu przedstawione w zaskarżonej interpretacji pojmowanie „rzeczywistego odbiorcy” jako prawnego właściciela dochodu, a nie jego formalnego odbiorcy jest jak najbardziej prawidłowe. Jak trafnie podkreślono w interpretacji indywidualnej oraz odpowiedzi na wezwanie do usunięcia naruszenia prawa, cash pooling jest nieuregulowanym dotąd w polskim prawie rodzajem usługi bankowej, polegającej na gromadzeniu przez podmiot zarządzający rachunkami (pool leadera), na zlecenie grupy powiązanych przedsiębiorców, ich środków finansowych, na rachunku skonsolidowanym grupy i kompensowaniu przejściowych nadwyżek wykazywanych przez jedne podmioty z niedoborami innych podmiotów należących do grupy. Podmiotem zarządzającym rachunkami (pool leader) może być zarówno bank, jak i inny podmiot.

System cash pooling jest specyficzną konstrukcją prawną, w ramach której pool leader dysponuje środkami finansowymi innych podmiotów.

Kredytowanie uczestników z saldami ujemnymi za pomocą tzw. świadczeń konsolidacyjnych ze strony uczestników posiadających salda dodatnie jest kluczowym elementem cash pooling i charakteryzuje się bieżącym wyrównywaniem sald w drodze wielostronnych i wielokrotnych świadczeń konsolidacyjnych o charakterze zwrotnym.

W ocenie sądu Minister Finansów trafnie odwołał się do Komentarza do Modelowej Konwencji w sprawie podatku od dochodu i majątku z którego wynika, iż sprzeczne z przedmiotem i celem Konwencji byłoby przyznanie przez państwo źródła obniżki lub zwolnienia od opodatkowania osobie mającej miejsce zamieszkania

lub siedzibę w jednym z Umawiających się Państw, która nie działa w charakterze przedstawiciela lub powiernika, lecz, jako osoba podstawiona za inną osobę, która faktycznie otrzymuje dany dochód.

Cechą charakterystyczną cash poolingu jest konsolidowanie, środków finansowych, wszystkich uczestników, a nie dokonywanie „darowizn” na rzecz pool leadera przez pozostałych uczestników. Rzeczywistymi właścicielami przekazywanych środków pozostają podmioty przekazujące nadwyżkę znajdującą się na ich rachunkach. To, czy uczestnik systemu posiada w nim rzeczywisty rachunek, jest rzeczą wtórną zależną od przyjętego wariantu systemu i stanowi kwestię techniczną tegoż systemu, od której nie zależy układ praw i obowiązków - i związany z tym aspekt ekonomiczno-podatkowy - jego uczestników.

W sprawie I SA/Gd 818/08 Sąd stwierdził, że warunkiem zakwalifikowania wydatków jako kosztu jest ich celowe ponoszenie przez podatnika dla osiągnięcia przychodów. Ustawodawca nieprzypadkowo posłużył się pojęciem „przychodów”, a nie „przychodu”. Liczba mnoga, w której użyto tego słowa, wskazuje, że aby jakiś wydatek uznać na koszt w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy, nie trzeba wykazywać zależności między nim a powstaniem lub powiększeniem konkretnego, poddającego się kwantyfikacji (mierzalnego) przychodu (por. uchwała siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 czerwca 2007 r., sygn. akt II FPS 8/06. ONSA i WSA 2007, nr 5(20), poz. 109).

Przy takim rozumieniu pojęcia kosztów uzyskania przychodów, nie można podzielić stanowiska, że skoro przychód otrzymany przez skarżącą na powiększenie kapitału zakładowego nie stanowi przychodu dla celów podatkowych (art. 12 ust. 4 pkt 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych), to wydatków związanych z powiększeniem tego kapitału, co do zasady, nie można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że przyczyny podwyższenia kapitału zakładowego mogą być bardzo różne, począwszy od unowocześnienia spółki, pokrycia strat, następstwa umów między wspólnikami, zwiększenia jej zdolności kredytowej, utworzenia nowych miejsc pracy, uwiarygodnienia przed kontrahentami, aż do uniknięcia likwidacji, bądź upadłości itd. (por. A. Kidyba [w:] Kodeks spółek handlowych. Komentarz. Tom I i II, wyd. III, Zakamycze 2005, komentarz do art. 431).

Wymienione wydatki stanowić będą koszty uzyskania przychodów spółki, o ile spółka będzie w stanie wykazać, że pozostają one w związku z uzyskaniem przez nią przychodu z prowadzonej działalności gospodarczej i nie zawierają się w katalogu określonym w art. 16 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

W sprawie I SA/Gd 168/09 Sąd rozpoznawał skargę Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo Kredytowej, która we wniosku o interpretację stwierdziła, że prowadzi działalność na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo - kredytowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 2 ze zm. - zwanej dalej „ustawa o SKOK”). Działalność statutowa skarżącej polega na gromadzeniu środków pieniężnych wyłącznie swoich członków, udzielaniu im pożyczek i kredytów, przeprowadzaniu na ich zlecenie rozliczeń finansowych oraz pośredniczeniu przy zawieraniu umów ubezpieczenia. W celu uzyskania przychodów z działalności statutowej Spółdzielcza Kasa ponosi koszty m.in. na nabycie lub wytworzenie rzeczowych składników majątku trwałego, a także na nabycie licencji i praw określonych w ustawie Prawo własności przemysłowej. Działalność Spółdzielczej Kasy ma charakter niezarobkowy, co wynika wprost z art. 3 ust. 2 ustawy o SKOK.

Z powyższego niezbicie wynika, że Spółdzielcza Kasa nie prowadzi działalności gospodarczej w rozumieniu art. 3 pkt 9 Ordynacji podatkowej.

Zdaniem Sądu, w sytuacji, gdy jest bezsporne, iż Spółdzielcza Kasa nie prowadzi działalności gospodarczej w rozumieniu wskazanych przepisów, nie może budzić wątpliwości, iż nabywane składniki majątkowe, jakkolwiek spełniają większość cech przypisanych środkom trwałym i wartościom niematerialnym i prawnym, jednak nie stanowią tych środków i wartości, albowiem nie są i nie będą w przyszłości wykorzystywane na potrzeby związane z działalnością gospodarczą.

W tych okolicznościach jest oczywiste, że wydatki poniesione przez Spółdzielczą Kasę na nabycie tychże składników majątku nie mogą obciążać jej kosztów uzyskania przychodów poprzez dokonywane od nich odpisy amortyzacyjne, gdyż tych dokonuje się tylko od nabywanych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (art. 16a ust. 1 i art. 16b ust. 1 U.p.d.o.p.). Wbrew twierdzeniom strony skarżącej wydatki te nie mogą również obciążać rachunku kosztowego w dacie ich poniesienia, ponieważ nie spełniają warunków z art. 15 ust. 1 U.p.d.o.p.

Z tych też względów w sprawie nie mógł mieć zastosowania art. 16 ust. 1 pkt 1 U.p.d.o.p., i dlatego na tę regulację nie powołuje się już Minister Finansów w odpowiedzi na wezwanie do usunięcia naruszenia prawa.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **I SA/Gd 28/09** Sąd wskazał, że impreza artystyczna oraz bankiet, jako część nieoficjalna szkolenia (konferencji), zorganizowanego dla kontrahentów podatnika, służy dobremu zaprezentowaniu się podatnika, stanowiąc wydatki na reprezentację w rozumieniu dyspozycji art. 16 ust. 1 pkt 28 U.p.d.o.p., w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2007r. (por. Dz. U. Nr 217 z 2006r., poz. 1589), co oznacza, iż kwoty wydatkowane na tę część szkolenia nie mogą zostać zaliczone w poczet kosztu uzyskania przychodów.

Przedmiotem sporu w sprawie **I SA/Gd 357/09** była kwestia dopuszczalności odliczenia od dochodu darowizny ocenianej na podstawie przepisów art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154 ze zm.).

Realizacja ulgi opisanej w art. 55 ust. 7 ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP nie następuje bowiem z mocy samego prawa przez sam fakt zawarcia i wykonania umowy darowizny na cel wskazany w omawianym przepisie. Tylko łączne spełnienie wszystkich przewidzianych wymogów uprawnia podatnika do skorzystania z niej w ramach samoobliczenia podatku. Aby skorzystać z przedmiotowego odliczenia darczyńca musi spełnić następujące warunki:

1. przekazać darowiznę na kościelną działalność charytatywno – opiekuńczą;
2. posiadać pokwitowanie odbioru darowizny pochodzące od kościelnej osoby prawnej;
3. dysponować sprawozdaniem pochodzącym od kościelnej osoby prawnej o przeznaczeniu darowizny na kościelną działalność charytatywno – opiekuńczą, przekazanym darczyńcy w okresie dwóch lat od dnia przekazania darowizny (por. np. wyroki WSA w Kielcach I SA/Ke 109/08, LEX nr 469657, WSA w Gdańsku I SA/Gd 672/07, LEX nr 454053).

Strona skarżąca spełniła co prawda wymienione wyżej warunki formalne, albowiem przedstawiła zarówno dowód przekazania na konto bankowe Parafii darowizny w kwocie 400.000 zł, a proboszcz Parafii pisemnie potwierdził otrzymanie wskazanej kwoty, jak i sprawozdania o przeznaczeniu tych darowizn na działalność charytatywno – opiekuńczą, jednakże zdaniem tutejszego Sądu w okolicznościach sprawy rozpoznawanej brak podstaw dla wyłączenia spornych darowizn z podstawy opodatkowania.

Przepis nie precyzuje szczegółowych warunków, jakie powinno spełniać sprawozdanie, jednakże brak ustawowych zapisów dotyczących jego treści

nie oznacza, iż jakikolwiek dokument, bez względu na jego treść, może być uznany za sprawozdanie w rozumieniu tego przepisu.

W orzecznictwie sądów administracyjnych (por. przykładowo wyroki NSA: z dnia 4 stycznia 2007 r. sygn. akt II FSK 588/06, niepubl. i z dnia 16 stycznia 2007 r. sygn. akt II FSK 162/06, LEX nr 291813) przyjmuje się, że w razie braku legalnej definicji danego pojęcia (w tym wypadku sprawozdania), należy odwoływać się do słownikowego jego rozumienia. Sprawozdanie to ustne lub pisemne przedstawienie przebiegu jakiejś działalności, szczegółowe zdanie sprawy z czegoś, opis jakichś zdarzeń, wypadków, relacja, raport (por. Słownik języka polskiego, pod red. prof. M. Szymczaka, tom III, PWN 1992). Sprawozdanie stanowi zatem relację ze zdarzeń przeszłych (a nie dopiero planowanych). Ponadto, jak wynika z egzegezy tego słowa, ma to być relacja szczegółowa.

2. ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 Nr 14, poz. 176 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 855/08** Sąd stwierdził, że:

1/ zakazu wykładni prawotwórczej, polegającej w istocie na swoistym poprawianiu ustawodawcy, nie da się zaakceptować ze względów zasadniczych, wynikających z konstytucyjnego podziału kompetencji władzy państwowej;

2/ powyższe oznacza, że *de lege lata* nie ma podstaw prawnych do przyjęcia możliwości, w aktualnie obowiązującym systemie prawnym, iż zakup pojazdu mechanicznego z automatyczną skrzynią biegów przez inwalidę stanowi wydatek o jakim mowa w art. 26 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 26 ust. 7a pkt 2 u.p.d.f. – jako wydatku na przystosowanie pojazdu mechanicznego do potrzeb wynikających z niepełnosprawności;

3/ analizując treść art. 26 ust. 7a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, dokonując wykładni *a rubrica*, uzasadnionym staje się stwierdzenie, że skoro zakup przez inwalidę automatycznej skrzyni biegów nie wyczerpuje przesłanki ustawowej o jakiej mowa w przytoczonym art. 26 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 26 ust. 7a pkt 2 u.p.d.o.f., to oznacza, że wydatek na zakup samochodu osobowego z automatyczną skrzynią biegów nie podlega ocenie spełnienia przesłanek o jakich mowa art. 26 ust. 7a pkt 3 u.p.d.o.f.

Rozpatrując skargę w sprawie **I SA/Gd 496/09** i **I SA/Gd 497/09** Sąd podkreślił, że wykładnia przepisów musi zawsze być przeprowadzana w granicach i na podstawie prawa; punktem wyjścia wszelkiej interpretacji jest wykładnia językowa, która zarazem wyznacza granice dopuszczalnej wykładni, w tym wykładni celowościowej, funkcjonalnej oraz systemowej, jednak nie można przy tym pomijać, że dyrektywy wykładni celowościowej nakazują uwzględniać w procesie ustalania znaczenia normy także jej kontekst aksjologiczny; ustalając znaczenie normy należy więc brać pod uwagę powszechnie akceptowane zasady słuszności i sprawiedliwości. *Ratio legis* dyspozycji art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a/ ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz.176 ze zm.) pozwala na przyjęcie, że ustawodawca, z przyczyn również społecznych i gospodarczych, kierował przedmiotową ulgę podatkową, o jakiej mowa w tym przepisie, do podatników, którzy pozyskali ze sprzedaży nieruchomości (art. 10 ust. 1 pkt 8 lit a/ do c/ u.p.d.o.f.) określone przychody (art. 28 ust. 2a u.p.d.o.f.) w nieprzekraczalnym terminie dwóch lat, licząc ten termin od dnia sprzedaży, przychody te wydatkowali na zaspokojenie swych potrzeb mieszkaniowych, w tym wydatkowali te środki na remont i modernizację lokalu mieszkalnego nabytego w tymże ustawowym terminie, pomimo, iż w dniu ich poniesienia nie byli jeszcze właścicielami tego lokalu mieszkalnego. Wykładnia

celowościowa dyspozycji art. 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych pozwala na przyjęcie, iż zwolnienie podatkowe przysługuje wówczas, gdy podatnik przeznaczą przychody ze sprzedaży na cele wskazane w tym przepisie i w terminach w nim zakreślonych.

W sprawie **I SA/Gd 439/09** Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2004 Nr 54 poz. 535; zwana dalej ustawą o VAT) pojęcie świadczenia usług ma bardzo szeroki zakres, nie obejmuje wyłącznie działań podatnika, lecz także jego zaniechania poprzez zobowiązanie do powstrzymania się od dokonania czynności lub do tolerowania czynności lub sytuacji. Usługą jest świadczenie, które nie stanowi dostawy towaru.

Nie może zatem wystąpić taka sytuacja faktyczna, w rozumieniu tego unormowania, która jednocześnie stanowiłaby dostawę towaru i świadczenie usługi. Przepis ten wyklucza takie rozwiązanie, rozdzielając usługi od dostaw.

Podkreślić należy, że dokonywanie zakupów u kontrahenta mieści się w czynności opodatkowanej, podatkiem od towarów i usług, w postaci dostawy towarów. Nie można więc uznać w przedstawionym stanie faktycznym sprawy, zrealizowania określonego z góry pułapu zakupów, za świadczenie usługi.

Zauważyć należy, że w tej sprawie, na określony pułap obrotów składa się odpowiednia liczba transakcji sprzedaży towarów. Czynności stanowiące dostawę towaru nie mogą, poprzez ich zsumowanie, przekształcić się w usługę.

Sąd stwierdził, że premia wypłacona przez sprzedawcę, w przypadku osiągnięcia określonego progu obrotów nie jest dla nabywcy wynagrodzeniem za świadczone usługi; innymi słowy - wypłacenie tego rodzaju premii jest obojętne z punktu widzenia podatku od towarów i usług, podlega natomiast u nabywcy towarów, któremu ta premia została przyznana, zaliczeniu do przychodów w podatku dochodowym.

Sąd rozpoznający sprawę **I SA/Gd 409/09** podziela pogląd wyrażony w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 marca 2004 r. (sygn. akt III SA 949/02), że dochody z wynagrodzenia za pracę oraz innych źródeł, podobnie jak z lat ubiegłych, objęte wspólnością majątkową, nie mogą być uwzględnione przy ustalaniu źródeł przychodów, z których sfinansowano zakup nieruchomości, skoro zgodnie z treścią aktu notarialnego oraz oświadczenia strony nabyto ją z majątku odrębnego.

W art. 20 ust. 3 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych odwołano się do określenia „wartości gromadzonego mienia”, termin „mienie” należy rozumieć zgodnie z art. 44 kc. (por. wyrok NSA w Warszawie z dnia 2 listopada 2004 r., III SA 1310/03). Generalną zasadą wynikającą z art. 6 ust. 1 ustawy jest odrębność opodatkowania osiąganych przez małżonków dochodów. W przypadku opodatkowania nieujawnionych źródeł przychodów wspólne opodatkowanie jest wyłączone, gdyż jest ono możliwe tylko na wspólny wniosek złożony w zeznaniu. W konsekwencji zobowiązanie podatkowe z nieujawnionych źródeł przychodów dotyczy odrębnie każdego z małżonków i w związku z poniesieniem wydatków przez małżonków ustala się, jaki istnieje ustrój małżeński między małżonkami i z jakiego majątku małżonków - odrębnego czy wspólnego - poniesione zostały wydatki (por. wyrok SN z 8 stycznia 2003 r., III RN 234/01).

Przedmiotem oceny Sądu w sprawie **I SA/Gd 269/09** była interpretacja indywidualna Ministra Finansów dotycząca podatku dochodowego od osób fizycznych w zakresie sposobu zaliczenia opłaty wstępnej uiszczanej przy zawarciu umowy leasingu operacyjnego do kosztów uzyskania przychodów.

Opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób fizycznych stron umowy leasingu operacyjnego reguluje art. 23b ust. 1 U.p.d.o.f. Powołany przepis nie określa dokładnie momentu (czasu), w którym korzystający może zaliczyć w koszty uzyskania przychodów wynikające z wymienionej umowy wydatki (czynsz oraz inne opłaty). Znajdują tu zatem zastosowanie reguły art. 22 ust. 4 - 6 U.p.d.o.f.

Przedmiotowa kaucja gwarancyjna jest tym samym co tzw. czynsz zerowy, pierwsza rata leasingowa, czy też opłata inicjalna (wstępna), bowiem takie nazwy funkcjonują w praktyce umów leasingowych o takim samym charakterze. Trafnie więc przyjęto zastosowanie do danego stanu faktycznego norm przepisu art. 22 ust. 5c U.p.d.o.f. Prawidłowa jego wykładnia, na tle przedstawionego stanu faktycznego, wymagała ustalenia znaczenia użytego w tym przepisie zwrotu "kosztów dotyczących okresu przekraczającego rok podatkowy". Należy go rozumieć ten sposób, że dotyczy on wydatków dotyczących usług (świadczeń) wykonywanych w kilku okresach. Nie dotyczy zaś wydatków związanych ze świadczeniami wykonanymi jednorazowo lecz wykorzystywanymi lub odnoszącymi skutek przez dłuższy czas. Dlatego, w odniesieniu do umowy leasingu, należy poczynić rozróżnienie pomiędzy zawarciem umowy, rozpoczęciem jej realizacji oraz korzystaniem z przedmiotu umowy.

Na tym tle przedmiotowa kaucja gwarancyjna ma charakter samoistny, nie przypisany do poszczególnych rat leasingowych. Jej poniesienie jest warunkiem koniecznym do realizacji umowy leasingu i następuje przed jego faktycznym zrealizowaniem. Nie dotyczy więc całego okresu, na jaki umowa została zawarta.

3. a/ ustawa z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 59/09 Sąd wskazał, że na podstawie art. 88 ust.1 pkt 4 ustawy, o podatku od towarów i usług możliwość odliczenia podatku naliczonego przy nabyciu usług noclegowych i gastronomicznych istnieje, gdy usługi te zostały nabyte przez podatników świadczących usługi turystyki, jeżeli w skład świadczonej przez nich usługi turystyki wchodzi usługi noclegowe lub gastronomiczne albo jedno i drugie.

Z takiej możliwości nie mogą jednak skorzystać podatnicy, u których świadczone usługi turystyki opodatkowane są na zasadach określonych w art. 119 w „Szczególnej procedury przy świadczeniu usług turystyki”.

W przypadku tych usług hotelowych i gastronomicznych zasady ograniczające prawo odliczenia podatku, stosuje wiele krajów Wspólnoty Europejskiej kierując się wskazaniem art. 17(6) VI Dyrektywy, a obecnie art. 176 Dyrektywy 2006/112/WE.

Celem działalności hotelarskiej jest zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób czasowo pozostających poza miejscem stałego zamieszkania.

W ocenie Sądu nie jest możliwe świadczenie usług turystycznych bez bazy hotelowej, stanowiącej integralną część tych usług, albowiem zaspokaja ona potrzebę wypoczynku, noclegu, wyżywienia, utrzymania higieny osobistej, ochrony zdrowia i mienia, łączności z otoczeniem oraz rozrywek kulturalnych turysty. Ocena walorów turystycznych i przygotowania regionu do świadczenia usług turystycznych jest dokonywana m. in. według kryterium bazy noclegowej (w tym bazy hotelowej).

Od 1 stycznia 2008 r. zmianie uległa treść art. 119 ustawy poprzez uchylenie w ustępie 3 punktu 4 dodanie po ustępie 3, ustępu 3a.

Wykreślenie z art. 119 ust 3 punktu 4 - w którym zawarty był jeden z warunków (prowadzenia stosownej ewidencji) obligujących podatników świadczących usługi turystyki do stosowania szczególnej procedury opodatkowania marży i określenie zasad prowadzenia tej ewidencji w ust. 3a, likwiduje podstawę sporu między podatnikami a organami skarbowymi, czy samo niespełnienie warunku prowadzenia takiej ewidencji, z której powinny wynikać kwoty wydatkowane na nabycie towarów i usług od innych

podatników dla bezpośredniej korzyści turysty, pozwala im na opodatkowanie swoich usług na zasadach ogólnych i niestosowanie szczególnej procedury opodatkowania marży.

Skoro poczynając od 1 stycznia 2008 r. podatnik mający siedzibę na terytorium kraju, działający na rzecz nabywcy usług we własnym imieniu i na własny rachunek, przy świadczeniu usług nabywający towary i usługi od innych podatników dla bezpośredniej korzyści turysty jest zobligowany do opodatkowania usługi turystycznej na zasadach szczególnej procedury opodatkowania marży turystyce, to z faktu nieprowadzenia ewidencji wyznaczonej art. 119 ustawy VAT strona nie może wywodzić, iż spełniała warunek określony w art. 88 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy VAT.

3. b/ ustawa z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004r. Nr 54, poz. 535 ze zm.)

Jak wynika z opisanego przez skarżącą stanu faktycznego w sprawie **I SA/Gd 792/08**, przedsięwzięcie jest realizowane na gruntach należących do dwóch gmin, na podstawie wydanej dla obu tych gmin decyzji o pozwoleniu na budowę, a wybudowany obiekt będzie stanowił współwłasność (w równych częściach) skarżącej i gminy i wspólnie zostanie oddany do używania na podstawie umowy. Obie gminy zatem wspólnie będą wykonywać zadanie publiczne polegające na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb ich wspólnot w zakresie dostępu do urządzeń sportowych.

Przesłanką uprawniającą do obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535 ze zm., dalej: „ustawa”), bądź zwrotu podatku na zasadzie art. 87 ustawy – i zarazem kwalifikującą skarżącą jako podatnika podatku VAT mimo statusu organu władzy publicznej realizującego zadania nałożone odrębnymi przepisami (art. 15 ust. 6 *in fine* ustawy; § 8 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług, Dz. U. Nr 97, poz. 970 ze zm.) – jest planowane przez obie gminy oddanie wybudowanej hali do używania na podstawie cywilnoprawnej umowy najmu, dzierżawy lub podobnej, a więc wykonanie czynności opodatkowanej podatkiem od towarów i usług. Czynności tej skarżąca nie wykona jednak sama, lecz wspólnie z gminą; obie gminy wystąpią tu w imieniu własnym jako współwłaściciele obiektu, obie też będą wystawiać faktury VAT (po 50% czynszu).

W sytuacji, gdy jako nabywca opodatkowanych usług związanych z realizacją wspólnego przedsięwzięcia występuje tylko skarżąca, fundamentalna dla podatku od towaru i usług zasada neutralności tego podatku w opisanym układzie stosunków prawnych może być respektowana jedynie poprzez tzw. refakturowanie połowy kosztów usług budowlanych przez skarżącą na gminę (jako współwłaściciela i późniejszego współoddającego wybudowany obiekt do używania). W przeciwnym razie nie byłoby możliwe odliczenie (bądź zwrot) całości podatku naliczonego przy nabyciu usług budowlanych przez skarżącą, w sytuacji gdy faktycznym odbiorcą części tych usług jest inny podmiot (gmina).

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **I SA/Gd 291/09** Sąd stwierdził, że nie znajduje zastosowania w sprawie przywoływany przez skarżącego przepis art. 86 ust. 4 pkt 7 ustawy o VAT, uprawniający do dokonywania odliczenia w pełnej wysokości podatku naliczonego przy nabyciu samochodów osobowych oraz innych pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony. Przepis ten odnosi się bowiem wyłącznie do sytuacji odliczenia podatku naliczonego przy nabyciu pojazdu celem przeznaczenia go do dalszej odsprzedaży.

Nie dotyczy on natomiast przypadku odliczenia podatku naliczonego przy ustalaniu raty wynagrodzenia z umowy leasingu.

Bez wpływu na powyższą ocenę prawną pozostaje przy tym okoliczność późniejszego nabycia pojazdu przez skarżącego, po upływie okresu użytkowania i jego dalsza odsprzedaż. Nabycie nastąpiło bowiem na podstawie odrębnej umowy i miało to miejsce po zakończeniu trwania stosunku leasingu.

W sprawie **I SA/Gd 427/09** Sąd stwierdził, że jeżeli sprzedaż faktycznie została dokonana w kraju, a nie na rzecz podmiotu nieistniejącego za granicą, to sprzedaż taka nie wyczerpuje znamion sprzedaży eksportowej, a co za tym idzie podlega opodatkowaniu wg zasad obowiązujących dla transakcji krajowych.

Z mocy art. 2 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. 1993 r. Nr 11 poz. 50 ze zm.) zwanej dalej ustawą o VAT, opodatkowaniu podlega sprzedaż towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz eksport i import towarów i usług. Zaś stosownie do art. 4 pkt 4 ustawy o VAT przez eksport towarów rozumie się potwierdzony przez graniczny urząd celny wywóz towarów z polskiego obszaru celnego w wykonaniu czynności określonych w art. 2 ust. 1 i 3.

Z powyższego unormowania wynika zatem, że aby daną czynność uznać za eksport towarów muszą zostać spełnione trzy przesłanki:

1/ - wywóz jest potwierdzony przez graniczny urząd celny (na karcie 1A lub 3 SAD z pieczęcią VAT), tzn. nie jest wystarczające posiadanie przez podatnika dokumentu celnego wystawionego przez wewnętrzny urząd celny,

2/ - wywóz nastąpił poza polski obszar celny, tzn. poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - w tym wody terytorialne oraz wolne obszary celne, składy wolnocłowe i składy celne utworzone na terytorium Polski, które są również polskim obszarem celnym,

3/ - wywóz towarów musi nastąpić w wykonaniu czynności określonych w art. 2 ust. 1 i 3 ustawy o VAT.

W zaskarżonych decyzjach zasadnie przyjęto, iż w przedmiotowej sprawie wywóz towarów nie nastąpił w wykonaniu umowy sprzedaży na rzecz wskazanych w fakturach i dokumentach SAD podmiotów z Rosji i Ukrainy, albowiem nie może dojść do zawarcia umowy cywilnoprawnej z podmiotami nieistniejącymi.

Organy podatkowe nie kwestionowały nigdy, że skarżący przedmiotowe telefony sprzedał, ale ich zbycie miało miejsce w kraju bliżej nieustalonym osobom, zasadnie zatem sprzedaż tę opodatkowano podatkiem od towarów i usług według stawki właściwej dla sprzedaży krajowej, czyli stawką 22%.

Sąd stwierdził, że jeżeli wywozu dokonała nieistniejąca firma, to nie nastąpiła sprzedaż eksportowa w rozumieniu art. 4 pkt 4 w związku z art. 2 ust. 1 i 3 ustawy o VAT; skoro bowiem wskazana na fakturze firma nie istnieje nie można twierdzić, że miał miejsce eksport, ponieważ w przypadku braku zidentyfikowanego podmiotu dokonującego zakupu nie może być mowy o dokonaniu transakcji w ramach której nastąpił wywóz towarów poza granicę RP (nie mogło dojść do zawarcia umowy sprzedaży z podmiotami nie istniejącymi), a zaistniała okoliczność nie wyczerpuje definicji eksportu funkcjonującej na gruncie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym. Wobec niekwestionowanej sprzedaży towaru przez Skarżącego i zbyciu towaru na terenie kraju bliżej nieustalonym osobom sprzedaż taką należy opodatkować podatkiem od towarów i usług według stawki właściwej dla sprzedaży krajowej czyli w wysokości 22%.

W sprawie **I SA/Gd 348/09** skarżąca wyjaśniła, że zawarła umowę na zaprojektowanie i wybudowanie zespołu budynków mieszkalnych wraz

z infrastrukturą i małą architekturą z zastrzeżeniem wynagrodzenia ryczałtowego uwzględniającego zaprojektowanie i wybudowanie budynków mieszkalnych w systemie „zaprojektuj i wybuduj” przy zastosowaniu 7 % stawki podatku VAT oraz wykonanie infrastruktury towarzyszącej niezbędnej do realizacji zamówienia przy zastosowaniu 22 % stawki podatku VAT. Uzupełniając wniosek skarżąca wyjaśniła, że przedmiotem umowy jest wykonanie budynków sklasyfikowanych w PKOB w dziale 11.

Przedmiotem sporu między stronami w niniejszej sprawie jest ustalenie, czy wykonanie robót projektowych poprzedzających wybudowanie budynków mieszkalnych w ramach jednej umowy z kontrahentem podlega preferencyjnej stawce podatkowej. Wedle art. 41 ust. 12 ustawy o VAT stawkę 7 % stosuje się do dostawy, budowy, remontu, modernizacji, termomodernizacji lub przebudowy obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym.

Skarżąca dowodziła, że zaprojektowanie i wybudowanie budynków mieszkalnych jest usługą złożoną, kompleksową, do której, jako całości, winna być zastosowana jedna stawka podatkowa, przewidziana w przytoczonych wyżej przepisach statuujących preferencje podatkowe.

W przekonaniu Sądu z tak zaprezentowanym poglądem nie sposób się zgodzić. Kwestia sformułowania umowy z kontrahentem, ustalenia sposobu wynagrodzenia jako ryczałtu za wszystkie przewidziane umową i wykonane czynności nie może wywoływać skutków na gruncie podatkowym.

Przepisy statuujące preferencje podatkowe nie mogą być interpretowane rozszerzająco. Takiej właśnie interpretacji dokonuje skarżąca dowodząc, że skoro usługi projektowe stanowią usługę pomocniczą w stosunku do czynności dominującej tj. wybudowania budynku i stanowią jednocześnie całość jako jedna zamówiona usługa na gruncie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.), to owa całość powinna być objęta jedną i tą samą stawką podatkową 7 %. W ocenie Sądu nie można opodatkować tą samą stawką podatkową usługi złożonej z dwóch niezależnych od siebie usług stworzonej na potrzeby innej ustawy i przenosić na grunt ustawy podatkowej zasad, których realizacja nie należy do ustawy podatkowej i gdy z samej ustawy podatkowej jednoznacznie wynika, że usługi te są od siebie niezależne i realizowane w różnym i następującym po sobie czasie i opodatkowane są różnymi stawkami podatku.

W sprawie I SA/Gd 291/09 Sąd stwierdził, że przystępując z dniem 1 maja 2004 r. do Unii Europejskiej, Rzeczypospolita Polska z tymże dniem zobowiązała się do bezpośredniego stosowania norm zawartych w VI Dyrektywie, a więc także normy pozwalającej jej na zachowanie w systemie prawa krajowego jedynie takich ograniczeń w prawie podatnika do odliczenia podatku naliczonego ze względu na rodzaj poniesionego wydatku, które ustawodawstwo to przewidywało w momencie wejścia w życie tejże Dyrektywy na jej terytorium.

W obowiązującym do dnia 30 kwietnia 2004 r. rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 22 marca 2002 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 37, poz. 268 ze zm.), wydanym m.in. na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 23 tejże ustawy podatkowej, zawarty został przepis § 10 ust. 1, w myśl którego usługobiorcom użytkującym samochody osobowe (lub inne samochody o dopuszczalnej ładowności do 500 kg) na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub umowy o podobnym charakterze nie przysługiwało prawo do obniżenia podatku należnego oraz do zwrotu różnicy podatku o kwotę podatku naliczonego od czynszu (raty) i innych odpłatności wynikających z zawartej umowy. Z zestawienia tego ostatniego przepisu z przywołanym za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia przepisem art. 86 ust. 7 ustawy o VAT

wynika jednoznacznie, że w zakresie dotyczącym usługobiorcy użytkującego samochody osobowe prawo do odliczenia podatku naliczonego od czynszu leasingowego w stanie prawnym obowiązującym od 1 maja 2004 r. uległo ograniczeniu w stopniu mniejszym, aniżeli przewidywała to regulacja wcześniejsza, co oznacza, iż wynikające z art. 86 ust. 7 ustawy o VAT ograniczenie tego prawa nie pozostaje w sprzeczności z art. 17 ust. 6 VI Dyrektywy Rady z dnia 17 maja 1977 r. i odpowiednio art. 176 Dyrektywy 112. Skoro bowiem przepis ten pozwala państwu członkowskiemu na zachowanie w pełni wcześniejszych ograniczeń prawa do odliczenia podatku naliczonego od określonych wydatków, to tym bardziej pozwala mu na częściowe, określone procentowo lub kwotowo, ograniczenie tego prawa.

Powyższe zapatrywanie Sądu znajduje również swoje odzwierciedlenie w stanowisku przyjętym w powoływanym lecz nieprawidłowo interpretowanym przez podatnika orzeczeniu ETS z 22 grudnia 2008 r. w sprawie C-414/07 – Magoora sp. z o.o.

Skoro przepisy prawa krajowego obowiązujące przed dniem akcesji całkowicie ograniczały usługobiorcom użytkującym samochody osobowe lub inne samochody o dopuszczalnej ładowności do 500 kg prawo do obniżenia podatku należnego o podatek naliczony od czynszu (raty) i innych odpłatności wynikających z zawartej umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub umowy o podobnym charakterze, to wprowadzenie ograniczenia tego prawa poprzez określenie wyłącznie górnych limitów odliczeń (procentowego i kwotowego), w żadnym wypadku nie może zostać uznane za rozszerzenie tegoż zakresu. Tylko natomiast w takim przypadku przepis art. 86 ust. 7 ustawy o VAT uznać należałoby za sprzeczny z regulacjami zawartymi w prawie wspólnotowym.

4. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych – (Dz. U z 2002 r. Nr 9 poz. 84 ze zm.) w tym podatek od nieruchomości

Z przedłożonych Sądowi wraz ze skargą zarejestrowaną pod sygn. **I SA/Gd 740/08** akt sprawy wynika, że strony zawarły umowę określoną jako „Czasowa Umowa Udostępnienia Gruntów”.

Zgodnie z zawartą umową, obowiązek utrzymania linii elektroenergetycznych i urządzeń z nimi związanych oraz gruntów pod tymi liniami, umożliwiających ich prawidłową eksploatację, w tym oczyszczanie z roślinności drzewiastej i krzewiastej spoczywa na spółce.

Okoliczność, że grunt został udostępniony spółce w celu utrzymania i umożliwienia eksploatacji linii elektroenergetycznej, w ocenie Sądu rozpatrującego przedmiotową sprawę wskazuje, że grunt jest zajęty na prowadzenie działalności gospodarczej związanej z przesyłaniem energii elektrycznej, tj. działalności innej niż działalność leśna i wykluczającej jej prowadzenie.

W takim stanie faktycznym uznać należy, że udostępnienie gruntów leśnych pod liniami elektroenergetycznymi wiąże się z ich przekazaniem (wydaniem). W konsekwencji spełniona jest, wynikająca z art. 348 Kodeksu cywilnego, przesłanka do przeniesienia posiadania jaką jest wydanie rzeczy.

Zdaniem Sądu ze stanu faktycznego wynikającego z umowy można wnosić, że udostępnienie gruntów Nadleśnictwa w celu umożliwienia eksploatacji linii spełnia wszystkie przesłanki posiadania zależnego. W związku z powyższym podatnikiem podatku od nieruchomości jest, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o opłatach i podatkach lokalnych, posiadacz zależny gruntu pod linią elektroenergetyczną stanowiącego własność Skarbu Państwa, a stan posiadania wynika z umowy cywilnoprawnej zawartej z Nadleśnictwem.

Inaczej rzecz miałyby się, gdyby doszło do ustanowienia na przedmiotowych gruntach odpłatnej służebności gruntowej, do czego w przyszłości zobowiązały się strony przedmiotowej umowy. Ustanowienie służebności spowodowałoby wygaśnięcie zawartej na czas określony czasowej umowy udostępnienia gruntów, co skutkowałoby utratą przez Spółkę atrybutu posiadania tej części nieruchomości i w konsekwencji, zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy o opłatach i podatkach lokalnych, nastąpiłoby przeniesienie obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości na Nadleśnictwo.

Rozpoznając skargę w sprawie **I SA/Gd 396/09** Sąd stanął na stanowisku, że:

1/ zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.) obowiązek podatkowy wynika z okoliczności, że dany środek transportowy jest zarejestrowany i stanowi własność podatnika;

2/ porzucenie pojazdu bądź jego fizyczna likwidacja np. poprzez złomowanie, brak możliwości faktycznego korzystania z zarejestrowanego środka transportowego nie zwalnia z obowiązku podatkowego wynikającego z powyższej ustawy, tym samym obowiązek podatkowy ciąży na właścicielu środka transportowego niezależnie od tego, czy używał on pojazdu czy też nie, a obowiązek ten wygasa dopiero z chwilą wyrejestrowania pojazdu;

3/ wbrew twierdzeniom strony skarżącej o braku podstawy prawnej wydanych decyzji w sprawie, obowiązek podatkowy wygasa dopiero z końcem miesiąca, w którym środek transportowy został wyrejestrowany lub wydana została decyzja organu rejestrującego o czasowym wycofaniu pojazdu z ruchu, lub z końcem miesiąca, w którym upłynął czas, na który pojazd powierzono - na podstawie obowiązującego przepisu prawa podatkowego jakim jest art. 9 ust. 5 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych;

4/ obowiązek podatkowy w podatku od środków transportowych powstaje z mocy prawa, co wynika wprost z przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 marca 2009 r., w sprawie II FSK 1896/2007).

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **I SA/Gd 901/08** Sąd wyraził pogląd, że:

1/ kable oraz kanały kablowe, będące własnością Telekomunikacji Polskiej S.A., połączone w całość techniczno – użytkową niezbędną do zapewnienia łączności telefonicznej i związane z prowadzeniem przez podatnika działalności gospodarczej, są siecią techniczną i stanowią *budowlę* w rozumieniu art. 3 pkt 3 i art. 3 pkt 1 lit. b/ u.p.b. w związku z art. 1 a ust. 1 pkt 2 u.p.o.l.;

2/ przy braku danych o jakich mowa w art. 4 ust 1 pkt 3 u.p.o.l., wobec niezłożenia przez podatnika tabel amortyzacji środków trwałych, za podstawę opodatkowania należy przyjąć wartość określoną przez podatnika w deklaracji podatkowej, która stanowi *sui generis* oświadczenie strony co do wartości stanowiącej przedmiot opodatkowania, przy czym na rzetelność tego oświadczenia nie ma wpływu późniejsze złożenie przez podatnika korekty deklaracji, gdy przyczyną złożenia korekty nie była wadliwość samego oświadczenia, ale dokonana przez podatnika zmiana oceny prawnej co do zasad opodatkowania przedmiotu opodatkowania (por. wyrok WSA w Gdańsku z 12 listopada 2008r. w sprawie I SA/Gd 546/08 ze skargi Telekomunikacji Polskiej S.A.).

5. Ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 29, poz. 257 ze zm.)

Istotą sporu w sprawie I SA/Gd 179/09 było bezpodstawne zdaniem skarżącego uznanie, iż ciąży na nim obowiązek zapłaty podatku akcyzowego stosownie do treści art. 35 ust. 1 pkt 5 ustawy o VAT.

Powołany przepis stanowi, że obowiązek podatkowy w zakresie akcyzy (...) ciąży na nabywcy wyrobów akcyzowych, od których nie pobrano podatku akcyzowego lub pobrano w kwocie niższej niż należna.

Z teoretycznej konstrukcji akcyzy jako selektywnego i jednofazowego podatku wynika, iż podatnikiem podatku akcyzowego jest co do zasady producent lub sprzedawca wyrobów akcyzowych. Oznacza to zatem, że nabywca wyrobów akcyzowych, który takie wyroby posiada, zasadniczo opodatkowaniu tym podatkiem nie podlega. Jednakże w celu zabezpieczenia się przed sytuacjami, w wyniku których dany wyrób akcyzowy nie podlegałby opodatkowaniu na etapie jego produkcji lub sprzedaży (np. w skutek wyprowadzenia wyrobów akcyzowych ze składu bez wiedzy pracowników szczególnego nadzoru podatkowego) polski ustawodawca przyjął w wyżej cytowanym przepisie, że opodatkowaniu akcyzą podlega również nabycie wyrobów akcyzowych, w stosunku do których akcyza nie została opłacona w ogóle lub w należytej wysokości. W konsekwencji nabywca (posiadacz) wyrobów akcyzowych musi się liczyć z tym, że zostanie zobowiązany do zapłaty podatku akcyzowego, gdy posiadane przez niego wyroby nie były obciążone podatkiem akcyzowym na wcześniejszych etapach obrotu towarowego przez producenta albo sprzedawcę. Nabywanie (posiadanie) wyrobów akcyzowych będzie też stanowić czynność opodatkowaną podatkiem akcyzowym i w tych sytuacjach, gdy na wcześniejszym etapie obrotu podatek akcyzowy został uiszczony w niższej wysokości, niż to wynika z ustaw podatkowych.

Z redakcji przepisu art. 35 ust. 1 ustawy o VAT nie wynika kolejność podmiotów zobowiązanych do zapłacenia akcyzy, co oznacza, że każdy z wymienionych w tym przepisie podmiotów – producent, importer, sprzedawca, nabywca i inni – zobowiązany jest w tym samym stopniu do zapłaty podatku. Mając przy tym na względzie to, że cechą konstrukcyjną podatku akcyzowego jest jego jednokrotne nałożenie stwierdzić należy, że dopiero wykazanie, iż podatek akcyzowy został już zapłacony, zwalnia z takiego obowiązku podmiot występujący w kolejnej fazie obrotu. Oznacza to, że nabywca wyrobów akcyzowych jest zwolniony od podatku akcyzowego, pod warunkiem uiszczenia od tych wyrobów akcyzy na wcześniejszym etapie (por. wyrok NSA z dnia 18 października 2006 r., sygn. akt IFSK 53/2006, M. Podat. 2006, nr 11, s. 2).

Skarżący nie przedstawił żadnych dowodów mogących potwierdzić to, że od nabywanych przez niego paliw został uiszczony należny podatek.

Organy podatkowe nie kwestionowały samego faktu nabycia paliwa przez skarżącego, a jedynie, że paliwo to zakupił od podmiotu wskazanego w fakturze VAT. Zarzut błędnego rozumowania mógłby zostać postawiony wówczas, gdyby organy podatkowe doszły do przekonania, że podatnik w rzeczywistości nie nabył paliwa, a mimo tego uznany zostałby za podmiot, na którym ciąży obowiązek podatkowy. Z sytuacją taką nie mieliśmy jednakże do czynienia w przedmiotowej sprawie.

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 596/09 w uzasadnieniu wyroku Sąd powołał art. 5 ust. 3 i 4 ustawy o podatku akcyzowym stanowiący, że normy dopuszczalnych ubytków wyrobów akcyzowych zharmonizowanych powstających w czasie wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1, w wysokości nie wyższej niż określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust. 6 o podatku akcyzowym

ustala dla poszczególnych podatników akcyzy, z urzędu lub na wniosek podatnika właściwy naczelnik urzędu celnego, uwzględniając: 1) rodzaj produkowanych wyrobów, 2) specyfikę poszczególnych etapów produkcji i pozostałych czynności, o których mowa w ust. 1, 3) technologię produkcji wyrobów.

W rozpatrywanej sprawie taka decyzja – ustalająca dla skarżącej normy dopuszczalnych ubytków dla paliw ciekłych została wydana przez Naczelnika Urzędu Celnego w dniu 8 marca 2006 r. (decyzja ubytkowa). W decyzji tej ustalono normy dopuszczalnych ubytków w wysokości maksymalnej, przewidzianej przez cytowane wyżej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 marca 2004 r.

Decyzja ubytkowa ma charakter jedynie formalny, jej treść jest zdeterminowana wnioskiem strony i przepisami regulującymi maksymalne normy ubytków. Decyzja ta ustala jedynie niejako na przyszłość maksymalne normy dopuszczalnych ubytków, co oznacza, że ubytki przewyższające te normy będą opodatkowane podatkiem akcyzowym na ogólnych zasadach. Wyznacza więc granice przysługującego stronie zwolnienia od podatku akcyzowego. Jednakże zwolnienie takie musi zawsze dotyczyć faktycznie występujących, a nie tylko potencjalnych, abstrakcyjnych ubytków.

Podkreślić należy, że z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 marca 2004 r., a także z treści decyzji ubytkowej wydanej na podstawie tych przepisów wynika, że wysokość ubytków powstałych na etapie produkcji (mieszania) paliw ciekłych, a więc etapu, którego dotyczy spór w niniejszej sprawie, liczy się od ilości składników zużytych do ich wytworzenia. W celu zatem ustalenia ubytków produkcyjnych strona powinna wykazać ilość składników zużytych do wytworzenia paliw ciekłych oraz ilość gotowego produktu na koniec etapu produkcyjnego.

6. ustawa z dnia 18 grudnia 2003r. o krajowym systemie ewidencji producentów ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2004 r. Nr 10, poz. 76 ze zm.)

Skargę w sprawie **I SA/Gd 498/09** wniesiono na decyzję Dyrektora Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 30 kwietnia 2009 r., na mocy której organ odmówił skarżącej wpisu do ewidencji producentów i nadania indywidualnego numeru identyfikacyjnego.

Dokonując oceny zaskarżonej decyzji Sąd wskazał, że art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2004 r., Nr 10, poz. 76 ze zm.) należy odczytywać w ten sposób, iż w przypadku „małżonków będących współposiadaczami gospodarstwa rolnego” oraz „podmiotów będących współposiadaczami gospodarstwa rolnego” nadaje się jeden numer identyfikacyjny. Celem tej regulacji jest bowiem zapobieżenie sytuacjom, w których w odniesieniu do tego samego gospodarstwa rolnego będącego we współposiadaniu małżonków lub innych podmiotów nadano by numer identyfikacyjny więcej niż jednej osobie.

Cytowany przepis nie może stanowić podstawy do odmowy nadania numeru identyfikacyjnego osobie pozostającej w związku małżeńskim, w sytuacji gdy jest ona jedynym właścicielem gospodarstwa rolnego, a jej współmałżonek nie jest współposiadaczem tego gospodarstwa rolnego.

W przepisie tym ustawodawca posługuje się pojęciem „współposiadania”, a nie pojęciem „własności” czy „współwłasności” gospodarstwa rolnego.

Organy obu instancji nie wzięły pod uwagę zmian własnościowych, skupiając się wyłącznie na fakcie wcześniejszego nadania numeru identyfikacyjnego mężowi skarżącej oraz decyzji z dnia 5 czerwca 2008 r. o przyznaniu płatności. Organ winien dokonać ustaleń dotyczących tego, w czym posiadaniu jest gospodarstwo rolne.

Tylko jednoznaczne wykazanie, iż mąż skarżącej – pomimo zawarcia umowy znoszącej ustrój wspólności małżeńskiej i dokonania darowizny na rzecz małżonki – nadal jest współposiadaczem gospodarstwa rolnego objętego wnioskiem strony skarżącej, uprawniałoby organ do negatywnego rozpatrzenia wniosku o wpis do ewidencji producentów rolnych i nadaniu numeru identyfikacyjnego skarżącej, w oparciu o przepis art. 12 ust. 4 ustawy o systemie ewidencji.

7. ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227, poz. 1658 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 595/09 Sąd wskazał, że zgodnie z art. 30c ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. Nr 227 poz. 1658 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, po wyczerpaniu środków odwoławczych i po otrzymaniu informacji o negatywnym wyniku procedury odwoławczej wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego, z tym że skarga wnoszona jest przez wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 30b ust. 4 bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego wraz z kompletną dokumentacją w sprawie, obejmującą wnioski o dofinansowanie wraz z informacją w przedmiocie oceny projektu, kopie wniesionych środków odwoławczych oraz informacji, o której mowa w art. 30b. Skarga podlega opłacie sądowej.

Wnioskodawca nie przedłożył informacji o wynikach procedury odwoławczej, albowiem wśród załączonych do skargi dokumentów znajduje się jedynie kserokopia pierwszej i ostatniej strony formularza nr 29 oznaczonego jako „Informacja o negatywnym rozpatrzeniu protestu/odwołania”. Analiza treści załączonej kserokopii wskazuje natomiast w sposób jednoznaczny, że nie jest to dokument kompletny, a tym samym dokumentacja załączona do skargi nie spełnia wymogu kompletności o jakiej mowa w art. 30c ust. 2 ustawy.

8. Ustawa z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 612/09 Sąd podkreślił, że zgodnie z treścią art. 165 ust. 3 u.f.p. uchwała budżetowa stanowi podstawę gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym.

Zaciągnięcie zobowiązań przez jednostki samorządu terytorialnego może zatem odbywać się w oparciu o ramy wyznaczone wcześniej uchwalonym budżetem.

Przepis art. 83. ust. 1 u.f.p. wyraźnie wskazuje przy tym, że suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 82 ust. 1, nie może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

Za ugruntowany w orzecznictwie można uznać pogląd, iż uchwała o zaciągnięciu pożyczki musi znajdować podstawę w budżecie jednostki samorządu terytorialnego w postaci wydatków niezajdujących pokrycia w planowanych dochodach tej jednostki (por. wyrok NSA z dnia 24.05.2006 r., II GSK 53/06).

Doktryna i judykatura zgodnie wypowiadają się także, że kwoty zobowiązań zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą przekraczać limitu określonego w uchwale budżetowej (por. wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 12 czerwca 2007 r., Sygn. I SA/Rz 400/07 wraz z glosą aprobującą M. Paczochy, FK 2007/10/74).

W art. 85 u.f.p. zawarto zasadę, która głosi że jednostki sektora finansów publicznych, z wyjątkiem Skarbu Państwa, nie mogą zaciągać zobowiązań finansowych, których wartość nominalna należna do zapłaty w dniu wymagalności, wyrażona w złotych,

nie została ustalona w dniu zawierania transakcji. Co do zasady więc, regulacja ta uniemożliwia jednostkom sektora finansów publicznych zaciąganie zobowiązań w innej niż polska walucie, co jak się wydaje ma chronić je przed niebezpieczeństwem związanym ze zmianami kursowymi, które towarzyszą często tego rodzaju zobowiązaniom, a także przed ryzykiem przekroczenia zakładanego w budżecie deficytu. Przepis ten nie odnosi się jednak w żaden sposób do kwestii przeznaczenia zaciąganych zobowiązań (art. 82 u.f.p.), a jak wskazano powyżej, ustanawia jedynie kolejne ograniczenie, które jednostki samorządu terytorialnego powinny brać pod uwagę przy zaciąganiu zobowiązań finansowych, mianowicie wyrażające się w obowiązku ustalenia wartości nominalnej zaciąganych zobowiązań finansowych należnych do zapłaty już w dniu zawierania transakcji.

Natomiast wydane w oparciu o zawartą w ust. 2 omawianego artykułu delegację ustawową rozporządzenie Rady Ministrów wprowadza odstępstwa od zasady wyrażonej w art. 85 u.f.p., nie zaś odstępstwa od katalogu zawartego w mającym kluczowe znaczenie dla rozpoznawanej sprawy art. 82 u.f.p. Tak więc zwolnienie jednostek sektora finansów publicznych z rygoru zawartego w art. 82 u.f.p. i umożliwienie tym jednostkom, na podstawie przywołanego rozporządzenia, zaciągania zobowiązań finansowych o nie ustalonej na dzień zawarcia transakcji wartości nominalnej należnej do zapłaty w dniu wymagalności, wyrażonej w złotych nie zwalnia ich pod żadnym względem ze stosowania się do ograniczeń wynikających z art. 82 u.f.p.

9. Ustawa z 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw (t.j. z 2008r. Nr 170, poz. 1051 ze zm.)

W sprawie I SA/Gd 465/09 na podstawie art. 7 ust. 3a ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw (t.j. z 2008r. Nr 170, poz. 1051 ze zm.) wnioski o przyznanie płatności zawierał wskazanie działek E₂ i E₃ o łącznej powierzchni 8,6 ha (plantacja truskawek) oraz działki E₄ o powierzchni 5,10 ha (plantacja malin) – oznaczone symbolami OM. W jednym formularzu zostały ponadto zgłoszone wnioski o przyznanie płatności do innych gruntów – płatności oznaczone jako grupy upraw JPO (płatność obszarowa) i UPO (płatność uzupełniająca).

Okolicznością bezsporną jest zawarcie w umowie z dnia 19 czerwca 2008 r. wszystkich elementów treści wymaganych wskazanymi w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji przepisami rozporządzenia w odniesieniu do umowy o przetwórstwo.

Zgodnie z art. 171 da rozporządzenia z dnia 29 października 2004 r. w przedmiocie szczegółowych zasad stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 w odniesieniu do systemów wsparcia przewidzianych w tytułach IV i IVa tego rozporządzenia oraz wykorzystania odłogowanych gruntów do produkcji surowców (Dz. Urz. UE L. 2004.345.1) umowa o przetwórstwo lub zobowiązanie do dostaw określają co najwyżej nazwy i adresy stron, przedmiotowe gatunki oraz areał obsadzony każdym gatunkiem, a w stosownych przypadkach zobowiązanie wnioskodawcy do dostarczenia pierwszemu przetwórcy całej zebranej ilości lub minimalnych ilości określonych przez państwa członkowskie.

Podstawę prawną do przyznania przejściowej płatności do owoców miękkich (malin i truskawek) stanowi art. 110v rozporządzenia 1782/2003 oraz art. 7. Rolnicy mogą wnioskować o tę płatność od 2008 r. przejściowo do 2012 r. Płatność z tego tytułu przysługuje rolnikowi, który spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej w danym roku i który prowadzi uprawę malin lub truskawek na obszarach, których produkcja jest objęta umową przekazania. Rolnik razem z wnioskiem o przyznanie płatności do gruntów rolnych zobowiązany jest do załączenia kopii umowy

dotyczącej przetwarzania malin lub truskawek. Warunkiem uzyskania płatności do owoców miękkich jest zawarcie umowy o przetwórstwo lub zobowiązanie do dostawy, jeżeli producent owoców miękkich jest członkiem grupy lub organizacji producentów rolnych, która działa jako zatwierdzony przetwórcza owoców miękkich (por. „Ustawa o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. Komentarz” Jerzy Bieluk, Dorota Łobos – Kotowska, Oficyna 2008 – do art. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemu wsparcia bezpośredniego (t. j. Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051).

Zgodnie z art. 7 ust. 3b ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. (Dz. U. z 2008 r., Nr 170, poz. 1051) wymogiem warunkującym uzyskanie przez wnioskującego płatności obszarowej do owoców miękkich jest przedłożenie umowy potwierdzającej zobowiązanie do przetwarzania lub zobowiązanie do dostawy: kategorie umów kwalifikowanych, których przedmiotem jest produkt (maliny lub truskawki) uzyskany z danego obszaru. Powołany przepis w ust. 3a zawiera bezpośrednio odesłanie do art. 110 v ust. 1-3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników (...) (Dz. Urz. UE L. z 21 października 2003 r., nr 270, poz. 1 ze zm.). Zgodnie z art. 110 v ust. 1 i 2 przejściowa pomoc obszarowa ma zastosowanie w odniesieniu do truskawek i malin, pomoc udzielana jest jedynie w odniesieniu do obszarów, których produkcja objęta jest umową dotyczącą przetwarzania na jeden z tych produktów. W świetle tego przepisu organy decydujące o przyznaniu pomocy obszarowej są zobowiązane do ustalenia, czy na obszarze wskazanym we wniosku jest prowadzona produkcja i uzyskany produkt.

W niniejszej sprawie organy dokonały oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, zaś skarżący nie podjął próby dowodzenia, że z plantacji malin założonej w roku 2007 uzyskał w roku 2008 plony uzasadniające ustalenie w zakresie produkcji inne niż poczynione przez organy. Przekonanie strony skarżącej, że płatność stanowi pomoc obszarową, nie uwzględnia precyzyjnie określonych w powołanych przepisach wymogów prowadzenia produkcji i uzyskania określonego produktu. Przepisy powołane nie mogą stanowić podstawy udzielenia pomocy w odniesieniu do obszarów na etapie zagospodarowywania w okresie poprzedzającym ich zdolność produkcyjną w zakresie uprawy truskawek i malin.

WYDZIAŁ II

1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane – (t.j. z 2006 r. Dz. U. Nr 156, poz. 1118 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie II SA/Gd 332/04 Sąd wskazał, że po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 20 grudnia 2007 r. w sprawie P 37/06 (OTK-A nr 11 z 2007 r., poz. 160), którym Trybunał stwierdził niezgodność art. 48 ust. 2 pkt 1 lit. b i art. 48 ust. 3 pkt 1 Prawa budowlanego, w częściach obejmujących wyrażenie „w dniu wszczęcia postępowania”, z wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą sprawiedliwości społecznej oraz z art. 32 ust. 1 Konstytucji, oraz będącą tego wyroku konsekwencją, nowelizacją wskazanych przepisów dokonaną ustawą z dnia 8 października 2008 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane (Dz. U. nr 206, poz. 1287), powołane przepisy należy interpretować w ten sposób, że jest dopuszczalne uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, rozstrzygającej o zgodności samowolnej inwestycji z przepisami o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym po wszczęciu postępowania w sprawie tej samowolnej inwestycji. W ocenie Sądu jest to prosta konsekwencja usunięcia ze wskazanych przepisów zwrotu „w dniu wszczęcia

postępowania”, jako warunku dla ostateczności decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, na podstawie której wójt wydaje zaświadczenie, o którym mowa w art. 48 ust. 3 pkt 1 Prawa budowlanego, w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Inaczej mówiąc, skoro po wskazanej nowelizacji decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nie musi być ostateczna w chwili wszczęcia postępowania, to może się ona stać ostateczna w każdym czasie, a więc także po wszczęciu postępowania w sprawie samowoli budowlanej i to również z tego powodu, że samo postępowanie w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu zostało wszczęte po wszczęciu tego postępowania.

W sprawie **II SA/Gd 269/09** WSA w Gdańsku przyjął, że art. 49b ust. 3 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. nr 156 z 2006 r., poz. 1118 ze zm.) nie można stosować, gdy samowolny inwestor przystąpi do wykonywania obowiązków nałożonych na niego postanowieniem, o którym mowa w art. 49b ust. 2 Prawa budowlanego, lecz nie doprowadzi swego zamiaru do końca na skutek nieporozumienia spowodowanego w dużej części przez pracowników organów administracji zaangażowanych na mocy obowiązującego prawa w tak zwaną procedurę legalizacyjną samowolnie wzniesionego obiektu budowlanego. Sąd przy tym uznał, że na rachunek organów nadzoru budowlanego idzie też nieprawidłowe działanie urzędników urzędu obsługującego wójta właściwego do wydania zaświadczenia o zgodności samowolnej budowy z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Sąd w uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 197/09** stwierdził, że obowiązujące przepisy nie dopuszczają sytuowania w budynkach położonych w odległości mniejszej niż 4 m od granicy z działką sąsiednią otworów drzwiowych lub okiennych zwróconych w stronę tej granicy. Umieszczanie w tej ścianie odległej 3m od granicy z działką sąsiednią drzwi balkonowych narusza bezwzględnie obowiązujące przepisy, w sytuacji gdy na takie odstępstwo inwestor nie uzyskał zgody w trybie przepisów art. 9 prawa budowlanego. Odległość ściany północnej budynku inwestorów od granicy z działką sąsiednią nie pozwala na planowanie budowy okien czy balkonów w taki sposób, aby nie doszło do naruszenia przepisów techniczno-budowlanych dotyczących odległości pomiędzy działkami budowlanymi. W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy odległość ściany budynku bez otworów okiennych i drzwiowych od granicy z działką skarżących wynosiła 314 cm. Inwestorzy zaprojektowali w niej drzwi balkonowe „cofnięte” w głąb ściany w miejscu ich usytuowania o około 89 cm, tak że formalnie odległość części ściany z drzwiami od granicy wynosiła 4 metry. Sąd uznał, że takie rozwiązanie narusza przepisy techniczno-budowlane.

W sprawie **II SA/Gd 124/09** Sąd powołał art. 37 ust. 1 ustawy Prawo budowlane (Dz. U. Nr 38, poz. 228, z późn. zm.), zgodnie bowiem z art. 103 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (j.t. Dz. U. z 2006r., nr 156, poz.1118 ze zm.) przepisu art. 48 nie stosuje się do obiektów, których budowa została zakończona przed dniem wejścia w życie ustawy lub w stosunku do których przed tym dniem zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Do takich obiektów stosuje się przepisy dotychczasowe.

Obiekty budowlane lub ich części, będące w budowie lub wybudowane niezgodnie z przepisami obowiązującymi w okresie ich budowy podlegają przymusowej rozbiórce albo przejęciu na własność Państwa bez odszkodowania i w stanie wolnym od obciążeń, gdy terenowy organ administracji państwowej stopnia powiatowego stwierdzi, że obiekt budowlany lub jego część znajduje się na terenie, który zgodnie

z przepisami o planowaniu przestrzennym nie jest przeznaczony pod zabudowę albo przeznaczony jest pod innego rodzaju zabudowę.

Przy stosowaniu przepisu art. 37 ust. 1 pkt 1 istotne jest ustalenie, czy w chwili orzekania teren, na którym znajduje się obiekt jest przeznaczony pod zabudowę. Poza pierwszą przesłanką (budowa niezgodnie z przepisami czyli bez pozwolenia), każda dalsza przesłanka brana jest pod uwagę w dacie wydania decyzji.

Zdaniem Sądu należy przyjąć, że w art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo budowlane z 1974 r. chodzi o przepisy o planowaniu przestrzennym obowiązujące w chwili załatwiania sprawy administracyjnej dotyczącej samowolnie postawionego obiektu budowlanego. Skutkiem tego w sprawie załatwianej obecnie stosować należy ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), gdyż ta ustawa przede wszystkim, choć nie wyłącznie, zawiera obecnie przepisy o planowaniu przestrzennym w znaczeniu użytym w art. 37 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego z 1974 r. Według przepisów tej ustawy zatem należy oceniać, czy teren jest przeznaczony pod zabudowę oraz pod jakiego rodzaju zabudowę jest przeznaczony. Mając to na uwadze przede wszystkim należy wskazać, że według ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie tylko tereny objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego są przewidziane pod zabudowę. Z art. 4 ust. 2 tej ustawy wynika bowiem, że pod zabudowę mogą być przeznaczone również tereny, dla których nie obowiązuje plan zagospodarowania przestrzennego. Z przepisu tego wynika jednakże także to, że w razie braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, określenie sposobu zagospodarowania terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. W konsekwencji należy przyjąć, że samowolny inwestor może wykazać w postępowaniu dotyczącym samowolnie postawionego obiektu budowlanego decyzją o warunkach zabudowy, że obiekt budowlany, którego dotyczy sprawa, został postawiony na terenie, na którym dopuszczalna jest tego rodzaju zabudowa.

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 69/09** Sąd wskazał, że dokonana przez organ interpretacja treści art. 32 ust. 4 pkt 2 Prawa budowlanego jest błędna. Organy administracji wadliwie uznały, iż nie mają możliwości kwestionowania lub weryfikacji prawdziwości składanego oświadczenia. Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wynikającą z art. 80 k.p.a. organ administracji nie jest związany szczególną mocą dowodową takiego środka dowodowego i dokonuje oceny całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego w celu ustalenia stanu faktycznego sprawy, zgodnie z zasadą prawdy obiektywnej przewidzianą w art. 7 k.p.a. Organ administracji mimo złożenia przez inwestora oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, może zatem ustalić, że inwestor nie posiada prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

W ocenie Sądu dokonanej w sprawie **II SA/Gd 923/08** organ nadzoru budowlanego w niniejszej sprawie nie naruszył art. 29 ust. 2 pkt 12 w zw. z art. 3 pkt 7a Prawa budowlanego. Ten ostatni przepis wyjaśnia, że przez przebudowę rozumie się wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg dopuszczalne są zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego. Roboty budowlane polegające na budowie drogi wymagają pozwolenia na budowę, a polegające na przebudowie drogi wymagają zgłoszenia (art. 30 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 29 ust. 2 pkt 12 Prawa budowlanego). Organ nadzoru budowlanego

prawidłowo uznał, że ustalony w protokole oględzin zakres robót stanowi budowę drogi, a nie przebudowę. Roboty te polegały na niwelacji terenu, wykonaniu podbudowy z tłuczniem o grubości 25cm i szer. ok. 3,20m oraz w późniejszym terminie już po dokonanych oględzinach, ale przed wydaniem postanowienia o wstrzymaniu robót - położeniu asfaltu.

Pojęcie przebudowy może odnosić się wyłącznie do drogi powstałej uprzednio wskutek robót budowlanych, a nie do drogi powstałej wskutek samego użytkowania.

W ocenie Sądu organy nadzoru budowlanego nie dopuściły się naruszenia przepisu art. 21 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, albowiem oznaczenie działki nr 18 w ewidencji gruntów jako drogi nie oznacza, że na działce tej istniał taki obiekt budowlany jak droga.

W przedmiotowej sprawie właściwym jest natomiast powołanie się na definicję drogi zawartą w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r., Nr 19, poz. 115). Zgodnie z jej art. 4 pkt 1 przez drogę należy rozumieć budowlę zlokalizowaną w pasie drogowym.

W sprawie **II SA/Gd 531/08** powołując art. 28 ust.2 Prawa budowlanego Sąd stwierdził, że w sprawie administracyjnej, której przedmiotem jest udzielenie pozwolenia na budowę stroną nie może być podmiot, który nie jest wymieniony w tym przepisie. Zatem tylko legitymowanie się przynależnością do wskazanej kategorii osób przesądza o byciu stroną. Ustalenie, iż dana osoba mieści się w kręgu osób wskazanych w art. 28 ust. 2 Prawa budowlanego zwalnia ją z konieczności powoływania się w sprawie na swój interes prawny w rozumieniu art. 28 k.p.a.

Skarżący z faktu, iż jest właścicielem lokalu mieszkalnego w budynku, w którym wykonywane są roboty budowlane polegające na jego nadbudowie twierdzi, że tym samym jest „właścicielem nieruchomości znajdującej się w obszarze oddziaływania obiektu”. Sąd powyższej argumentacji nie podziela. Jej akceptacja bowiem musiałaby oznaczać przyjęcie, że pojęcia „obektu budowlanego” i „samodzielnego lokalu mieszkalnego” to pojęcia tożsame. Art. 3 pkt 20 Prawa budowlanego wyjaśnia, że przez obszar oddziaływania obiektu należy rozumieć teren wyznaczony w otoczeniu obiektu budowlanego na podstawie przepisów odrębnych, wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w zagospodarowaniu tego terenu. Z kolei stosownie do art. 3 pkt 1 tej ustawy obiektem budowlanym w jej rozumieniu jest budynek, budowla, bądź obiekt małej architektury. W żadnym z tych pojęć nie mieści się lokal mieszkalny. Ustawa Prawo budowlane zupełnie pomija i nie zajmuje się problematyką własności i współwłasności nieruchomości, nie definiuje też pojęć i definicji przynależnych do innej dziedziny prawa. Z kolei na gruncie prawa cywilnego również trudno doszukać się takich pojęć jak „prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane” czy „obiekt budowlany”. W przepisach Prawa budowlanego brak jest jakichkolwiek regulacji i odniesień do tzw. „samodzielnych lokali mieszkalnych stanowiących odrębną własność”. Jest to wyłączna dziedzina prawa cywilnego uregulowana w odrębnej ustawie o własności lokali. Wprawdzie w przepisach techniczno – budowlanych występuje pojęcie „lokalu mieszkalnego” zbliżone do definicji „samodzielnego lokalu mieszkalnego” zawartej w art. 2 ust. 2 ustawy o własności lokali to jednak stwierdzić należy, że wszelkie kwestie związane z regulacją odnoszącą się do lokali mieszkalnych jako nieruchomości stanowiących odrębną własność pozostają poza dziedziną materialnego prawa administracyjnego (wyjątek stanowi art. 2 ust. 3 ustawy o własności lokali). Z powyższego oraz art. 3 pkt 20 Prawa budowlanego – w przeciwieństwie więc do twierdzeń skargi – wynika, że pojęcie „właściciela nieruchomości znajdującej się w obszarze oddziaływania obiektu” nie obejmuje właścicieli lokali mieszkalnych znajdujących się w obrębie budynku jako obiektu budowlanego. Trudno przyjąć, że ustawodawca wprowadzając przepis

art. 28 ust. 2 Prawa budowlanego celem uproszczenia tzw. procedur budowlanych dopuszczałby do udziału w charakterze stron wszystkich właścicieli samodzielnych lokali mieszkalnych w budynku. Trudno też przyjąć, że w sytuacji robót budowlanych odnoszących się do obiektu budowlanego – budynku wielorodzinnego z kilkudziesięcioma lokalami mieszkalnymi inwestorem mogłaby być jego wspólnota mieszkaniowa, natomiast gdyby chodziło o roboty budowlane w sąsiednim taki samym obiekcie to w obszarze jego oddziaływania winni znaleźć się wszyscy właściciele mieszkań stanowiących odrębną własność.

Przymiot strony przysługuje wyłącznie wspólnocie mieszkaniowej. Jeżeli decyzja dotycząca nadbudowy lub przebudowy nieruchomości wspólnej podejmowana jest przez współwłaścicieli w drodze uchwały (vide: art. 22 ust. 3 pkt 5 ustawy o własności lokali), to ten współwłaściciel, który został przegłosowany ma prawo poszukiwać ochrony swoich interesów, czy wykazywać niezasadność podjętej uchwały na drodze cywilnoprawnej.

2. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.)

Rozstrzygnięcie sprawy **II SA/Gd 35/09** sprowadzało się do oceny, czy w obowiązującym stanie prawnym istnieje możliwość wydania na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U Nr 80, poz. 717 ze zm.), zwanej dalej ustawą, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla obiektu budowlanego podlegającego zgłoszeniu, już zrealizowanego, czy też, zgodnie ze stanowiskiem zawartym w zaskarżonej decyzji, fakt jego wybudowania wyłącza możliwość wydania takiej decyzji.

W ocenie Sądu, wykładnia przepisów ustawy wskazuje, iż wydanie takiej decyzji może nastąpić także w przypadku zrealizowania inwestycji.

Przepis art. 59 ust. 2 i 3 ustawy przewiduje, iż przepis ust. 1 stosuje się również do zmiany zagospodarowania terenu, która nie wymaga pozwolenia na budowę, z wyjątkiem tymczasowej, jednorazowej zmiany zagospodarowania terenu, trwającej do roku, a w przypadku takiej zmiany bez uzyskania decyzji o warunkach zabudowy, wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, w drodze decyzji, nakazać właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu nieruchomości wstrzymanie użytkowania terenu, wyznaczając termin, w którym należy wystąpić z wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu warunków zabudowy, albo przywrócić poprzedniego sposobu zagospodarowania. Jego treść, aczkolwiek nie dotyczy zmiany zagospodarowania terenu polegającej na budowie obiektu budowlanego, wskazuje, iż ustawodawca, co do zasady, w bezpośredni i wyraźny sposób dopuszcza możliwość następczego wydania decyzji o warunkach zabudowy, po dokonaniu zmiany zagospodarowania terenu.

Stanowisko doktryny i judykatury, iż wydanie decyzji o warunkach zabudowy nie jest możliwe w przypadku wykonania inwestycji, ukształtowało się pod rządami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139 ze zm.) oraz ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2000 r. Nr 106 poz. 1126) w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o zmianie ustawy - Prawo budowlane oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U nr 80 poz. 718 ze zm.), przewidującej możliwość legalizacji samowoli budowlanej. Po zmianie stanu prawnego – wejściu z życie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zmianie przepisów Prawa budowlanego polegającej na możliwości legalizacji samowoli budowlanych, w judykaturze uznano za dopuszczalne wydanie decyzji o warunkach zabudowy także dla inwestycji już zrealizowanej.

W sprawie **II SA /Gd 690/08** Sąd w ramach dokonanej kontroli uznał, że odmowa ustalenia warunków zabudowy jest zasadna.

Zdaniem Sądu organ słusznie uznał, że po pierwsze zabudowa zagrodowa stanowi inny szczególny rodzaj zabudowy odróżniający ją od zabudowy np. jednorodzinnej i wielorodzinnej i po drugie, że istnienie na danym terenie zabudowy zagrodowej uniemożliwia wprowadzenie na tym terenie zabudowy jednorodzinnej.

Zawarta w tym przepisie tzw. zasada dobrego sąsiedztwa, uzależniająca zmianę zagospodarowania terenu od dostosowania się do określonych cech zabudowy i zagospodarowania terenu sąsiedniego, nie wymaga przy projektowaniu nowych inwestycji prostego powielania celu i charakterystyki zabudowy istniejącej na terenie sąsiednim. Sąd w pełni akceptuje pogląd, że warunek w zakresie „kontynuacji funkcji” należy rozumieć szeroko to znaczy w taki sposób, że tylko wówczas nie jest on spełniony gdy projektowana inwestycja jest sprzeczna z dotychczasową funkcją terenu i nie da się z nią w praktyce pogodzić. Zastrzec też trzeba, że warunek braku sprzeczności dwóch funkcji musi być oceniany obiektywnie niezależnie od upodobań i ocen inwestora. Okoliczność, iż inwestor zgadza się na to, aby jego dom jednorodzinny pełniący funkcję wyłącznie mieszkalną usytuowany został na terenach zdominowanych w całości przez zabudowę zagrodową i tym samym zgadzał się na niedogodności związane z prowadzeniem gospodarstw rolnych (w tym także takich o wysokim stopniu uciążliwości tj. gospodarstw hodowlanych na dość dużą skalę) nie ma znaczenia przy ocenie przesłanki „kontynuacji funkcji”. Z tych samych względów nie ma znaczenia jaki rodzaj gospodarstw rolnych faktycznie dominuje w „sąsiedztwie” (rolne, hodowlane, ogrodnicze czy leśne), gdyż już ich istnienie na danym terenie umożliwia zarówno dalszy ich rozwój, jak i pojawianie się nowych w tym i takich o dużym stopniu uciążliwości. Nowo wprowadzana na dany teren funkcja musi być tego rodzaju, że można przyjąć, że będzie mogła ona obiektywnie i bezkolizyjnie współistnieć z obecną już funkcją (odnosi się to np. do funkcji usługowej nieuciążliwej, która może towarzyszyć funkcji mieszkaniowej), a także że w przyszłości ta nowo wprowadzona funkcja nie ograniczy obecnej (np. wprowadzenie funkcji wyłącznie mieszkalnej na tereny zdominowane przez gospodarstwa rolne i to nawet te o niewielkim stopniu uciążliwości typu „agroturystyczne” mogłoby obiektywnie w przyszłości ograniczać rozwój i kontynuację dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu). Mając na uwadze powyższe należy uznać, że istnienie na danym terenie zabudowy zagrodowej ewidentnie uniemożliwia wprowadzenie zabudowy jednorodzinnej. Wprawdzie zarówno zabudowa jednorodzinna jak i zagrodowa służą realizacji tego samego celu (zamieszkiwaniu), to jednak z uwagi na różny sposób zagospodarowania terenu nie można przyjąć, iż zabudowa jednorodzinna stanowiłaby kontynuację funkcji zabudowy zagrodowej. Zabudowa zagrodowa służy przede wszystkim prowadzeniu działalności gospodarczej i stanowi miejsce zamieszkiwania i pracy rolnika, a grunty zajęte pod budynki mieszkalne w gospodarstwach rolnych uznaje się za grunty wykorzystywane rolniczo. Prawdłowo zatem w niniejszej sprawie organy przyjęły brak spełnienia wymogu z art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zakresie kontynuacji funkcji.

Rozpoznając skargę w sprawie **II SA/Gd 479/09** Sąd stanął na stanowisku, iż kompetencje gminy w zakresie stanowienia prawa miejscowego określają przepisy rozdziału 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 40 ust. 1 tejże ustawy gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego jedynie na podstawie upoważnień ustawowych.

Zaskarżona uchwała dotyczy ustalenia stawki procentowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego wydaniem decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy.

W obowiązujących w dacie podejmowania zaskarżonej uchwały przepisach brak było upoważnienia do ustalania przez radę gminy stawki procentowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego wydaniem decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy. Podstawy takiej nie mogły stanowić w szczególności przepisy wskazane jako podstawa podjęcia zaskarżonej uchwały.

Stawka procentowa opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego wydaniem decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego lub decyzji o warunkach zabudowy nie należy w żadnym razie do problematyki związanej z uchwalaniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy ani też miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Z kolei art. 58 ust. 2, art. 63 ust. 3 w związku z art. 36 i art. 37 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym regulują kwestie związane z wydawaniem decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji ustalających warunki zabudowy. Wprawdzie 58 ust.2 oraz art. 63 ust. 3 tej ustawy przewidują odpowiednie stosowanie przepisów art. 36 oraz art. 37 ustawy, jeżeli decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzja o warunkach zabudowy wywołują skutki, o których mowa w art. 36 ustawy, jednakże w przepisach tych brak jest upoważnienia dla rady gminy do ustalenia stawki procentowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W świetle powyższego Sąd uznał, że przedmiotowa uchwała została wydana bez podstawy prawnej, skoro podstawa taka nie wynika z przepisów prawa.

Wbrew twierdzeniom organu podjęcie przez Radę Gminy uchwały z dnia 19 czerwca 2009 r. o uchyleniu zaskarżonej uchwały nie powoduje bezprzedmiotowości niniejszego postępowania. Należy mieć bowiem na uwadze, że konsekwencją tej uchwały jest wyeliminowanie zaskarżonej uchwały dopiero od podjęcia uchwały uchylającej. Stwierdzenie nieważności uchwały powoduje natomiast wyeliminowanie jej z obrotu prawnego ze skutkiem wstecznym.

Sąd miał przy tym na uwadze również, że w kwestii tej wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w uchwale z dnia 14 września 1994r., W 5/94 (OTK z 1994r nr 2 poz. 44). Trybunał Konstytucyjny orzekł mianowicie, że zmiana lub uchylenie uchwały podjętej przez organ gminy z zakresu administracji publicznej dokonana po zaskarżeniu tej uchwały do sądu administracyjnego nie czyni zbędnym wydania przez sąd administracyjny wyroku, jeżeli zaskarżona uchwała może być stosowana do sytuacji z okresu poprzedzającego uchylenie lub zmianę. Z kolei uchwała nieobowiązująca, to taka uchwała, która nie może być stosowana do sytuacji z przeszłości, teraźniejszości lub przyszłości.

Zatem nie zawsze uchylenie lub zmiana uchwały organu gminy powoduje, że wydanie wyroku staje się zbędne lub niedopuszczalne. Jeśli więc zaskarżona uchwała została uchylona lub zmieniona, lecz może być nadal stosowana do sytuacji z okresu poprzedzającego uchylenie lub zmianę, to nadal istnieje potrzeba rozpatrzenia zarzutów skarżącego, albowiem istnieje domniemanie o zgodności uchwały z prawem w okresie między jej wydaniem a uchyleniem lub zmianą. Potrzeba weryfikacji twierdzeń skarżącego co do legalności zaskarżonej uchwały istnieje, gdy postanowienia takiej uchwały zostały zastosowane przed jej uchyleniem lub zmianą, jak i wówczas, gdy istnieje możliwość zastosowania postanowień uchwały w związku z sytuacją, która wystąpiła przed uchyleniem lub zmianą uchwały.

W sprawie **II SA/Gd 250/07** Sąd stanął na stanowisku, że dokonywanie jakichkolwiek zmian w części opisowej lub graficznej uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego w stosunku do jego projektu wyłożonego do publicznego wglądu, poza przypadkami wskazanymi w art.17 pkt 13 i art.19 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest niedopuszczalne i stanowi istotne naruszenie trybu sporządzania planu w rozumieniu art. 28 cyt. ustawy. Zmiana treści lub rysunku projektu planu (zakres i rodzaj tych zmian) pozostaje bowiem w takim wypadku poza wiedzą zainteresowanej społeczności lokalnej i poza jej kontrolą. Sama ustawa, nakazując wyłożenie projektu planu do publicznego wglądu, sankcjonuje obowiązek organów gminy do zapoznania, jeszcze w toku procedury planistycznej społeczności lokalnej z projektem planu zagospodarowania przestrzennego, który po uchwaleniu przez radę gminy stanie się aktem prawa miejscowego, zawierającym przepisy powszechnie obowiązujące.

Błędne wyznaczenie w sprawie **II SA/Gd 689/08** w przedmiocie ustalenia warunków zabudowy obszaru analizowanego może być, w ocenie Sądu, podstawą skutecznego tj. powodującego uchylenie decyzji zarzutu tylko wówczas, gdy jednocześnie zostanie ustalone, że błędnie wyznaczony obszar mógł spowodować pominięcie w analizie niektórych działek zabudowanych. W przeciwnym wypadku gdy np. pominięciu podlegają działki niezabudowane bądź części działek wprawdzie zabudowanych ale i tak nie podlegających analizie to zasadny jest wniosek, iż uchybienia związane z wyznaczeniem obszaru analizowanego nie mają wpływu na ostateczny wynik analizy i wynik rozstrzygnięcia.

Sąd dokonując oceny na podstawie art.61 ust.1 pkt 1 powołanej ustawy wskazuje, że warunek w zakresie „kontynuacji funkcji” należy rozumieć szeroko, to znaczy w taki sposób, że tylko wówczas nie jest on spełniony, gdy projektowana inwestycja jest sprzeczna z dotychczasową funkcją terenu i nie da się z nią w praktyce pogodzić. Nowo wprowadzana na dany teren funkcja musi być tego rodzaju, że można przyjąć, że będzie mogła ona obiektywnie i bezkolizyjnie współistnieć z obecną już funkcją (odnosi się to np. do funkcji usługowej nieuciążliwej, która może towarzyszyć funkcji mieszkaniowej), a także że w przyszłości ta nowo wprowadzona funkcja nie ograniczy obecnej. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że istnienie na danym terenie zabudowy zagrodowej uniemożliwia wprowadzenie zabudowy jednorodzinnej.

3. Ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r., Nr 261, poz. 2603 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie **II SA/Gd 72/09** Sąd wskazał, że czynności właściwego organu związane z procedurą przetargową unormowane w Rozdziale 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r., Nr 61, poz. 2603 ze zm.) oraz przepisach wykonawczych (vide: rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości – Dz. U. Nr 207, poz. 2108) nie podlegają właściwości sądu administracyjnego, gdyż ani nie mieszczą się w zakresie spraw wymienionych w art. 3 § 2, ani żaden inny przepis prawa nie poddaje ich kontroli sądu administracyjnego. W szczególności ogłoszenie, zorganizowanie i przeprowadzenie przetargu to czynności, które nie mogą zostać zakwalifikowane do kategorii „innych aktów lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczących uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa” przewidzianych w punkcie 4 art. 3 § 2 p.p.s.a. W ramach procedury przetargowej organ podejmuje działania mające charakter cywilny, a nie czynności, które w sposób władczy określają prawa i obowiązki uczestników przetargu czy też innych osób. Fakt, że zbycie nieruchomości

przez jednostkę samorządu terytorialnego, a ściślej ujmując wyłonienie nabywcy nieruchomości następuje w ramach określonej procedury nie oznacza, że właściwy organ wykonuje je w ramach działań z zakresu tzw. administracji publicznej.

4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r., Nr 1591, poz. 142 ze zm.)

W sprawie II SA/Gd 66/09 Sąd wskazał, że z treści art. 91 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.) wynika, iż uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. Granicą nieważności jest ustalenie, że jest to istotne naruszenie prawa. Powołana ustawa o samorządzie gminnym nie określa rodzaju naruszeń prawa, które należy zakwalifikować do istotnego naruszenia prawa.

W ocenie Sądu zarzuty skargi odnoszące się do naruszenia art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b oraz art. 5 ust. 1 pkt 4, art. 5 ust. 3, art. 5 ust. 4 pkt 1, 2, 3 i częściowo art. 5 ust. 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poprzez powtórzenie ich treści w postanowieniach § 6 - § 9 regulaminu są niezasadne. Normy zawarte w kwestionowanych paragrafach regulaminu powtarzając wiernie kwestie ustawowe dotyczące wymagań w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego nie kreują bowiem żadnych nowych norm powszechnie obowiązującego prawa, a zatem niczego nie normując nie mogą naruszać przepisów upoważniających do ich uchwalenia. Zaistniałe powtórzenia mogą być kwalifikowane jedynie jako uchybienie Zasadom techniki prawodawczej.

Problem naruszenia delegacji ustawowej stanowiącej upoważnienie do uregulowania wycinka życia społecznego i naruszenie przepisów dotychczas obowiązujących aktualizuje się dopiero wówczas, gdy postanowienia aktu niższego rzędu wprowadzają do systemu prawnego nowe normy, bądź regulują zagadnienia pozostające poza prawną reglamentacją, bądź regulują określone zagadnienie w sposób odmienny od dotychczasowego. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku uregulowania z § 4 ust. 1, 2, i 3 regulaminu oraz § 4 ust. 5 i 6 regulaminu. Zgodnie z § 4 ust. 1, 2 i 3 regulaminu odpady z papieru i tektury należy zbierać do pojemników w kolorze niebieskim, szkło należy zbierać do pojemników w kolorze zielonym, a tworzywa sztuczne należy zbierać do pojemników w kolorze żółtym.

Z prostego zestawienia dyspozycji wskazanych postanowień regulaminu oraz odpowiednich przepisów rozporządzenia wynika, że regulamin w sposób odmienny od rozporządzenia reguluje szczegółowe kwestie dotyczące pojemników przeznaczonych na zbieranie odpadów z papieru, szkła oraz metali i tworzyw sztucznych. Regulamin wprowadził więc nowe normy prawne, w sposób odmienny od dotychczasowego, regulujące przedmiotową materię w rozporządzeniu.

Sąd, zobligowany dyspozycją art. 134 § 1 p.p.s.a. do uwzględnienia z urzędu wszelkich naruszeń prawa wobec niezwiązania przy rozstrzygnięciu sprawy zarzutami i wnioskami skargi oraz powołaną podstawą prawną, rozważył również naruszenie przez postanowienia § 4 ust. 5 i 6 regulaminu rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie rodzajów odpadów, których zbieranie lub transport nie wymagają zezwolenia na prowadzenie działalności (Dz.U. z 2004 r., nr 16, poz. 154 ze zm.).

Odnosząc te postanowienia do odpadów w postaci leków Sąd stwierdził, że zgodnie z rozporządzeniem ich zbiórka odbywać winna się w placówkach handlowych prowadzących sprzedaż wyrobów przemysłowych oraz produktów w opakowaniach, po zużyciu których powstają odpady z leków. Dyspozycja tego

przepisu nie ogranicza miejsc zbiórki odpadów z leków wyłącznie do aptek, jak to uczyniono w regulaminie.

Sąd nie podzielił zarzutu naruszenia przez § 25 regulaminu upoważnienia zawartego w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz powtórzenia art. 77 Kodeksu wykroczeń.

Z dyspozycji art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy wynika, że rada gminy ma określić w regulaminie obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku.

W § 25 regulaminu określono natomiast, że w miejscach publicznych zwierzęta domowe, zwłaszcza psy, mogą przebywać wyłącznie pod nadzorem osoby dorosłej, która jest zdolna do kontroli zachowania się zwierzęcia przy przestrzeganiu następujących zasad:

- 1) pies powinien być prowadzony na smyczy;
- 2) psy rasy uznawanej za agresywną lub zagrażającego otoczeniu należy prowadzić w kagańcu;
- 3) zwolnienie psa ze smyczy dozwolone jest jedynie na terenie mało uczęszczanym przez ludzi i tylko w przypadku, gdy właściciel lub opiekun psa ma możliwość kontroli nad jego zachowaniem.

Regulując w sposób szczególny obowiązki właścicieli psów oraz sposób sprawowania opieki nad psami, które w świetle art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tj.: Dz.U. z 2003 r., nr 103, poz. 1002 ze zm.) są zwierzętami domowymi, prawidłowo wypełniono upoważnienie ustawowe zawarte w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy. Wykonano upoważnienie ustawowe do skonkretyzowania postanowień ustawy. Regulując obowiązki właścicieli i opiekunów psów na terenie gminy uchwałodawca musiał kierować się największym stopniem upowszechnienia tych zwierząt domowych wśród mieszkańców gminy i w optymalny sposób zadbać o realizację celów określonych w upoważnieniu, czyli zapewnić ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku.

W sprawie **II SA/Gd 413/08** Sąd rozważył, czy skarżący - Powiat, jest podmiotem uprawnionym do wniesienia skargi na uchwałę rady gminy. Charakter prawny tego podmiotu, będącego jednostką samorządu terytorialnego, jest bowiem odmienny od podmiotów korzystających, co do zasady, z normy art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, dla obrony swych praw. Zaznaczyć należy, iż przepis art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym nie różnicuje kategorii podmiotów uprawnionych do wniesienia skargi i nie wyłącza z ich kręgu żadnych jednostek. Krąg osób uprawnionych do wniesienia skargi wyznacza zatem normatywny wymóg naruszenia interesu prawnego lub uprawnienia uchwałą podjętą przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej.

Powiat jest jednostką samorządową. Zgodnie z art. 16 ust. 1 Konstytucji podmiot samorządu tworzy społeczność lokalna zamieszkała na danym terenie, zorganizowany w terytorialny związek samorządowy. Zgodnie z art. 16 ust. 2 Konstytucji samorząd terytorialny, zarówno powiatowy jak i gminny, uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej. Przysługująca mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Elementami definiującymi powiat są wspólnota samorządowa, która tworzą mieszkańcy powiatu oraz odpowiednie terytorium. Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1592 ze zm.) powiat ma osobowość prawną. Jednostka samorządu terytorialnego jaką jest powiat wydzielona jest z całości administracji państwowej, wydzielenie to wiąże się z uznaniem

odrębności prawnej interesu lokalnego, przyznaniem swobody realizacji i ochrony tego interesu. Samodzielność ta realizowana jest w granicach wyznaczonych przez normy prawne. Jako osoba prawna w rozumieniu art. 33 kodeksu cywilnego, powiat, może być podmiotem praw i obowiązków o charakterze cywilnoprawnym i posiadać swój własny interes majątkowy. W przypadku zatem zaistnienia sytuacji, w której uchwała podjęta przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej narusza interes prawny osoby prawnej jaką jest jednostka samorządu terytorialnego, zdaniem sądu, co do zasady, należy dopuścić możliwość wniesienia przez nią skargi w trybie art. 101 ust. 1 ustawy.

W ocenie Sądu podjęta uchwała narusza prawo. Gmina nie posiada bowiem kompetencji do samodzielnego decydowania o przebiegu nowych planowanych dróg powiatowych, co przyznano w odpowiedzi na skargę.

Z art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 1 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym wynika, iż ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu, dokonywane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy. Zakres przewidzianej w ustawie swobody regulacyjnej przysługującej gminom w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego nie jest absolutny i wyznaczony jest przez granice określone przepisami prawa. Z przepisów tych wynika, iż gmina nie posiada kompetencji do samodzielnego decydowania o przebiegu planowanych do realizacji dróg powiatowych. Zgodnie z art. 2a ust. 2 ustawy o drogach publicznych drogi powiatowe stanowią własność powiatu. Norma art. 6a ust. 3. ustawy o drogach publicznych przewiduje, iż przebieg dróg powiatowych ustala rada powiatu po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin, na obszarze których przebiega droga. Art. 20 pkt 1 ustawy w brzmieniu obowiązującym do dnia 8 grudnia 2003 r. stanowił, iż opracowywanie projektów planów rozwoju sieci drogowej należy do zarządcy drogi. Poczynając od 9 grudnia 2003 r., w przepisie tym wprowadzono także obowiązek informowania przez zarządcę drogi o tych planach organów właściwych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (zmiana wprowadzoną ustawą z dnia 14 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw Dz.U. Nr 200 poz.1953 ze zm.). Z art. 19 i 20 ustawy o drogach publicznych wynika, iż sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu i utrzymania dróg należą do właściwej jednostki samorządu terytorialnego, której organ jest zarządcą drogi. Kwestie planowania i budowy dróg powiatowych pozostają zatem w kompetencjach powiatu.

W sprawie **II SA/Gd 25/09** Sąd wskazał i stwierdził, że legitymację skargową wyznacza niezgodność z prawem uchwały organu gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, wywołująca negatywne następstwa w sferze prawnej wnoszącego skargę, polegające na zniesieniu, ograniczeniu, uniemożliwieniu realizacji uprawnienia, naruszeniu interesu prawnego. W ocenie Sądu, negatywne następstwa w sferze prawnej skarżącej grupy mieszkańców gminy nie miały miejsca, bowiem kwestionowana uchwała o przystąpieniu do zmiany planu nie jest przepisem prawa miejscowego, nie zawiera norm generalnych ani abstrakcyjnych odnoszących się do skarżących, nie wpływa i nie ingeruje w ich indywidualną sytuację prawną, nie kształtuje jej i nie ogranicza. Uwagi powyższe odnoszą się również do Stowarzyszenia, przy czym podmiot ten nie posiada takiego interesu prawnego, który można byłoby naruszyć, ponieważ nawet nie dysponuje uprawnieniami właścicielskimi do terenu, który w przyszłości mógłby być objęty ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zatem z tej przyczyny przedmiotowa uchwała w ogóle nie reguluje i nie odnosi się sytuacji prawnej skarżącego Stowarzyszenia. Przedmiotowa uchwała jest, stosownie do treści art. 14 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

(Dz. U. Nr 80, poz. 717, ze zm.), niezbędnym i obligatoryjnym elementem dla wszczęcia procedury planistycznej. Treść tego aktu ogranicza się wyłącznie do wszczęcia procedury planistycznej oraz określenia terytorialnych granic zamierzonych działań planistycznych. Podkreślenia wymaga przy tym fakultatywność planowania miejscowego (poza obszarem regulowanym przepisami szczególnymi, nakładającymi obowiązek sporządzenia planu), co oznacza zarówno uprawnienie do odstąpienia od czynności planistycznych, jak i uprawnienie do wszczęcia procedury i określenia obszaru objętego planem, bowiem inicjatywa w zakresie przystąpienia do sporządzenia planu należy do organów gminy, które nie są w tym zakresie związane wnioskami.

5. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2005r., Nr 236, poz.2008)

W uzasadnieniu wyroku w sprawie II SA/Gd 146/09 Sąd podkreślił, że ustalenia obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mają istotne znaczenie z uwagi na podstawę prawną zaskarżonej decyzji o sprzeciwie - art. 30 ust. 6 pkt 2 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. nr 156 z 2006 r., poz. 1118 ze zm.).

Sąd zważył, że ograniczenie wykonywania prawa własności, a takim byłby zakaz budowy przydomowej oczyszczalni ścieków musiałby być zgodny z wyrażoną w art. 31 ust. 3 Konstytucji zasadą proporcjonalności, czyli takie ograniczenie w zakresie korzystania z prawa własności musiałoby być konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Z kolei ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mające walor norm prawa miejscowego powszechnie obowiązujących na danym terenie (art. 14 ust. 8 ustawy), określają granice korzystania z nieruchomości i wraz z innymi przepisami kształtują wykonywanie prawa własności nieruchomości (art. 6 ust. 1 ustawy). Prawo własności nie jest jedynym elementem podlegającym uwzględnieniu w zagospodarowaniu przestrzennym.

Skarżąca zasadnie powołała się na art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. t.j. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008). Ustawodawca wprowadził postanowieniami tej ustawy ograniczenia w wykonywaniu prawa własności poprzez wprowadzenie nakazów określonego zachowania w ww. ustawie z 13 września 1996r., które kształtują wykonywanie prawa własności w zakresie odprowadzania ścieków z nieruchomości, w tym obowiązek przyłączenia się do istniejącej sieci kanalizacyjnej, jednocześnie przepisy ustawy (art. 5 ust. 1 pkt 2) zwalniają z obowiązku przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków.

Przepisy gminne mogą być wydawane wyłącznie w zakresie obowiązujących przepisów wyższego rzędu, jak np. ustawy i nie mogą regulować materii należącej do tych przepisów i nie mogą być z nimi sprzeczne, nadto przymuszenie do określonego zachowania musi znajdować oparcie w określonym przepisie prawa. W konsekwencji zawarta w planie zasada gromadzenia ścieków w zbiornikach okresowo opróżnianych odprowadzanych do kanalizacji sanitarnej jest zasadą, która jednak nie może naruszyć rozwiązania dopuszczonego przez przepisy wyższego rzędu, poprzez zakaz ich budowy. W takiej sytuacji należałoby przyjąć, że nieskorzystanie z rozwiązania wskazanego w planie lecz innego, które nie zostało zakazane, nie narusza postanowień planu miejscowego.

6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz.251 ze zm.)

W sprawie II SA/Gd 796/08 zdaniem Sądu argumentacja skarżącej co do braku podstaw do zastosowania § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. Nr 134, poz. 1140 ze zm.) w odniesieniu do komunalnego osadu ściekowego stosowanego do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu nie jest prawidłowa. Wskazane w tym przepisie maksymalne ilości metali ciężkich, które mogą być wprowadzone z komunalnym osadem ściekowym w ciągu roku do gleby, średnio w okresie 10 lat, nie mogą przekroczyć wielkości w nim wskazanych w każdym przypadku stosowania komunalnego osadu ściekowego tj. do wszystkich celów wymienionych w art. 43 ust. 1 ustawy o odpadach czyli również w przypadku stosowania do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu.

Powołanie się przez skarżącą na Załącznik I C Dyrektywy Rady 86/278/EWG wcale nie uzasadnia jej tezy o braku sensu zamieszczenia w rozporządzeniu załączników w których dawki osadów są zróżnicowane w przypadku stosowania § 3 ust. 3 dla wszystkich celów wymienionych w art. 43 ust. 1 pkt 1 – 5 ustawy o odpadach. Dyrektywa Rady w sprawie ochrony środowiska, w szczególności gleby, w przypadku wykorzystywania osadów ściekowych w rolnictwie z dnia 12 czerwca 1986 r. (Dz. U. L 181 z 4.7.1986, str. 6) nie odnosi się wyłącznie do rolniczego wykorzystywania osadu w rozumieniu art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach. Owszem pewne załączniki tej Dyrektywy znajdują odpowiedniki w uregulowaniach czy załącznikach rozporządzenia Ministra Środowiska (odpowiednikiem Załącznika I C w istocie jest § 3 ust. 3 rozporządzenia), jednak okoliczność ta nie dowodzi tezy skarżącej. Wręcz przeciwnie, lektura całości obu tych aktów wskazuje, że poprzez § 3 ust. 3 rozporządzenia zdecydowano się wprowadzić surowsze przewidujące bardziej restrykcyjne ograniczenia w stosowaniu komunalnych osadów ściekowych w uregulowaniach krajowych.

Rozporządzenie wprowadza obie wskazane w Dyrektywie procedury zapobiegania akumulacji metali ciężkich w glebie, pomimo, że stosownie do Dyrektywy wystarczająca byłaby jedna z nich. Jedna z procedur uregulowana w art. 5 ust. 2 lit. a Dyrektywy jest wdrożona poprzez określenie zawartości metali ciężkich w stosowanych komunalnych osadach ściekowych w załączniku nr 1 do rozporządzenia oraz poprzez określenie dawek komunalnych osadów ściekowych w załączniku nr 4 do rozporządzenia. Druga procedura przewidziana w art. 5 ust. 2 lit. b została natomiast wdrożona właśnie w § 3 ust. 3 rozporządzenia poprzez określenie ilości metali ciężkich, które mogą być wprowadzane z komunalnym osadem ściekowym w ciągu roku do gleby.

7. Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych (Dz. U. Nr 80, poz. 721 ze zm.)

W sprawie II SAB/Gd 16/08 Sąd odrzucił skargę, albowiem Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad nie był organem administracji zobligowanym do rozpatrzenia w formie decyzji administracyjnej wniosku skarżącej o przyznanie dopłaty, możliwej do uzyskania w sytuacji ustalania odszkodowania za nieruchomość na podstawie art. 18 ust. 1 e i f ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowywania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych (Dz. U. Nr 80, poz. 721 ze zm.).

8. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów leśnych (t.j. Dz. U. z 2004 r. nr 121, poz. 1266 ze zm.)

W sprawie **II SA/Gd 236/08** Sąd orzekł, że Dyrektor Parku Krajobrazowego winien zostać uznany za stronę postępowania dotyczącego rekultywacji terenów położonych na terenie podległego mu parku. Uczestnicząc w tym postępowaniu Dyrektor będzie bowiem miał możliwość m. in. wypowiedzieć się w kwestii wpływu wykonanych przez inwestora prac na rzeźbę terenu działki położonej na terenie Parku, realizując tym samym obowiązki nałożone na niego przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz rozporządzenia nr 54/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego, które obligują go do ochrony przyrody i walorów krajobrazowych na tym terenie.

9. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie **II SA/Gd 372/09** Sąd wskazał art. 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który stanowi, że w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Nadto w przypadku gdy przyczyną niedostarczenia wymaganego dokumentu przez osobę składającą wniosek jest niewydanie dokumentu przez właściwą instytucję w ustawowo określonym, w odrębnych przepisach, terminie oraz osoba może to udokumentować, świadczenia przysługują począwszy od miesiąca, w którym wniosek został złożony (art. 24a ust. 3 ustawy).

Skoro zatem skarżący nie dołączył do wniosku wymaganego przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych dokumentu, tj. orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zawierającego określenie daty powstania niepełnosprawności, względnie orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności organ winien był postąpić po myśli art. 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych, pouczając przy tym skarżącego o treści ust. 3.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy bez uprzedniego zastosowanie trybu uzupełnienia braków wniosku stanowi naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Rozpoznając skargę w sprawie **II SA/Gd 319/09** w przedmiocie odmowy przyznania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy w związku z opieką nad żoną Sąd zgodnie z art.27 k.r.i o., stwierdził, że także małżonek należy do kręgu osób obciążonych powinnością o charakterze obowiązku alimentacyjnego, z istnieniem którego Trybunał Konstytucyjny w wyroku w sprawie P 27/2007 łączył prawo do ubiegania się o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego. W konsekwencji wykładnia przepisu art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, po zmianie wynikającej z przytoczonego wyżej orzeczeniem TK, w zakresie osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego nie może zostać ograniczona wyłącznie do kręgu osób, na których ciąży obowiązek alimentacyjny przewidziany w art. 128 k.r.io, co zresztą wprost wynika z użytego przez ustawodawcę sformułowania: „świadczenie pielęgnacyjne (...) przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9 poz. 59 z późn. zm.) ciąży obowiązek alimentacyjny (...)”. Przedstawione wyżej szersze rozumienie pojęcia obowiązku alimentacyjnego, także między małżonkami, wynika również z kodeksu

rodzinnego i opiekuńczego, zatem wykładnia przepisu art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych ograniczająca się do rozumienia obowiązku alimentacyjnego tylko na tle art. 128 k.r.i.o. dokonana przez oba organy jest w ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie błędna.

10. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.)

Zgodnie ze stwierdzeniem Sądu będącym podstawą rozstrzygnięcia w sprawie **II SA/Gd 76/09** ustawa z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej jest ustawą szczególną, która reguluje postępowanie w przedmiocie udostępnienia informacji publicznej, także prowadzone przez organy Państwowej Inspekcji Pracy.

Do ustalenia podmiotu właściwego do rozpoznania wniosku o udostępnienie informacji publicznej nie znajdują zatem zastosowania przepisy ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 roku o Państwowej Inspekcji Pracy, w tym regulujące właściwość rzeczową organów. Przepisy te obejmują bowiem postępowania prowadzone na podstawie przepisów tej ustawy, dotyczące nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów dotyczących legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej w zakresie określonym w ustawie. Bez wątplenia postępowanie w przedmiocie udzielenia informacji publicznej do tego rodzaju spraw nie należy. Jest ono regulowane przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej, stanowiącej regulację szczególną.

WYDZIAŁ III

1. Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. Nr 68, poz. 622 ze zm.)

W sprawie **III SA/Gd 163/09** Sąd, dokonując kontroli rozstrzygnięć organów administracji celnej w przedmiocie zwrotu uiszczonych należności celnych przywozowych, wskazał, że konkretyzacja przesłanek zwrotu lub umorzenia należności celnych znalazła się w przepisach art. 900 ust. 1 oraz art. 904 ust. 1 lit a Rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks (dalej RWKC).

Sąd wskazał, że klauzula słusznościowa była niejednokrotnie przedmiotem analizy dokonywanej przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości oraz Sąd Pierwszej Instancji. W orzecznictwie wykształcił się w zakresie stosowania tej klauzuli pogląd, że z okolicznościami mającymi przesądzić o zaistnieniu sytuacji szczególnej mamy do czynienia wówczas, gdy w świetle zasady słuszności, będącej celem i stanowiącej podstawę art. 239 WKC, zostanie stwierdzone istnienie czynników mogących postawić wnioskodawcę w sytuacji wyjątkowej w porównaniu do innych podmiotów gospodarczych prowadzących tę samą działalność, tak że nakładanie na ten podmiot gospodarczy ciężaru, którego normalnie by nie poniósł, byłoby niesłuszne. Przy czym aby określić, czy niektóre okoliczności przesądzają o zaistnieniu szczególnej sytuacji, należy ocenić całość istotnych okoliczności faktycznych i wyważyć z jednej strony interes Wspólnoty polegający na zapewnieniu przestrzegania przepisów celnych, a z drugiej strony interes działającego w dobrej wierze podmiotu gospodarczego, polegający na uniknięciu ponoszenia strat wykraczających poza normalne ryzyko handlowe. Skarżąca sprowadziła znaczną ilość benzyny w celu wykonania ustawowego obowiązku gromadzenia rezerwy paliwowej. Z powodu braku pojemności magazynowej zwróciła się do właściwego ministra o zgodę na zamianę zapasów

obowiązkowych tworzonych w zakresie benzyny silnikowej na równoważną ilość oleju napędowego. Zgodę taką skarżąca spółka uzyskała i w konsekwencji odsprzedała sprowadzoną benzynę podmiotowi od którego ją uprzednio nabyła – zaś podmiot ten dokonał jej zbycia i wywozu poza obszar wspólnotowy. Stąd też zdaniem Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę brak pojemności magazynowych dla określonych rodzajów paliw jest okolicznością wspólną dla różnych podmiotów działających na rynku paliwowym i zobowiązanych do gromadzenia rezerwy paliwowej zgodnie z ustawą z dnia 16 lutego 2007r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (dalej ustawa o zapasach). Zwrócić należy uwagę na to, że ustawa o zapasach przewiduje zróżnicowane formy gromadzenia rezerwy paliwowej – między innymi na zbiornikowcach (art. 8 ust. 1 pkt 5 ustawy o zapasach). Możliwość zastąpienia rezerwy w postaci benzyny silnikowej olejem napędowym nie pozbawiała zdaniem sądu benzyny będącej w posiadaniu skarżącej spółki jej wartości ekonomicznej. Jeśli skarżąca skorzystała z możliwości sprzedaży tego paliwa w całości określonemu podmiotowi – uprzedniemu zbywcy – a nie zdecydowała się na wprowadzenie go do obrotu na rynku wspólnotowym – to uznać należy, że było to zapewne rozwiązanie bardziej uzasadnione w świetle przeprowadzonego rachunku ekonomicznego. Tym samym Sąd uznał, że strona skarżąca nie miała podstaw, by dokonując rachunku ekonomicznego przesądzającego o sposobie zadysponowania sprowadzoną benzyną, przyjmować założenie otrzymania w przyszłości zwrotu uiszczonych należności celnych. Jeśliby taką kalkulację jednak przyjęto, to ryzyko związanego z nią błędu obciąża wyłącznie stronę skarżącą.

W szeregu spraw o sygnaturach **III SA/Gd 102/09 – III SA/Gd 111/09** Sąd analizując rozstrzygnięcia organów administracji celnej podjęte w następstwie weryfikacji zgłoszeń celnych dotyczących sprowadzonych kubków ceramicznych wskazał, że przeprowadzenie kontroli zgłoszenia celnego i załączonych do niego dokumentów oraz dokonanie rewizji towarów jest w świetle przepisów Wspólnotowego Kodeksu Celnego uprawnieniem, a nie obowiązkiem organów. Nadto w świetle art. 42 WKC, towary, po przedstawieniu ich organom celnym, mogą, za zgodą tych organów, zostać poddane rewizji lub mogą zostać pobrane ich próbki w celu nadania tym towarom przeznaczenia celnego. Przepis ten umożliwia zatem osobie dysponującej towarem ustalenie np. rodzaju wprowadzanego towaru. Skarżąca spółka jest podmiotem profesjonalnie uczestniczącym w międzynarodowym obrocie handlowym. W związku z tym należy do niej odnosić właściwe dla takich podmiotów kryterium należytej staranności w prowadzeniu swych interesów. Jeśli zatem strona skarżąca sprowadziła towar, którego rzeczywista charakterystyka nie odpowiadała opisowi zawartemu w dokumentach przywozowych, to aby móc wykazywać, że taka różnica istotnie występowała i sprowadzony produkt należy kwalifikować do innej pozycji taryfowej, niż wskazywałyby na to dokumenty - powinna ona zwrócić się do organu celnego z wnioskiem opartym o art. 42 WKC. Dopiero pobranie próbek towaru w tym trybie umożliwiłoby skuteczne zweryfikowanie zawartego w dokumentach opisu towaru.

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 95/09** Sąd analizując rozstrzygnięcia organów administracji celnej podjęte w przedmiocie weryfikacji zgłoszenia celnego co do wartości celnej towaru (samochodu sprowadzonego z USA) podniósł, że jeżeli organy celne mają uzasadnione wątpliwości, że zadeklarowana wartość celna stanowi całkowitą faktycznie zapłaconą lub należną sumę określoną w art. 29 ust. 1 WKC, to stosownie do ust. 1 art. 181a Rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny,

nie są zobowiązane ustalać wartości celnej w oparciu o jego cenę transakcyjną. Sąd wskazał nadto, że osiągnięcie celu wspólnotowego prawodawstwa dotyczącego wartości celnej determinowane jest stosowaniem uczciwego, jednolitego oraz neutralnego systemu wyłączającego wykorzystanie arbitralnych lub fikcyjnych wartości celnych. Ustalenie przez organy celne, że ceny sprzedaży pojazdów tego typu co importowany, na rynku amerykańskim, kształtują się na znacznie wyższym poziomie, (przy uwzględnieniu niskiej ceny importowanego samochodu, który nie posiadał widocznych uszkodzeń, co uzasadniałoby obniżenie jego wartości) dawało podstawę do zakwestionowania materialnej wiarygodności dokumentu zakupu (faktury), gdyż wartość transakcyjna powinna odzwierciedlać wartość rzeczywistą towaru.

W szeregu spraw (m.in. w sprawie o sygn. **III SA/Gd 342/08**) Sąd dokonał kontroli rozstrzygnięć organów administracji celnej w przedmiocie weryfikacji zgłoszeń celnych wydanych na podstawie art. 73 ust.1 ustawy Prawo celne i uznał, że ustalenie treści pojęcia „ugotowany” miało podstawowe znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii klasyfikacji taryfowej przedżołądków wołowych. Skoro przepisy taryfy celnej ani wyjaśnień do niej nie zawierają definicji tego pojęcia, to należy posłużyć się słownikowym jego określeniem. Ugotowanie to kwalifikowana forma obróbki cieplnej produktu spożywczego – zakończony proces technologiczny przetworzenia tego produktu w sposób umożliwiający jego spożycie - bez względu na walory smakowe produktu. Dokonane przez organ, a nie kwestionowane przez skarżącego ustalenia dotyczące przebiegu procesu technologicznego, jakiemu poddano sporny towar pozwalają na jednoznaczne stwierdzenie, że przedmiotowe przedżołądki wołowe nie zostały ugotowane. Przedżołądki wołowe wymagają parokrotnie dłuższej i bardziej intensywnej obróbki cieplnej, by można było uznać, że zostały ugotowane, czyli osiągnęły stan powodujący możliwość ich spożycia. Ponad wszelką wątpliwość poddanie flaków wołowych działaniu wysokiej temperatury przez łączny czas nie przekraczający jednej godziny nie prowadzi do stanu umożliwiającego ich spożycie, a zatem nie stanowi ich ugotowania. Zatem produkt ten, poddany obróbce cieplnej nie polegającej na jego ugotowaniu - a następnie zamrożony - powinien zostać sklasyfikowany pod pozycją 0504 taryfy celnej.

W tej sytuacji Sąd uznał, że organy celne, klasyfikując przedmiotowy towar do pozycji 1602 50 95 00 naruszyły prawo materialne, które to naruszenie miało wpływ na wynik sprawy.

W sprawie **III SA/Gd 197/09** Sąd wskazał, że z uwagi na datę dokonania zgłoszenia celnego (luty 2008 r.) zastosowanie w sprawie niniejszej mają przepisy rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1214/2007 z dnia 20 września 2007r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. UE. L. 07.286.1). Załącznik I zawiera Nomenklaturę Scaloną (CN).

Bezsporna była między stronami postępowania celnego zasadnicza klasyfikacja taryfowa sprowadzonej przez skarżącą spółkę tauryny do działu 29 Wspólnej Taryfy Celnej – z kodem 29211980. Do kodu tego przyporządkowano dwa kody dodatkowe Taric 2500 (substancje farmaceutyczne) oraz 2501 (pozostałe).

Pojęcie substancji farmaceutycznej nie jest określone w żadnym akcie wspólnotowego prawa celnego za pomocą definicji legalnej. Uznać należy za obojętną dla sprawy niniejszej treść pojęcia „produktu farmaceutycznego” w rozumieniu działu 30 Wspólnej Taryfy Celnej. Sprawa ta dotyczy towaru nieklasyfikowanego do działu 30 WTC.

Zgodnie z załącznikiem I do Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1214/2007 z dnia 20 września 2007 r., zwolnienie z cła przewidziane jest w odniesieniu do produktów

farmaceutycznych takich jak substancje farmaceutyczne objęte numerami CAS oraz międzynarodowymi niezastrzeżonymi nazwami (INN) wymienionymi w załączniku nr 3. W załączniku tym wśród produktów klasyfikowanych do kodu CN 2921 19 80 wymieniona została tauryna - nr CAS 107-35-7.

Organy celne bezzasadnie uzależniły uznanie tauryny za środek farmaceutyczny od jej faktycznego przeznaczenia. Podstawy do takiego zróżnicowania celnego traktowania tauryny – która jest substancją o określonym składzie i strukturze chemicznej - w zależności od jej przeznaczenia nie sposób odnaleźć w obowiązujących przepisach prawa.

Skoro tauryna została uznana za środek farmaceutyczny zwolniony z cła – to bez względu na to, czy została ona sprowadzona w celu wykorzystania do produkcji spożywczej, czy farmaceutycznej takie zwolnienie z cła jej dotyczy.

2. Ustawa z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (t.j. Dz. U. z 2002r., Nr 207, poz. 1761 ze zm.)

W uzasadnieniu wyroku wydanego w sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 424/08** Sąd dokonując kontroli rozstrzygnięcia Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w przedmiocie przyznania funkcjonariuszowi dodatku za wysługę lat wskazał, że w przepisach ustawy o Służbie Więziennej brak jest wyjaśnienia pojęcia "zasadnicza służba wojskowa", co oznacza, że jego znaczenie ustalać należy w oparciu o przepisy ustawy, w której instytucja ta znalazła uregulowanie, tj. w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Nadterminowa zasadnicza służba wojskowa traktowana jest jako kontynuacja odbywanej wcześniej zasadniczej służby wojskowej. Wniosek taki wynika też wprost z użytego w art. 86 ust. 2 ustawy sformułowania "żołnierze pozostawieni w zasadniczej służbie wojskowej".

Organy obu instancji naruszyły art. 100 ust. 2 ustawy o Służbie Więziennej, nie uwzględniając okresu pełnienia przez skarżącego nadterminowej zasadniczej służby wojskowej.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 146/09** Sąd rozpatrzył skargę na decyzję Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w przedmiocie przyznania funkcjonariuszowi pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego.

W ocenie Sądu art. 90 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej nie określa szczegółowo o uzyskanie jakiego rodzaju lokalu w ramach spółdzielni budownictwa mieszkaniowego chodzi, zatem pomoc finansowa na uzyskanie lokalu mieszkalnego może być przyznana również w sytuacji uzyskania spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego. Przepisy ustawy o Służbie Więziennej (art. 85 w zw. z art. 90 ust. 1) określają przesłanki uzyskania pomocy i nie uzależniają jej przyznania od tego, że ma ono dotyczyć jedynie własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 310/09** Sąd dokonał kontroli rozstrzygnięć w przedmiocie równoważnika pieniężnego z tytułu braku mieszkania funkcjonariuszy Służby Więziennej.

W ocenie Sądu z uwagi na fakt, że przepis art. 89 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej określający prawo funkcjonariusza służby stałej do równoważnika pieniężnego z tytułu braku mieszkania umieszczony został w rozdziale 6 ustawy, zatytułowanym „Mieszkania funkcjonariuszy”, jego wykładni należy dokonywać w kontekście uregulowań zawartych w rozdziale, dotyczącym prawa do lokalu mieszkalnego.

W konsekwencji analizując art. 85 ust.1, art. 89 ust. 1 i art. 90 ust.1 należy uznać, że funkcjonariusz Służby Więziennej posiada lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia mieszkalna tego lokalu odpowiada co najmniej przysługującej mu powierzchni mieszkalnej (art. 85 ust. 1 - 3 ustawy). Wobec tego tylko zrzeczenie się lub utrata prawa do lokalu, którego powierzchnia mieszkalna odpowiadała co najmniej przysługującej funkcjonariuszowi powierzchni mieszkalnej skutkuje tym, że funkcjonariuszowi Służby Więziennej nie przyznaje się równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego.

Posiadanie, o jakim mowa w przepisie art. 89 ust. 1 ustawy o Służbie Więziennej, oceniane powinno być z punktu widzenia tytułu prawnego do lokalu. Tytułem takim jest nie tylko własność, ale także użytkowanie wieczyste, spółdzielcze prawo do lokalu oraz najem na podstawie decyzji administracyjnej.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 459/08** Sąd dokonał kontroli rozstrzygnięć organów Służby Więziennej w przedmiocie udzielenia funkcjonariuszowi będącemu lekarzem czasu wolnego od pracy.

W ocenie Sądu organy prawidłowo wskazały, że dyżur, za który funkcjonariusz otrzymywał dodatkowe wynagrodzenie, nie był traktowany jako czas pracy, uzasadniający prawo do odpoczynku.

Sąd, oddalając skargę wskazał w uzasadnieniu wyroku, że dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2003/88/WE z dnia 22 czerwca 2002 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy znajduje bezpośrednie zastosowanie w relacji między szpitalem należącym do państwowej jednostki organizacyjnej, jaką jest Areszt Śledczy i lekarzem, wykonującym swe obowiązki w ramach stosunku służby pełnionej w Służbie Więziennej, będącej specyficzną służbą publiczną.

Interpretacja przepisów dyrektywy nie może zaś prowadzić do kumulowania okresów należnego, a nieudzielonego czasu wolnego i wykorzystywania przez pracownika dłuższych okresów czasu wolnego poza okresami rozliczeniowymi określonymi w dyrektywie.

Celem regulacji omawianej dyrektywy jest bowiem zapewnienie bezpieczeństwa, higieny i ochrony zdrowia pracowników, a środki prowadzące do tego celu to organizacja pracy w sposób gwarantujący odpowiedni czas odpoczynku.

3. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 307/09** Sąd, analizując kwestię umorzenia zwrotu refundacji przyznanej przedsiębiorcy umową na wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy dla bezrobotnych, stwierdził, że jakkolwiek dochodzenie zwrotu roszczeń z tytułu zawartej umowy następuje w drodze postępowania cywilnego, w art. 76 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadzono możliwość zastosowania przez organ ulg w spłacie należności.

4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.)

W sprawie **III SA/Gd 296/09** Sąd dokonał kontroli uchwały rady miasta (mającego status uzdrowiska), zmieniającej uchwałę wyznaczającą miejsca przeznaczone pod działalność handlowo – usługowo – rekreacyjną oraz określającą sposób ich zagospodarowania i proponowaną formę architektoniczną sezonowych obiektów.

Uchwała została zaskarżona przez mieszkańców w strefie „A” uzdrowiska członków wspólnoty samorządowej, którzy - powołując się na swój interes prawny – wskazali, że w sezonie letnim oraz nocą notorycznie zakłócana jest cisza.

W ocenie Sądu interes prawny, do którego wprost nawiązuje art. 101 ust. 1 ww. musi wynikać z normy prawa materialnego, kształtującej sytuację prawną wnoszącego skargę. Naruszenie interesu prawnego jest zatem naruszeniem subiektywnie pojmowanego interesu, które, co istotne, obiektywnie polega na nieprzestrzeganiu przez dany organ norm prawnych powszechnie obowiązujących.

Okoliczności wskazujące na to, że to sposób wykonywania zaskarżonej do Sądu uchwały łączy się z nadmiernym hałasem i powoduje dla skarżących istotne uciążliwości stanowi w ocenie Sądu jedynie o ich interesie faktycznym, a nie prawnym. Nie można bowiem uznać, że możliwość organizowania imprez na nieruchomości odległej o 60 m. od posesji skarżących wpływa bynajmniej na sferę ich praw.

W ocenie Sądu, w sytuacji gdy normy dopuszczalnego hałasu są przekraczane, skarżący powinni skorzystać z możliwości zawiadomienia organów, których głównym zadaniem jest kontrola przestrzegania prawa w tym zakresie.

5. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2006 r. Nr 171, poz. 1225)

W sprawie o sygnaturze III SA/Gd 441/08 Sąd dokonał kontroli rozstrzygnięć organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w przedmiocie zakazu wprowadzania do obrotu określonych środków spożywczych.

Dokonując analizy krajowych i wspólnotowych regulacji prawnych Sąd przyjął, że w przypadku stwierdzenia, że towary objęte graniczną kontrolą sanitarną nie spełniają obowiązujących wymagań zdrowotnych, właściwy organ zobligowany jest podjąć działania określone w art. 18 - 21 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 882/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu. W ocenie Sądu zadaniem służb sanitarnych na podstawie obowiązujących przepisów prawa krajowego jak i wspólnotowego jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia. Temu celowi podporządkowane są unormowania określające sposób postępowania z towarami sprowadzonymi z państw trzecich, aby wykluczyć możliwość wprowadzenia na rynek produktów, których bezpieczeństwo stosowania dla zdrowia nie jest znane. W ocenie Sądu w świetle wykładni językowej art. 82 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, nie budzi wątpliwości, że organ wobec towarów niespełniających obowiązujących wymagań zdrowotnych, podejmuje działania określone w art. 18 - 21 rozporządzenia nr 882/2004.

Sąd uznał, że w sprawie były podstawy do zastosowania przez organ art. 54 ust.2 pkt b/ rozporządzenia nr 882/2004. Unormowania zawarte w art. 19 tego rozporządzenia określają sposób postępowania wobec towarów sprowadzonych z państw trzecich, co do których organy kontroli stwierdziły niezgodność z prawem paszowym lub żywnościowym. Nie oznacza to jednak, że przepis ten jako *lex specialis* eliminuje możliwość sięgania po katalog krajowych środków wykonawczych wymienionych w tytule VII i przewidzianych w art. 54 jako działania w przypadku niezgodności. Katalog ten zawiera szereg środków a wybór właściwego należy do organu prowadzącego postępowanie, który wykrył niezgodność. Za taką wykładnią powyższej regulacji przemawia w ocenie Sądu zarówno wykładnia językowa jak i celowościowa. Chodzi bowiem o wybór środka najbardziej efektywnego ze względu na chronione dobro, jakim jest w omawianej sprawie zdrowie ludzi.

**6. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym oraz przepisy wykonawcze (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.);
Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze zm.)**

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 391/08** skarga Komendanta Wojewódzkiego Policji na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w przedmiocie sprawdzenia kwalifikacji do kierowania pojazdami została odrzucona jako wniesiona przez podmiot, który nie może mieć legitymacji skargowej w tej sprawie.

Zdaniem Sądu Komendant Wojewódzki Policji występując z wnioskiem, o którym mowa w art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy Prawo o ruchu drogowym działa w ramach przyznanych mu ustawowo kompetencji, nie zaś w granicach własnego interesu prawnego. Stosownie bowiem do art. 130 ust. 1 Prawa o ruchu drogowym w zw. z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego to komendant wojewódzki policji, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ewidencjonowanych, prowadzi ewidencję kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego. Z tej przyczyny ustawa wyposażała go w kompetencję do złożenia wniosku przewidzianego w art. 114 ust. 1 pkt 1 lit. b Prawa o ruchu drogowym. Wypełnia on w ten sposób określone w art. 1 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji zadania Policji. W powyższej sytuacji organ ten nie występuje zatem jako podmiot mający interes prawny w rozumieniu art. 28 k.p.a. czy też art. 50 § 1 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 191/08** Sąd dokonał kontroli rozstrzygnięć organów podatkowych w przedmiocie przejęcia własności pojazdu na rzecz Skarbu Państwa.

Podstawą do rozważań poczynionych przez Sąd był wyrok z dnia 3 czerwca 2008 r. w sprawie o sygn. akt P 4/06, mocą którego Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją RP art. 130a ust. 10 i art. 130a ust. 11 pkt 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Nadto w ww. wyroku Trybunał Konstytucyjny zakwestionował § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 sierpnia 2002 r. w sprawie usuwania pojazdów (Dz. U. Nr 134, poz. 1133).

Wskazany akt w dacie orzekania przez organ odwoławczy nie obowiązywał albowiem w dniu 18 października 2007 r. weszło w życie nowe rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 października 2007 r. w sprawie usuwania pojazdów (Dz. U z dn. 18 października 2007 r.). Uznany w wyżej powołanym wyroku TK za niekonstytucyjny przepis § 8 ust.1 rozporządzenia w sprawie usuwania pojazdów, został zastąpiony identycznej treści przepisem § 8 ust.1 nowego rozporządzenia z 2007 r. Tym samym zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sąd uznał, iż mimo wskazania błędnej podstawy prawnej w zaskarżonej decyzji, w dacie orzekania istniała w obowiązujących przepisach podstawa do wydania przedmiotowej decyzji.

W ocenie Sądu orzeczenie przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjności przepisu ustawowego, upoważniającego do wydania rozporządzenia, pociąga bowiem za sobą także utratę mocy obowiązującej wydanego na jego podstawie rozporządzenia. Wyrokiem tym stwierdzono niekonstytucyjność przepisu ustawowego upoważniającego do wydania rozporządzenia tj. art. 130 a ust.11 pkt 3 prawa o ruchu drogowym oraz § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 sierpnia 2002 r. w sprawie usuwania pojazdów – pytanie prawne Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku zostało bowiem sformułowane w sprawie, w której zaskarżona decyzja została wydana na podstawie powołanego aktu z 2002 r. a nie z 2007 r.

Sąd uznał, że z punktu widzenia ochrony wartości konstytucyjnych do jakich należy prawo własności i skutku orzeczenia Sądu dla skarżącego, w wypadku zastosowania przepisu rozporządzenia, które utraciło domniemanie konstytucyjności, zasadna jest odmowa zastosowania niekonstytucyjnego aktu normatywnego pozostawionego w obrocie prawnym.

Stwierdzając, że rozpatrujące sprawę organy administracji naruszyły przepis art. 46 Konstytucji RP w sposób mający wpływ na wynik sprawy, Sąd uchylił decyzje organów obu instancji.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 475/08** Sąd, dokonując kontroli rozstrzygnięć w przedmiocie skierowania kierowcy na badania psychologiczne, wskazał, że z art. 130 ust. 3 ustawy wynika, że kierowca wpisany do ewidencji może na własny koszt uczestniczyć w szkoleniu, którego odbycie spowoduje zmniejszenie liczby punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego. Nie dotyczy to kierowcy w okresie 1 roku od dnia wydania po raz pierwszy prawa jazdy. Skoro przepis ustawy określa kategorycznie jako zasadę, że odbycie określonego szkolenia spowoduje zmniejszenie ilości punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego i wskazuje na jeden wyjątek – dotyczący kierowcy o stażu liczonym od daty uzyskania prawa jazdy krótszym niż 1 rok, to zdaniem Sądu wprowadzenie jakiegokolwiek innego wyjątku od powyższej zasady wymagałoby istnienia przepisu szczególnego rangi ustawowej, ewentualnie przepisu rozporządzenia wydanego na podstawie delegacji ustawowej.

W ocenie Sądu upoważnienie ustawowe zawarte w art. 130 ust. 4 pkt 4 ustawy upoważnia właściwego ministra do określenia w drodze rozporządzenia liczby punktów odejmowanych z tytułu odbytego szkolenia, a nie do określenia osób, wobec których odjęcie punktów z tytułu odbytego szkolenia nie byłoby dopuszczalne. Skoro takiego upoważnienia w istocie brak, zaś § 8 ust. 6 rozporządzenia z dnia 20 grudnia 2002 r. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego (Dz. U. z 2002 r., nr 236, poz. 1998 ze zm.) pozbawia kierowcę, który przekroczył sumę 24 punktów, możliwości zmniejszenia liczby posiadanych punktów w związku z odbytym szkoleniem – to uznać należało, że przepis ten został wydany z przekroczeniem delegacji ustawowej zawartej w art. 130 ust. 4 ustawy, a ponadto pozostaje w sprzeczności z przepisem rangi ustawowej – a mianowicie art. 130 ust. 3 ustawy.

W sprawie **III SA/Gd 419/08** Sąd analizując prawidłowość rozstrzygnięć organów administracji w przedmiocie zatrzymania prawa jazdy, wskazał, że ilość punktów jest pochodną od stwierdzenia przekroczenia przepisów ruchu drogowego oraz kwalifikacji takiego przekroczenia.

W sytuacji gdy naliczenie punktów karnych za popełnione wykroczenie było konsekwencją zapadłego wcześniej wyroku sądu powszechnego, usunięcie tych punktów z ewidencji mogłoby nastąpić jedynie na skutek wzruszenia orzeczenia. Sam fakt utraty mocy obowiązującej przez § 17 ust. 1 pkt 1 lit. c) rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego – w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 marca 2007 r. – nie wywołał skutku w postaci możliwości usunięcia punktów karnych nałożonych przy zastosowaniu w/w przepisu. Samorządowe Kolegium Odwoławcze nie miało zatem kompetencji do „anulowania” przypisanych skarżącemu 16 punktów w związku z nałożeniem na niego w dniu 31 października 2005 r. prawomocnego mandatu karnego, jak również uznaniem go przez sąd powszechny za winnego popełnienia w dniu 27 maja 2005 r. kolejnego wykroczenia. Sąd nie znalazł bowiem przepisu prawa, który dawałby temu organowi podstawy do dokonywania weryfikacji wpisów do ewidencji dokonywanych na podstawie prawomocnych orzeczeń

i mandatów, o których mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego i uznawania ich za nieistniejące.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 80/09** Sąd dokonał kontroli rozstrzygnięć organów administracji celnej w przedmiocie wymierzenia kary za wykonywanie przewozu drogowego z naruszeniem przepisów ustawy o transporcie drogowym.

W uzasadnieniu wydanego wyroku Sąd wskazał, że język polski jest od daty akcesji Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej językiem oficjalnym Unii, na równi z językami wszystkich pozostałych krajów członkowskich.

Jeśli pojęcie niezarobkowego przewozu drogowego zdefiniowane zostało w przepisach ustawy o transporcie drogowym, a równocześnie użyte zostało w polskojęzycznym tekście prawa wspólnotowego, przy czym pojęciu temu przypisuje się odmienne znaczenie w aktach prawa krajowego i wspólnotowego - to nie sposób twierdzić w ocenie Sądu, że w ramach funkcjonującego w Polsce systemu prawnego obowiązki podmiotu wykonującego niezarobkowy transport drogowy rzeczy w zakresie posiadania tachografu zostały określone w sposób na tyle jasny i precyzyjny, by możliwe było nałożenie sankcji karnoadministracyjnej.

W tej sytuacji, jeśli wskutek wadliwego ustalenia brzmienia polskiej wersji, (sprostowanej później) art. 3 rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98 należyte zidentyfikowanie obowiązków obciążających przedsiębiorcę wykonującego niezarobkowy przewóz drogowy w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym co do posiadania tachografu w określonej sytuacji było niemożliwe dla osoby nie posiadającej pogłębionej wiedzy prawniczej – to niedopuszczalne było uznanie, że doszło do naruszenia prawa skutkującego nałożeniem kary pieniężnej w oparciu o art. 92 ust. 1 pkt 8 powołanej ustawy. Sąd podkreślił przy tym, że powyższe rozważania dotyczą jedynie sytuacji, w której do zdarzenia stanowiącego, zdaniem organów, naruszenie prawa doszło w dacie poprzedzającej ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym UE sprostowania zmieniającego treść rozporządzenia nr 561/2006 w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego.

7. Ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (t.j. Dz. U. z 2008 r., nr 141, poz. 892 ze zm.) oraz przepisy wykonawcze

W sprawach o sygnaturze **III SA/Gd 82/09** i **III SA/Gd 156/09** dotyczących przyznania dodatku za bezpośrednią obsługę wojskowych statków powietrznych Sąd wskazał, że rozporządzeniem z dnia 30 czerwca 2008 r. zmieniającym rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 czerwca 2004 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych (poprzez dodanie do § 10a ustępu 5) ustawodawca umożliwił do okresu służby uprawniającego do przyznania dodatku specjalnego, o którym mowa w ust.1, wliczanie okresu pobierania przez żołnierza zawodowego dodatku za bezpośrednią obsługę statków powietrznych, na podstawie obowiązujących przed dniem 1 lipca 2004 r. przepisów w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy. Jednakże § 3 tego rozporządzenia stanowi, że rozporządzenie stosuje się przy przyznawaniu dodatków do uposażenia zasadniczego należnych żołnierzom zawodowym od dnia 1 lipca 2008 r.

Zdaniem Sądu, wykonywanie po dacie 1 lipca 2004 r. identycznych obowiązków służbowych jak i przed tą datą powoduje, że dana osoba spełnia wymóg otrzymania

dodatku specjalnego na podstawie § 10a ust.1 pkt 3. W ocenie Sądu „oznaczenie” w zakresie stanowisk na podstawie poprzednich przepisów nie zostało przez ustawodawcę dopasowane przy „oznaczaniu” jakie przyjął w § 10a ust. 3. Stąd też przesłanką konstytuującą prawo do dodatku specjalnego stanowi wykładnia ust. 1 § 10a, w myśl której dodatek przysługuje żołnierzom zawodowym, którzy w ramach obowiązków wynikających z opisu zajmowali stanowiska służbowe wykonując bezpośrednią obsługę wojskowych statków powietrznych.

Uznanie, iż ust. 3 stanowi zamknięty krąg stanowisk, których zajmowanie łączy się z prawem do dodatku - przy świadomości, że ustawodawca nie „zsynchronizował” nowego nazewnictwa z funkcjonującym w przeszłości - stanowiłoby w ocenie Sądu, niczym nieusprawiedliwione pozbawienie należnych uprawnień żołnierzy zawodowych, którzy de facto wykonując identyczne obowiązki mimo przyznania im tych uprawnień w rzeczywistości byłiby ich pozbawieni. Przeciwna wykładnia oznaczałaby, że ustawodawca wydał przepisy w części martwe, gwarantujące uprawnienia, których nie można nabyć.

Tym samym wydając nowe, zmieniające rozporządzenie ustawodawca uregulował kwestie, które wynikały z rozporządzenia poprzednio. W ocenie Sądu jest to regulacja zbyteczna określana jako „*superflua non nocet*”.

8. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – (t.j. Dz. U. z 2007 r., nr 43, poz. 277 ze zm.) i ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (ustawa z dnia 18 lutego 1994 r. t.j. Dz. U. z 2004 r., nr 8 poz. 67 ze zm.) oraz przepisy wykonawcze

W szeregu spraw dotyczących bezczynności organów Policji w przedmiocie wydania decyzji dotyczącej równoważnika pieniężnego za remont lokalu dla emeryta policyjnego (m.in. sprawa o sygnaturze **III SAB/Gd 3/09**) Sąd wskazał, że pierwotnie prawo emeryta policyjnego do równoważnika pieniężnego za remont lokalu wywodziło się z przepisu § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania, odmowy przyznania, cofania i zwracania przez policjantów równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego, który został jednakże uchylony przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 grudnia 2005 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania, odmowy przyznania, cofania i zwracania przez policjantów równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego - z dniem 1 stycznia 2006 r.

Zdaniem Sądu skutkiem przyznania w przeszłości emerytowi policyjnemu prawa do równoważnika pieniężnego na podstawie obowiązujących wówczas przepisów jest powstanie stosunku prawnego, którego zmiana lub rozwiązanie wymaga wydania decyzji administracyjnej, podlegającej kontroli sprawowanej przez sądy administracyjne. Skoro zatem emeryt policyjny ubiega się o przyznanie mu prawa do równoważnika za remont lokalu, to jego wniosek powinien zostać rozpatrzony przez właściwy organ w drodze decyzji administracyjnej.

Uchylenie przepisów określających właściwość organów do wydania decyzji w sprawach przyznania, odmowy przyznania albo zwrotu równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego w stosunku do emerytów i rencistów policyjnych oraz członków rodzin (§ 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw

Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r.) nie oznacza, że w sytuacji przyznania w przeszłości emerytowi policyjnemu równoważnika za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego i wystąpienia przez niego z wnioskiem o przyznanie tego świadczenia za lata następne - 2006, 2007 i 2008, a więc od czasu, gdy weszła w życie nowa regulacja, nie ma przepisów stanowiących podstawę do określenia właściwości organu, który uprawniony jest do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie złożonego wniosku. Skoro bowiem przepisy ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) odsyłają w zakresie uprawnień mieszkaniowych emerytów policyjnych do zasad przewidzianych dla funkcjonariuszy, to uznać należy, że organem właściwym do rozpoznania wniosku emeryta policyjnego odnoszącego się do stosunku prawnego w zakresie spraw mieszkaniowych jest organ właściwy do rozpoznania takiego wniosku, jak w przypadku gdyby został złożony przez funkcjonariusza (na zasadach przewidzianych dla funkcjonariuszy - § 9 ust. 1 obowiązującego aktualnie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania, odmowy przyznania (...) równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego - w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2006 r.).

9. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2007 r., Nr 19, poz. 115 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 155/09** Sąd analizując rozstrzygnięcia w przedmiocie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego wskazał, że umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej w pasie drogowym jest ze swej istoty czynnością o skutkach trwałych, z czym koresponduje sposób wymierzenia opłaty za tę formę zajęcia pasa drogowego określony w ustawie.

W sytuacji, gdy z odwołania wynikały istotne wątpliwości co do tego, czy skarżący należy do kręgu podmiotów, które są uprawnione do złożenia wniosku o umieszczenie urządzeń sieci gazowej w pasie drogowym, uznać należało, że organ II instancji utrzymując w mocy decyzję organu I instancji naruszył przepisy art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. oraz art. 7 i 77 k.p.a. w sposób mający istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

W ocenie Sądu jednoznaczne wyjaśnienie, kto jest właścicielem lub zarządcą instalacji, której dotyczy wniosek umożliwi rozstrzygnięcie sprawy wszczętej wskutek wniosku skarżącego. Złożenie stosownego wniosku przez uprawniony podmiot powoduje bowiem możliwość orzeczenia o zezwoleniu na zajęcie pasa drogowego przez umieszczenie w nim urządzeń infrastruktury technicznej i ustalenie związanej z tym opłaty.

W sprawie **III SA/Gd 165/09** Sąd dokonał oceny decyzji administracyjnych dotyczących ustalenia opłaty rocznej za umieszczenie w pasie drogowym dróg gminnych urządzeń infrastruktury technicznej.

W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że stosownie do ust. 5 art.40 ustawy opłatę za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni pasa drogowego zajętej przez poziomy urządzenia i stawki opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego pobieranej za każdy rok umieszczenia urządzenia w pasie drogowym, przy czym za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim przez okres krótszy niż rok opłata naliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim.

Skoro decyzja zezwalająca na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej została wydana 18 listopada 2008 r., opłata za rok 2008

powinna być obliczona proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym w tym roku. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż urządzenie objęte zezwoleniem, w roku 2008, umieszczone będzie przez okres krótszy niż rok, tak jak stanowi o tym obowiązujący przepis prawa.

10. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 199/09** Sąd, dokonując oceny kontrolnych rozstrzygnięć organów Państwowej Inspekcji Pracy wskazał, że pojęcie „treść” użyte w art. 21a ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (identycznego pojęcia użyto w art. 34 ust. 2 obecnie obowiązującej ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy) nie obejmuje uzasadnienia faktycznego i uzasadnienia prawnego (które to elementy wymienia art. 107 § 3 k.p.a. jako obligatoryjne elementy decyzji administracyjnej), gdyż sprawa składników nakazu wydawanego w formie decyzji pisemnej została kompleksowo uregulowana w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy.

11. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne – (t.j. Dz. U. z 2005 r., nr 240, poz. 2027 ze zm.) oraz ustawa o ochronie danych osobowych – t.j. Dz. U. z 2002 r. nr 101, poz. 926 ze zm.)

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 99/09** Sąd uznał, że z faktu posiadania nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności i prowadzenia postępowania egzekucyjnego, nie można wywodzić, iż skarżący posiada interes prawny w uzyskaniu zaświadczenia z ewidencji gruntów i budynków. Zdaniem Sądu art. 217 § 2 ust. 1 k.p.a. normuje sytuację, w której urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego wymaga przepis prawa, czyli – innymi słowy- wnioskodawca ma obowiązek uzyskania zaświadczenia, a obowiązek ten nakłada nań wprost przepis prawa. W tej sytuacji organ ma obowiązek wydać zaświadczenie bez wnikania w prawny interes osoby ubiegającej się o zaświadczenie. Natomiast w przypadku unormowanym w art. 217 § 2 ust. 2 k.p.a. wnioskodawca ubiega się o zaświadczenie ze względu na swój interes prawny, i wówczas organ ma obowiązek zbadać istnienie interesu prawnego.

W ocenie Sądu badanie przez organ żądania wydania zaświadczenia z punktu widzenia posiadania przez wnioskodawcę interesu prawnego, o którym mowa w art. 217 § 1 pkt 2 k.p.a. nie może być, wbrew twierdzeniom skargi, traktowane jako równoznaczne z badaniem motywów działania podmiotu ubiegającego się o wydanie zaświadczenia. W sytuacji bowiem, gdy strona składając wniosek powołuje się w nim na swój interes prawny, obowiązkiem organu jest dokonanie ustaleń, co niekiedy łączyć się będzie z koniecznością przeprowadzenia w koniecznym zakresie postępowania wyjaśniającego (art. 218 § 2 k.p.a.).

Jeżeli przedmiotem żądania nie jest uzyskanie zaświadczenia o konkretnej treści, lecz uzyskanie informacji zawartych w dokumencie stanowiącym podstawę poszukiwania majątku nieruchomości dłużnika to organy słusznie uznały, że do czynności koncentrujących się wokół cywilnego postępowania egzekucyjnego właściwy jest komornik i w pewnych sytuacjach sąd powszechny, jako organy egzekucyjne. Skarżący może bowiem realizować swoje prawa poprzez inicjację stosownych postępowań dotyczących stanu majątku dłużników w podstawie przepisów k.p.c.

Przepisy prawa administracyjnego umożliwiają, w pewnych sytuacjach, gromadzenie i wykorzystywanie danych osobowych koniecznych dla dochodzenia

roszczeń na przykład w postępowaniu sądowym, w tym także pozyskiwanie ich od administratorów danych. W przedmiotowej sprawie sytuacja jest jednakże odmienna, gdyż potencjalne dane mogą być uzyskane w toku innej, właściwej procedury. Dochodzenie do ich uzyskania w oparciu o przepisy materialnego prawa administracyjnego jak i procedurę administracyjną powoduje zaś usankcjonowanie stanu obchodzenia innych przepisów prawa procesowego o implikacjach cywilnoprawnych, mających w danym wypadku podstawowe znaczenie.

W sprawie o sygnaturze **III SA/Gd 200/09** Sąd uznał, że przepisy dotyczące udostępniania przez służbę geodezyjną i kartograficzną danych, nie stanowią o wydawaniu zaświadczeń, tak jak to ma miejsce w art. 79 ustawy z dnia 29 września 1986 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego.

Po sprecyzowaniu przez stronę skarżącą żądanych danych, organ I instancji winien zaś rozważyć, czy i w jakim zakresie do żądanych przez stronę skarżącą informacji należy stosować przepisy ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne wraz z przepisami wykonawczymi (do informacji dotyczących gruntów), a w jakim – przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (dane osobowe). Ma to w sprawie zasadnicze znaczenie ze względu na treść art. 24 ust. 2 i 3 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, w brzmieniu obowiązującym w czasie orzekania w sprawie, zgodnie bowiem z cyt. art. 24 ust. 2 tego aktu informacje o gruntach, budynkach i lokalach zawarte w operacie ewidencyjnym są jawne, natomiast wydawanie wyrysów i wypisów z operatu następowało po ustaleniu, czy osoba żądająca tych dokumentów ma interes prawny w tym zakresie.

12. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 ze zm.)

W ocenie Sądu rozpoznającego sprawę sygn. III SA/Gd 392/09 z obecnego brzmienia art. 5 ust. 3 ustawy o dodatkach mieszkaniowych wyraźnie wynika, że osoba, co do której wymóg zamieszkiwania w oddzielnym pokoju został stwierdzony orzeczeniem powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności, ma zawsze prawo do powiększenia normatywnej powierzchni o 15 m², bez względu na to, czy w zajmowanym lokalu ma faktyczną możliwość zamieszkiwania w oddzielnym pokoju i czy w lokalu mieszka sama czy też z innymi osobami.